

Maatoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaan Qaalaa Geluwaan

Maatoossi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusi yaana geetettiya hidootay kase odetti utteedda dhaliyaa gidiyaawaan Xoossay kase Eca Caaquwaan bare asaassi immeedda hidootaa qaalaa poleeddawe Yesuusa bagganna gidiyaawaa odiyaa mishiraachchuwaan qaalaa oyqqeeddawaa. Ha mishiraachchuwaan qaalay Yesuusi unttunttu giddon yelettiide dicceeddawe Ayihudatu xalalaassa gidennaan, alamiyaan ubbaan de7iyaa asaassa.

Maatoossi xaafeedda Mishiraachchuwaan Qaalay daro akeekan xaaafetteedda max-aafaa. Yesuusa yeletan doommiide, I xammaqetteeddawaan I paacetteeddawaa odi simmiide, Galiilaan I qaalaa odeddawaa, tamaarisseeddawaan hargganchchatuwaan patheeddawaa odee. Hewaappe kaalliide Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame beeddawaan I ha alamiyaan gami77eedda wurssethaa saaminttaan haneedda yewatuwaa qonccissee. Hewanttukka I kaqettowaa, hayqqeeddawaan denddeeddawaa odiino.

Ha Mishiraachchuwaan Qaalay Yesuusa, Xoossaan higgiyaa bilethaa immanaw maatay de7iyaawaan Xoossaan Kawutethaabaa erissiyaa wolqqaama tamaarissiyawaa oothiide shiishsheedda. A timirttiyaappe dariya baggay,

dumma dumma ogiyaan giigetteedda ichcheshu
saan shaakettee.

1@ Xoossaa kawutethaan de7ana assaa
eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssethaa
qaadaa odiyaa Deriyaa Bolla Timirrtiyaa (Mat
5:1-7:28).

2@ Tammanne laa77u Yesuusa kaaliyaawantu Mishiraachchuwaa Qaala
tamaarissanaw beedda wode untunttoo imetteedda kaalethuwaa (Mat 10).

3@ Xoossaa kawutethaabaa tamaarissishshin
shiiqeedda dumma dumma leemisatuwaa (Mat
13).

4@ Yesuusa kaaliyaawanttubaa billi odiyaa
timirrtiyaa (Mat 18).

5@ Ha77i wodiyaa wurssethaanne Xoossaa
Kawutethaa yuussaa xeelliyaawaan imetteedda
timirrtiyaa (Mat 24-25).

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Yesuusi Kiristtoosa guyye zerethaanne yeletaa
(1:1-2:23)

Xammaqiyaa Yohaannisa oosuwaa (3:1-12)

Yesuusi xammaqettowaanne paacettowaa
(3:13-4:11)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommowaa (4:12-
18:35)

Yesuusi Galiilaappe Yeerusalame boowaa
(19:1-20:34)

Yeerusalameninne izi yuushshuwaan Yesuusa
wursseethaa saaminttaa (21:1-27:66)

Nu Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa
(28:1-20)

*Yesuusi Kiristtoosa Yeletaa Maaraa
(Luq 3:23-38)*

¹ Hawe Daawita zariyaanne Abraahaame zare gideedda Yesuusi Kiristtoosa yeletaa odiyaa max-aafaa.

² Abraahaame, Yisaaqa yeleedda; Yisaaqi, Yayiqooba yeleedda; Yayiqoobi, Yihudaanne A ishatuwaa yeleedda.

³ Yihuday Ti7imaarippe Paareesanne Zaraahaa yeleedda; Paareese, Hexiroona yeleedda; Hexiroone, Raama yeleedda.

⁴ Raame Aminadaaba yeleedda; Aminadaabe, Na7asoona yeleedda; Na7asoone, Selimoona yeleedda.

⁵ Selimoone, Ra7aaboo geetettiyaan mishirattippe Boo7eeza yeleedda; Boo7eezi, Uruuto geetettiyaan mishirattippe Iyyoobeeda yeleedda; Iyyoobeede, Issey yeleedda.

⁶ Issey Kaatiyaa Daawita yeleedda.

Kaatiyaa Daawite, Ooriyaa machchattippe Solomona yeleedda.

⁷ Solomone, Robi7aama yeleedda; Robi7aame, Aabiya yeleedda; Aabiay, Aasaafa yeleedda.

⁸ Aasaafe, Yoosaafeexa yeleedda; Yoosaafeexe, Iyyooraama yeleedda; Iyyooraame, Ooziyaana yeleedda.

⁹ Ooziyaane, Iyyoo7aataama yeleedda; Iyyoo7aataame, Akaaza yeleedda; Akaaze, Hizqqiyaasa yeleedda.

¹⁰ Hizqqiyaase Minaasa yeleedda; Minaase, Amooxa yeleedda; Amooxe, Iyyoosiyasa yeleedda.

11 Isra7eeliya asay omodettiide, Baabiloone gadiya beedda wode, Iyyoosiyaase Ikkoniyaananne * A ishatuwaa yeleedda.

12 Baabiloone omoddawaappe guyyiyan, Ikkoniyaananne Salaatiyaala yeleedda; Salaatiyaale, Zerubaabeela yeleedda.

13 Zerubaabeeli, Abiyuuda yeleedda; Abiyuude, Eeliyaaqeema yeleedda; Eeliyaaqeemi, Azoora yeleedda.

14 Azoore Saadooqa yeleedda; Saadooqe, Akiima yeleedda; Akiime Eliyuuda yeleedda.

15 Eliyuude, Ali7aazara yeleedda; Ali7aazare, Maataana yeleedda; Maataane, Yayiqooba yeleedda.

16 Yayiqoobe, Kiristtoosa geetettiya Yesuusa yeleedda Mayraamo oochcheedda Yooseefa yeleedda.

17 Simmi yeletay ubbay Abraahaamoppe Daawita gakkanaw tammanne oyddu yeleta; Daawiteppe doommiide, asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiyaa gakkanaw tammanne oyddu yeleta; asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiyappe Kiristtoosi † yeletteedda wodiyaa gakkanaw tammanne oyddu yeleta.

Yesuusi Kiristtoosa Yeletaa (Luq 2:1-7)

* **1:11** Hewaa guussay, Yo7aakina giyawaa; qassi payduwaa 12 de7iyaawookka bilethay ittuwaa. **1:11** 2Ka 24:14-15; 2Od 36:10; Erm 27:20 † **1:17** Kiristtoosa, giyaawe Griike qaalaana gidoode, Mesih guussay Ibiraayisxxe qaalaana gidiide laa77uwaa bilethaykka “Oketteeddawaa” guussaa.

18 Yesuusi Kiristtoosa yeletay hawaa mala; A daaya Mayraama Yooseefoo ooshetta qashetta uttaaddu. He wode Yooseefonna gakettennaan de7aadde, Geeshsha Ayyaanah shahaaraaddu.

19 Izo giigissi wotheedda Yooseefo xillo asa [‡] gideedda diraw, izo kawushshanaw kooyibeenna; iibaa qonccissennaan izo agganaw qoppeedda.

20 Shin I hewaa qoppishshin, Godaa kiitanchchay akumuwan § aananna gakettiide, “Daawite na7aa Yooseefoo, Mayraama Geeshsha Ayyaanah shahaareedda diraw* izo akkanaw yayyoppa.

21 Iza attuma na7aa yelanawunnu; neenikka, I asaa nagaraappe ashshiyaa diraw A sunthaa Yesuusa gaade xeesanaassa” yaageedda.

22-23 Qassi Goday nabiyyaa bagganna, “Wodoratta shahaaranawunnu; na7aakkha yelanawunnu; A sunthaykka Ammaneela geetettanawaa” yaageeddawe polettana mala, hawe ubbay haaneedda; “Ammaneela” yaagiyaawe, “Xoossay nuunanna de7ee” yaagiyaawaa.

[‡] **1:19** Yooseefo xillo asa giyaa qofaw heezzu ogiyaan bilethay imettana danddayee: 1@ Xoossaabaw ubbaw eeno giide azazettiyya asa; amaliyya lo77o asa. 2@ Garaa (qaretanchcha). 3@ Lo77uwaa. Hewaa guussay, ubba kaalla lo77obaa oothiyaa asa guussa. § **1:20** Akumuwan guussay, cookka go77enna akumuwaan gidennaadan Ayihudatuwaan akumuwaan guussay, Xoossay likke qoncciyaa ogiyaa.

* **1:20** Geeshsha Ayyaanah shahaareedda diraw, guussay iza hawaa gakkanaashshin yelettanaadan naagiyaa Na7ay, Xoossa Geeshsha Ayyaanappe yee guussaa. **1:21** Luq 1:31 **1:22-23** Isa 7:14

24 Yooseefo gemi77ishuwaappe beegottiide,
Godaa kiitanchchay barena azazowaadan,
Mayraamo bare golle afeedda.

25 Shin na7ay yelettana gakkanaw Yooseefo
izikko shiiqibeenna; qassi na7aakka Yesuusa gi-
ide suntheedda.

2

Awayfi Doliyaa Baggappe Yeedda Xoolinttiyaa Paydiyaa Asatuwaa

1 Yesuusi Yihudaa gadiyan Beeteliheeme geeteti-
tyaa katamaan Heroodise kawutiide de7iyaa
wode yeletteedda; hewaappe guyyiyan, xoolint-
tiyaa paydiyaa asay * awayfi doliyaa baggappe
Yeerusalaame yiide,

2 “Ayihuda kaatiyaa gidanaw yeletteedda na7ay
haqan de7ii? Nuuni awayfi doliyaa bagganna
keseedda A xoolinttiyaa be7iide, aw goyinnanaw
yeeddo” yaagiide oochcheeddino.

3 Kaatiyaa Heroodise, hewaa sisiide dagam-
meedda; Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbaykka
wozanaa bayeeddino.

4 Heroodise qeesatuwaa kaappatuwaa ub-
batuwaanne Muse higgiyaa tamaarissiyaawantta
xeesiide, “Kiristtoosi haqan yelettanddeeshsha?”
yaagiide oochcheedda.

5-6 Unttunttu zaariide, “Yihudaa gadiyan
Beeteliheeme katamaan yelettanawaa. Nabii,
‘Yihudaa gadiyan de7iyaa Beeteliheeme,

1:25 Luq 2:21 * **2:1** Xoolinttiyaa paydiyaa asaa guussay,
eretteedda maaraa bilethaan eranchcha asatuwaa guussaa.

neeni Yihudaa gadiyan de7iyaa woliqqaama
katamatuwaaappe laafakka.
Isra7eeliya mooddiyaawe neeppe
kesanawaa'
giide xaafeedda" yaageeddino.

⁷ Hewaappe kaalla, Heroodise awayfi doliyaa
baggappe yeedda asatuwaa geeman xeesiide,
xoolinttii untunttoo beetteedda wodiyaa unt-
tunttuppe geeshshiide ereedda.

⁸ Yaatiide Beeteliheeme untuntta yeddiidde,
"Biide na7aa loythi koyyite; A demmeedda wode
taanikka baade aw goyinnanaadan, taanakka
erissite" yaageedda.

⁹ Unttuntu kaatii geeddawaa sisi biidde
ogiyan awayfi doliyaa bagganna untunttu
kase be7eedda xoolinttiyaa be7eeddino; na7ay
de7iyaasaa gakkiide eqqana gakkanaw, xoolinttii
untuntta kaalettheedda.

¹⁰ Unttuntu he xoolinttiyaa be7eedda wode, za-
way baynna daro nashechchaa nashetteeddino.

¹¹ Golle geliide, na7ay bare daayi Mayraaminna
de7iyaawaa be7eeddino; gulbbatiide aw goyin-
needdino; hewaappe kaalla, barenttu saaxiniyaa
dooyyiide, worqqa, ixaanaanne kawaraa [†] aw
imotaa shiishsheeddino.

¹² Unttuntu Heroodisakko simmenna mala,
Xoossay akumuwan untuntta, "Hinttena erite"
giina hara ogiyaanna barenttu gade simmeed-
dino.

2:5-6 Mik 5:2 [†] **2:11** *ixaanaanne kawaraa:* Ixaanay, maad-
diyaa dhiilliyyaa gidiide, tamaan yeggiyaa wode sawanaassa;
kawaraykka sawoo maaddiyaa dhiilliyyaa gidiide shittuwaadan
maaddee.

Gibxe Betussaa

¹³ Unttunttu beeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay akumuwan Yooseefoo beettiide, “Heroodise na7aa wodhanaw koyyiaya diraw, denddaade na7aanee A daayo akkaade Gibxe gadiyaa beta; taani new odana gakkanaw, yaani de7ashsha” yaageedda.

¹⁴⁻¹⁵ Yooseefo qamma denddiide, na7aanee A daayo akiide, Gibxe gadiyaa beedda; Goday nabiyyaa bagganna, “Taani ta na7aa Gibxe gadiyaappe xeesaaddi” yaageeddawe polettana mala, Heroodise hayqqana gakkanaw I yaani de7eedda.

Heroodise Qeeri Naanaa Wodhisseedda

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, Heroodise awayfi doliyaa baggappe yeeddawantu barena cimmeedawaa ereedda wode, daro hanqqettiide, xoolintii kase beeteedda wodiyaa untunttuppe siseeddawaadan, wottaaddaratuwaan yeddiide, Beeteliheemeninne yuushshuwaan de7iya laa77u laythaattuma naanaanne laa77u laythaappe garssanna de7iyaa attuma naanaa ubbaa wodhisseedda.

¹⁷⁻¹⁸ Nabiyyaa Ermiyaasi,
“Yeekuunne zilassay Raama geetettiya
katamaan sisetteedda;
Raaheela bare naanaw yekkaw.
Unttunttu hayqqidiggo diraw,
agga giina, aggennaan ixxaaddu”
giide odeddawe poletteedda.

Gibxeppe Simaa

¹⁹ Heroodise hayqqeeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay Gibxen Yooseefoo akumuwan beettiide

²⁰ A, “Dendda; na7aanne A daayo akkaade, Isra7eeliya gadiya simma. Na7aa wodhanaw koyyiyawantu hayqqidiggeeddino” yaageedda.

²¹ Yooseefo denddiide, na7aanne A daayo akkiide, Isra7eeliya simmeedda.

²² Shin Yooseefo Arkkelawoosi bare aawuwaa Heroodisa oydiyaan Yihudaa gadiyan kawuteed-dawaa siseedda wode, yaa baanaw yayyeedda; Xoossay aw akumuwan hinttena erite giina, Galilaa gadiya beedda.

²³ Nabatuu, “Asay A, ‘Naazireetiyyaa asa’ ‡ giide xeesana” yaageeddawe polettana mala, Naazireete geetettiyyaa katamaa biide de7eedda.

3

Xammaqiyaa Yohaannisi Qaalaa Odeedda

(Mar 1:1-8; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹⁻² He wode Xammaqiyaa Yohaannisi asaa, “Saluwaa kawutethay matatteedda diraw, hintte nagaraappe simmite” yaagiidde, Yihudaa mela biittaan odiidde yeedda.

³ Ayissi gooppe, nabiyyaa Iisiyaase, Yohaannis-abaa odiidde,

“Ituu mela biittaan bare qaalaa dhoqqu ubiide,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loosuwaakka

aw sitti udite’ geedda”

yaageedda.

‡ **2:23** Hawaa geeddawe oonentto erettenna. **2:23** Mar 1:24; Luq 2:39; Yoh 1:45 **3:1-2** Mat 4:17; Mar 1:15 **3:3** Isa 40:3

⁴ Yohaannisaw gaaluwaa iskiyan dadetteedda mayuu de7ee; qassi bare xeessan dafuwaa danceedda; I miyaa qumaykka booliyaanne bazzuwaa eessaa.

⁵ Asay he wode Yeerusalaameppe, Yihudaa gadiyaa ubba saappenne Yorddaanoosa Shaafaa heeran de7iyaa gadiya ubbaappe aakko yiino.

⁶ Barenttu nagaraa paaxina, Yorddaanoosa Shaafan asaa xammaqeedda.

⁷ Shin Yohaannisi daro Parisaawatuunne * Saduqaawanatuu † xammaqettanaw barekko yiyaawantta be7iide, “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqquu yaana haniyawaaappe attana mala, hinttew oone odeddawe?

⁸ Simmi hintte, hinttenttu nagaraappe simmeeddawaa erissiyaa oosuwaa, oothite.

⁹ Hintte hinttenttu wozanaan, ‘Abraahaame nu aabba’ giide qoppiyaawaa hinttew malatoppo. Ayissi gooppe, taani hinttenttussi oday; Xoossay ha shuchchatuwaappe Abraahaamossi naanaa udi denthanaw danddayee.

¹⁰ Beexi mithaa xaphuwan qanxxanaw giigi utteedda; lo77o ayfiyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

¹¹ “Hintte hinttenttu nagaraappe simmiyaawaa bessanaw, taani hinttena haathaan xammaqay;

^{3:4} 2Ka 1:8 * ^{3:7} *Parisaawatuwaa, guussay Ayihuda asatuwaa kaalethiyaa asatuwaa giddoppe gidiide Geeshsha Qaalaan kase Eca Caaquwaa giddon de7iyaa Qaalaa Wogaa ubbaan ammaniyaawantta.* † ^{3:7} *Saduqaawanatuwaa, guussay Ayihuda asatuwaa kaalethiyaa asatuwaa giddoppe gidiide Geeshsha Qaalaan kase Eca Caaquwaa giddon de7iyaa Qaalaa Wogaappe Muse xaafeedda koyro ichcheshu maxaafatuwaa giddon de7iyaa Wogatuwaa xalalaan ammaniyaawantta.*

shin taappe guyyenna yiyaawe, hinttentta Geeshsha Ayyaanaaninne tamaan xammaqana.

[‡] I taappe daro minnee; A caammaa tookkanawukka taani bessiyaa asa gidikke.

¹² A kushiyen kathaa sexxiyaa layday de7ee. Uddummaan de7iyaa kaathaa loythi geeshshee; bare zargaa diyyiyan qolana; shin dalaa to7enna tamaan guuddana” yaageedda.

*Yesuusi Xammaqetteedda
(Mar 1:9-11; Luq 3:21-22)*

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanaw, Galiilaappe Yorddaanoosa geetettiya shaafaa aakko beedda.

¹⁴ Shin Yohaannisi, “Taani neenan xammaqettanaw bessiyaa wode, neeni taakko yay?” yaagide, A digganaw koyyeedda.

¹⁵ Shin Yesuusi zaariide A, “Nuuni xillotethaa oosuwaa ubbaa hawaadan polanaw bessiyaa diraw, ha77i taw eeno ga” yaageedda. Yohaannisikka aw eeno geedda.

¹⁶ Yesuusi xammaqettowaappe guyyiyan, ellekka haathaappe keseedda; saluu dooyettina, Xoossaa Ayyaanay haraphphiyaadan saluwaappe wodhdhiide bare bolla yiaya wode be7eedda;

¹⁷ qassi saluwaappe, “Taani siiqiya, taana nashechchiya, ta Na7ay hawaa” yaagiyaa qaalay yeedda.

[‡] **3:11** *Geeshsha Ayyaanaaninne tamaan xammaqana*, guussay Yesuusi yiide asaa garssa ayyaanaa asatethaa laammiyaawaa tamaarissiyaawaa. **3:17** Dom 22:2; Maz 2:7; Isa 42:1; Mat 12:18; 17:5; Mar 1:11; Luq 9:35

4

*Yesuusi Paacetteedda
(Mar 1:12-13; Luq 4:1-13)*

¹ Hewaappe guyyiyan, xalahiyaan paacettana mala, Geeshsha Ayyaanay asay de7enna sa7aa Yesuusa afeedda.

² Yesuusi oytamu gallassaanne oytamu qam-maa xoomowaappe guyyiyan koshatteedda.

³ Xalahii yiide A, “Neeni Xoossaa Na7aa gi-dooppe, ane ha shuchchatuwaa ukithaa gidana mala ga” yaageedda.

⁴ Shin Yesuusi zaariide, “Xoossaa maxaafaan, ‘Asay Xoossay haasayiyaa qaalaa ubbaan de7anaappe attin, ukithaa xalalaan de7enna’ yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa geeshsha katamaa afi Geeshsha Golliyaa xeeraan essiide,

⁶ “Neeni Xoossaa Na7aa gidooppe, ane duge kundda. Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafaan,

‘Xoossay bare kiitanchchatuwaa
new azazanawaa’

qassi ‘Untunttu ne gedi shuchchaan dhubbetenna mala,

barenttu kushiyan neena denthanawantta’
yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Qassikka Xoossaa max-aafaan, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁸ Qassi xalahii Yesuusa itti daro wolqqaama deriyaa xeeraa kessiide, ha alamiyaan de7iyaa kawutethaa ubbaanne untunttu bonchchuwaan

⁹ bessiide A, “Neeni taw gulbbataade goyinnooppe, taani hawaa ubbaa new immana” yaageedda.

¹⁰ He wode Yesuusi zaariide A, “Laa ha Seexaanaw haakka; ayissi gooppe, Xoossaa max-aafaan, ‘Godaw, ne Xoossaw goyinna; A xalala gosheta’ geetetti xaafetteedda” yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa aggina, kiitanchchatuu yiide, aw ootheeddino.

*Yesuusi Bare Tamaarissiyyaa Oosuwaa Galiilaan
Doommeedda*

(Mar 1:14-15; Luq 4:14-15)

¹² Yohaannisi qashetteeddawaa Yesuusi siseedda wode, Galiilaa geetettiyyaa gadiyyaa beedda.

¹³ Naazireeteppe kesiide, Qifirinaahooma kata-maa biide, yaani de7eedda; Qifirinaahoomi Zaa-biloonaaninne Nifttaaleeme gadiyan de7iyaa Gali-laa abbaa mataan de7ee.

¹⁴ Hawe haneeddawe nabiyyaa Iisiyaasi,

¹⁵ “Zaabiloone gadiyaninne Nifttaaleeme gadiyan,
abbaa ogiyaan Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggan,

Ayihuda gidenna asay de7iyaa Galiilaan,

¹⁶ dhumaani de7iyaa asay

wolqqaama poo7uwaa be7eedda.

Qassi hayquwaa kuway de7iyaa gadiyan utteeddawanttoo poo7uu keseedda”

yaageeddawe polettana malaassa.

¹⁷ He wodiyaaappe doommiide Yesuusi,
“Hintte nagaraa paaxite; ayissi gooppe,
saluwaa kawutethay matatteedda diraassa”
giide qaalaa oduwaa doommeedda.

*Yesuusi Barena Kaalliyaa Oyddatuwaa
Xegeedda*
(Mar 1:16-20; Luq 5:1-11)

¹⁸ Yesuusi Galiilaa Abbaa mataanna aadhdhiidde, laa77u ishatuu Phexiroosa geetettiyyaa Simooninne A ishaa Inddiraasi, moliyaa oyqqiyaawantta gido diraw, dabbaa * abbaan yeggyaawantta be7eedda.

¹⁹ Unttuntta, “Taana kaallite; taani hinttena moliyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko ahiyaa ogiyaa tamaarissana” yaageedda.

²⁰ Unttunttu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

²¹ Yesuusi hewaappe sinthakko biidde, hara laa77u ishatuwaa, Zabiddiyoosa naanaa Yayiqoobanne A ishaa Yohaannisa be7eedda; unttunttu barenttu aawuwaa Zabiddiyoosanna haathaa bollan biyaa wonggiriyyaa giddon barenttu dabbaa giigissiyaawantta be7iide, xeeseedda.

²² Unttunttu ellekka haathaan biyaa wonggiriyaanne barenttu aawuwaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

^{4:16} Isa 9:1-2 * ^{4:18} *dabbaa*: Hawaa guussay moliyaa phiranaw woy oyqqanaw haathaan yeggyaamaaraathuwan marabiyyaa giyaawaa.

*Yesuusi Cora Asaa Tamaarisseedanne
Patheedda
(Luq 6:17-19)*

²³ Yesuusi Ayihuda woosa golletuwan tamaarissiidde, kawutethaa mishiraachchuwaan qaalaa odiiddinne qassi harggiyaa ubbaappenne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde, Galiila gadiyaa ubbaan yuuyyeedda.

²⁴ A waarii Sooriyaa gadiyaa ubbaa gakkeedda; dumma dumma harggiyaan oyqettiide harggeedda asaa ubbaa, xalahatuwaan oyqet-teeddawantta, yiicuwaa sakuu de7iyaawantta, qassi gunddeedddawantta asay Yesuusakko aheedda; I unttuntta patheedda.

²⁵ Cora asay Galiilaappe, tammu kata-matuwappe, Yeerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinthan de7iyaa gadiyaappe Yesuusa kaalleeddino.

5

*Yesuusi Deriyaa Bollan Gidiide Tamaariseedda
Timirttiyaa*

(Mat 5:1-7:29)

¹ Yesuusi cora asaa be7iide, pude deriyaa kesi-ide utteedda. A kaalliyawanttu aakko shiiqed-dino.

² Unttuntta hawaadan yaagi tamaarissuwaa doommeedda.

*Tumu Anjuwaa Akkiya Asatuwaa
(Luq 6:20-23)*

³ “Barenttu ayyaanaa de7uwaan hiyyeesaa gideeddaawaa eriyaawanttu anjetteeddaawantta;

ayissi gooppe, saluwaa kawutethay unttunttussa.

⁴ Kayyottiyaawantu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe, Xoossay unttuntta minissana.

⁵ Ashikke gideeddawantu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe,
unttunttu sa7aa laattana.

⁶ Xillotethaa koshattiyaawantunne saametiyaawantu *
anjetteeddawantu;
ayissi gooppe, Xoossay unttuntta kalissana.

⁷ Maariyaawantu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe,
Xoossay unttuntta maarana.

⁸ Wozanaa geeshhatuu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe,
unttunttu Xoossa be7ana.

⁹ Asaa sigethiyaawantu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe, Xoossay unttuntta,
bare naanaa giide xeesana.

¹⁰ Xillotethaa diraw
yedersettyaawantu anjetteeddawantu;
ayissi gooppe, saluwaa kawutethay unttunttussa. †

¹¹ “Hintte taana kaalliyaa diraw, asay hinttena
boriyaa wodenne waayissiyyaa wode, qassi hintte
bolla iitabaa ubbaa wordduwan haasayiyyaa
wode, hintte anjetteeddawantu.

^{5:4} Isa 61:2 ^{5:5} Maz 37:11 * ^{5:6} Hawaa bilethay Xoossaw
eno giyaawantu woy lo77obaa woy tumobaa oothiyaawantu
guussaa. † ^{5:10} saluwaa kawutethay unttunttussa: Guussay
he asatuu saluwaa kawutethaa laattanaw danddyiyaaawantu
gidiyaawaa bessee.

¹² Hinttew saluwan wolqqaama woytay de7iyaa diraw, nashettite; hashshu giite; ayissi gooppe, asay hintteppe kase de7eedda nabatuwaa hewaadan yedersseeddino.

*Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaan
(Mar 9:50; Luq 14:34-35)*

¹³ “Asaa ubbaassi hintte maxine mala; shin maxinii mal77ana dhayooppe, zaariide A wooti mal77ethanee? Kare olina, asay A yedhdhi hamettanaappe attin, sinthaw aynne maaddenna.

¹⁴ “Ha alamew hintte poo7o; deriyaa huuphiyan keexetteedda katamay geemmana danddayenna.

¹⁵ Xomppiyaa xomppiide, soyin de7iyaa asaa ubbaw poo7ana mala, dhoqqiyaa saan wotheeppe attin, kammiyaa miishshaa giddon qum77i wothiyaa asay ooninne baawa.

¹⁶ Hewaadankka, asay hintte oothiyaa lo77o oosuwaa be7iide, saluwan de7iya hintte Aawuwaa bonchchana mala, hintte poo7uu asaa sinthaan poo7o.

Muse Higgiyaabaa

¹⁷ “Taani Muse higgiyaanne nabatuu tamaaris-siyaawaa ‡ dhayissanaw yeeddawaa hinttew malatoppo; taani polanaw yeeddawaappe attin, dhayissanaw yabeykke.

‡ 5:17 Muse higgiyaanne nabatuu tamaaris-siyaawaa: Guussay Ay ihudiyaa Geeshsha Maxaafaa; hewenneedkka Eca Caaquwaa.

18 Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa oday; saluunne sa7ay aadhdhana gakkanaw, qassi ubbabaykka polettana gakkanaw,§ higgiyaappe itti cachchaykka woy qeeri pidoliikka aadhdhenna.

19 Hewaa diraw, ha azazuwaa ubbaappe guuxxiyaa itti azazuwaa menthiyaa uray ooninne, qassi haratuukka barewaadan hananaadan tamaarissiyaa uray ooninne, saluwaa kawutethaan ubbaappe guutha gidana; shin azazuwaa oothiyaawenne haranttukka oothanaadan tamarissiyaawe ooninne saluwaa kawutethaan dhoqqa gidana.

20 Ayissi gooppe, hintte xillotethay Muse higgiyaa tamaarissiyaawantu xillotethaappenne Parisaawatuwaa xillotethaappe darana dhayooppe, saluwaa kawutethaa hintte mule gelennawaa taani oday.

21 “Beni asaw, ‘Asaa wodhoppa; asaa wodhedda ooninne pirddettana’ geeddawaa siseedita.

22 Shin taani hinttew oday; bare ishaa hanqgettiyaa ubbay pirddettana; bare ishaa boriyaa ubbay shangguwaa pirddaw shiiqana; qassi bare ishaa, ‘Dhullowe’ giyaa ubbay Gaannamiyaa tamaa pirddaw shiiqana.

23 Hewaa diraw, neeni yarshshiyaasaan yarshshishshin, ne ishaa naaqqeeddabay new hewaan hassayettooppe,

24 ne yarshshuwaa hewaan aggaade ba; kaseetaade ne ishaanna sigetta digga; hewaappe kaalla

§ **5:18** *Ubbabaykka polettana gakkanaw:* guussay qaalay tamaarissiyaa ubbay tumatethaan qonccana gakkanaw. **5:21**
Kes 20:13; Zar 5:17

yaade, ne yarshshuwaa yarshsha.

²⁵ “Neena mootiyaawaanna wodii de7ishshin elle aananna sigetta digga; hewe dhayooppe, I neena daannaa sintha aathana; qassi daannay neena polisew aathi immina, polisi neena qasho gollen yeggana.

²⁶ Taani new tumuwaa oday; neeni itti santtimii attennaan, ne maggaccuwaa wurssaade ciggana gakkanaw, mulekka qasho golleppe kesakka.

Woshummaabaw Imetto Timirrtyaa

²⁷ “‘Woshummoppa’ geeddawaa siseedda.

²⁸ Shin taani hinttew yaagay; ‘Maccawunno xeelliide amottiyyaa ubbay, bare wozanaa giddon he wode iinanna woshummeedda.’

²⁹ Ne ushechcha ayfii neena nagaraa oosisooppe, neeppe woocaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

³⁰ Qassi ne ushechcha kushii neena nagaraa oisisooppe, neeppe qanxxaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

Machchiyaa Yeddennaadan Imetto Timirrtyaa

(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luq 16:18)

³¹ “‘Qassi bare machchatto yeddiyaa ooninne izo yeddiyaa paramaa immo’ geetetteedda.

³² Shin taani hinttew yaagay; ‘Bare machchatta woshummennaan de7ishshin yeddiyaa ooninne

izo woshumma kessee; qassi asinay yeddeeda mishiratto akkiyawe ooninne woshummee.'

Caaqqennaadaan Imetto Timirttiyaa

³³ "Qassi beni asaw, 'Wordduwan caaqqoppa; shin ne Godaw caaqqeeddawaa pola' geeddawaa siseeddita.

³⁴ Shin taani hinttew yaagay; 'Ubbakka caaqqoppite'; saluu Xoossaa kawutethaa oydiyaa gidiyaa diraw, 'Saluwan caaqqoppite'

³⁵ qassi sa7ay A gedi yedhdhiyaasaa gidiyaa diraw, 'Sa7aan caaqqoppite'; qassikka, Yeerusalaame wolqqaama kaatiyaa katamaa gidiyaa diraw, 'Yeerusalaamenikka caaqqoppite'

³⁶ Neeni itti binnanaakka bootha woy karethaan kessanaw danddayenna diraw, 'Ne huuphiyankka caaqqoppa.'

³⁷ Shin hintte, 'E' woy, 'Gidenna' giite; hawant-tuppe haray Seexaanaappe yee.

Itaa Iitan Zaarennaadan Imetto Timirttiyaa (Luq 6:29-30)

³⁸ " 'Ayifiyaa diraw ayifiyaa; achchaa diraw achchaa' geeddawaa siseeddita.

³⁹ Shin taani hinttew yaagay; 'Hinttew iitabaa oothiyaa uraw iitan zaaroppite; ooninne ne ushechcha bagga shayyiaya baqqooppe, ne haddirssa bagga shayyiyaakka A bessa;

⁴⁰ ne shaamiciyaa akkanaw itti uray neena mootooppe, he uraw ne kootiyaakka gujja imma.

41 Ooninne neena itti saatiyaa ogiyaa barenanna baanaadan wolqqanthooppe, aananna laa77u saatiyaa ogiyaa ba.

42 Neena woossiyaa uraw imma; qassi neeppe tal77ana koyyiya urawukka diggoppa.'

*Morkkiyaa Siiqana Mala Imetto Timirttiyaa
(Luq 6:27-36)*

43 " 'Ne laggethatuwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka' geeddawaa siseeddita.

44-45 Shin taani hinttew yaagay; saluwan de7iyaa hintte Aawuwassi naanaa gidana mala, hintte morkketuwaa siiqite; hinttena she-qqiyaawantta anjjite; hinttena ixxiyaawanttoo lo77obaa udite; hinttena yederssiyaawanttoo, Xoossaa woossite; ayissi gooppe, iita asawukka lo77o asawukka Xoossay bare awaa awaxxissee; qassi xillatuwassikka nagaranchchatuwaassikka bare iraa bukissee.

46 Hintte hinttena siiqiyaawanttu xalalaa si-ipooppe, hinttew ay woytay de7ii? Haray atto, nagaranchchatuukka hewaadan udiino.

47 Hintte hinttenttu ishatuwaa xalalaa saro-tooppe, haratuu udiyaawaappe aadhdhiyaabaa aaya udeedritee? Haray atto, Ayihude gidenna asaykka hewaadan udee.

48 Hewaa diraw, saluwan de7iyaa hintte Aawuu polo gidowaadan, hinttekka polo gidite.

6

Hiyyeesaw Immiyaa Maaraa Tamaarissuwaa

1 “Hintte lo77o oosuwaa asaa bessanaw asaa sinthaan oothenna mala naagettite; hewe dhay-oppe, saluwan de7iya hintte Aawuu hinttew gatiyaa immenna.

2 “Hewaa diraw, hintte awudenne hiyyeesaw immiyaa wode, lo77a malatiyaa iitatuu barentta bonchchissanaw, Ayihuda woosa golleninne ogiyaan haraani be7ettanaw udiyaawaadan udoppite; taani hinttew tumuwaa oday; unttunttu barenttu gatiyaa akkidigeeddino.

3-4 * Shin neeni hiyyeesaw immiya wode, geeman immanaadan, ne ushechcha kushii oothiyaawaa haddirssa kushii eroppo. Geeman ootheeddawaa be7iyaa ne Aabbu, ne lo77o oosuwaa gatiyaa zaaranawaa.

*Woosaabaa
(Luq 11:2-4)*

5 “Xoossaa woossiidde, lo77a malatiyaa iitatuwadan hanoppite; ayissi gooppe, barentta asay be7ana mala, Ayihuda woosa golleninne ogiyyaa doonan eqqiide, Xoossaa woossiyaawaa dosiino; taani hinttew tumuwaa oday; unttunttu barenttu gatiyaa ubbaakkka akkeeddino.

6 Shin neeni Xoossaa woossiyaa wode, ne golle gela; ipithaa qachchaade, beetenna ne Aawuwaa woossa; geeman oosettowaa be7iyaa ne Aabbu new immanawaa.

7 “Xoossaa hintte woossiyaa wode, Xoossaa ammanenna asaadan, coo mela zaarethuwaa daris-

* **6:3-4** *ushechcha kushii ootheeddawaa haddirssa kushiikka eroppo*, guussay Xoossaappe attin, ooninne eroppo guussaa.

soppite; untunttu haasayaa daruwan sisettee giide qoppiino.

⁸ Hewaa diraw, he asaadan hanoppite; ayissi gooppe, hintte Aabbu hinttena koshshiyaawaa hinttenttu woossanaappe kasetiide eree.

⁹ Simmi hinttenttu hawaa mala woosaa woosite;

‘Saluwan de7iyaa nu Aabboo,
ne geeshsha sunthay anjetto.

¹⁰ Ne Kawutethay yo;

ne shenii saluwan haneeddawaadan,
sa7ankka hano.

¹¹ Gallassaan gallassan koshshiya qumaa
nuussi hachche imma.

¹² Nuuni nuuna naaqqowanttussi
atto yaagiyaawaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³ Nuuna iitabaappe ashshappe attin,
paaciyaan gelissoppa.

Kawutethay, wolqqaynne bonchchuu
medhinawukka neessa.

Amen77i’

¹⁴ “Hinttenttu hinttena naaqqeenda hara assaa naaquwaa atto gooppe, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuukka hinttew atto gaana.

¹⁵ “Shin hinttenttu hinttena naaqqeenda hara assaa naaquwaa atto gaana dhayooppe, hinttenttu Aawuukka hintte naaquwaa atto geenna.

Xoomaabaa

¹⁶ “Qassi hinttenttu xoomiyaa wode, lo77a malatiyaa iitatuwaadan, kayyottiyaawaa malatoppite; ayissi gooppe, untunttu

xoomiyaawaa asay be7ana mala, barenttu som77iyaa bullaalissiino; taani hinttenttoo tumuwaa oday; untunttu barenttu gatiyaa akkeeddino.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin hinttenttu xoomiyaa wode, hinttenttu Aabbu hintte xoomiyaawaa erooppe attin, asay erenna mala, hintte som77iyaa meecettite; hintte huuphiyaakka okettite; yaatooppe, beettenna hintte Aawuu hinttenttu oothiyaawaa geman be7iide, hintte gatiyaa immanawaa.

*Saluwan De7iyaa Miishshaabaa
(Luq 12:33-34)*

¹⁹ “Miishshaa bil77ay miyasaaninne biratay shi7iide bayizziyaasan, kayisuukka bookkiide wuu77iyaasan, ha sa7aan hinttenttu huuphiyaassi dagayoppite.

²⁰ Shin bil77ay meennasaaninne shi7enna saan, kayisuukka bookkiide wuu77enna saan hinttenttu huuphiyaassi saluwan miishshaa dagayite.

²¹ Ayissi gooppe, ne wozanay ne miishshay de7iyaasaan de7ana.

*Bollaa Poo7uuwaabaa
(Luq 11:34-36)*

²² “Bollaa poo7uu ayfiyaa; hewaa diraw, ne ayfii paxa gidooppe, ne bollaa ubbay poo7o gidana.

²³ Shin ne ayfii paxa gidana dhayooppe, ne bollaa ubbay dhumana; simmi neenan de7iyaa poo7uu dhumooppe, dhumay ay keenaa daranee!

*De7uuwaassi Hirgganaw Bessenna
(Luq 16:13; 12:22-31)*

24 “Laa77u godatuwaassi moodettanaw danddayiyaawe ooninne baawa; ayissi gooppe, ittuwaa ixxiide, yokkuwaa siiqee; woy ittuwaa bonchchiide, yokkuwaa kadhee; itti asay Xoossaassinne shaluwaassi moodettanaw danddayenna.

25 “Hewaa diraw, taani hinttenttoo oday; hintte de7oo maanabawunne ushanabaw, woy hintte bollaw mayyanabaw hirggoppite; shemppuu qumaappe aadhdhennee? Qassi bollay mayuwaappe aadhdhennee?

26 Paalliyaa kafatuwaa xeellite; unttunttu zerikkino; cakkikkino; diyyiyankka qolikkino; shin saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu unttuntta mizee; hinttenttu unttunttuppe loythi darkkitee?

27 Hinttenttu giddon darissi hirggiide, bare geesaa bolla itti wadhaa gujanaw danddayiyaawe oonee?

28 “Ayissi mayuwassi hirggiitee? Dembban de7iya ciishshatuu wooti dicciinontto, akeeki xeellite; unttunttu daaburikkino woy puuttuwaa suqqikkino.

29 Shin taani hinttenttoo oday; haray atto, Solomone hewaa keena bonchchetteeddawaa gidiidde, he ciishshatuwaappe ittuwaa malaakka mayyibeenna.

30 Shin laafa ammanuu de7iyaawanttoo, Xoosay, hachche de7iide, wontti tamaan eexxiyyaa dembbaa maataa mayizziyaw, hinttena untuwaappe aathiide wooti mayizzennnee?

³¹ Simmi, ‘Nuuni ayaa maanee? Woy ayaa ushanee? Woy ayaa mayyanee?’ yaagiide hirggoppite.

³² Ayissi gooppe, he ubbabaa Xoossaa ammennawantu darissiide koyyiino; he ubbay hintena koshshiyaawaa saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu eree.

³³ Shin kasetiide, Xoossaa kawutethaanne A xilotethaa koyyite; I hinttenttoo he ubbabaa immana.

³⁴ Hewaa diraw, wonttibaassi hirggoppite; ayissi gooppe, wontti gallassay barew hirggana; gallassaa ubbwukka A huuphew gidiyaa waayyii de7ee.

7

Hara Asaa Bolla Pirddanaw Koshshenna (Luq 6:37-42)

¹ “Xoossay hinttenttu bolla pirddenna mala, hinttekka haratuwaa bolla pirddoppite.

² Ayissi gooppe, hinttenttu haratuwaa bolla pirddiyaawaadan, Xoossay hinttenttu bolla pirdana; qassi hinttenttu haratuwaassi immanaw makkiyaabaan I hinttew makkana.

³ Ne ayfiyan de7iyaa tuussaa be7akka; shin ne ishaa ayfiyan de7iyaa sullaa ayissi xeellay?

⁴ Woy ne ayfiyan tuussay de7ishshin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne ayfiyaappe sullaa kessoo’ waanaade gaanaw danddayay?

⁵ Laa ha lo77uwaa malatiyaa iitaw! Kasetaadne ayfiyaappe tuussaa kessadigga; hewaappe guyyiyan, ne ishaa ayfiyaappe sullaa kessanaw geeshshaade xeellanaw danddayaa.

6 “Geeshhabaa kanatuwassi immoppite; untunttu guyye simmiide, hinttena sa77ana. Qassi inqquwaa geetettiyaahinttenttu al77o shuchchaa gudunthatuwaa sinthan oloppite; untunttu barttu gediyanyedhdhana.

*Woossite, Koyyite, Kariyaakko Yiide Xeesite
(Luq 11:9-13)*

7 “Woossite; hintte akkana. Koyyite; hintte demmana. Kariyaakko yiide xeesite; hinttew penggi dooyettana.

8 Ayissi gooppe, woossiyaa ubbay akkana; koyyiya uray demmana; qassi kariyaakko yiide xeesiyaa uraw penggi dooyettana.

9 Woy hinttenttu giddon bare na7ay, ‘Ukithaa imma’ gooppe, shuchchaa immiyaa aawuu de7ii?

10 Qassi, ‘Moliyaa imma’ gooppe, aw shooshshaa immanawee?

11 Hinttenttu iita gidiidde, hinttenttu naanatuwassi lo77obaa immiyaawaa erooppe, yaatina, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu barena woossiyaawantussi lo77obaa wooti darissi immennee!

12 “Hewaa diraw, hara asay hinttew oothanaw koyyiya ubbabaa hinttekka asaw oothite; ayissi gooppe, Muse higgiya bilethaynne nabatuu tamaarissiyaawe hawaa.

*Un77a Penggyaabaa
(Luq 13:24)*

13 “Un77a penggyaabaa gelite. Ayissi gooppe, bayethaw afiyaa penggi aakuwaa; ogiikka wog-gaa. Hewaanna gelyiaa asaykka cora.

14 “Shin, de7oo afiyyaa penggi un77a; ogiikka xunthaa. Qassi hewaa demmiyaawanttukka guutha.

*Mithay Bare Ayfiyan Erettee
(Luq 6:43-44)*

15 “Bolla bagganna dorssaa malatiide, hinttekko yiyyaa worddo nabatuwaappe naagettite; shin untunttu garssa bagganna wallatuwaa mala.

16 Unttunttu ayfiya ayfiyyaawaan hintte unttuntta erana; agunthay woddenthaa ayfiyyaa ayfenna; gomi77oriikka kookiyaa ayfiyyaa ayfenna.

17 Hewaadankka, lo77o mithaa ubbay lo77o ayfiya ayfee; shin iita mithay iita ayfiyyaa ayfee.

18 Lo77o mithay iita ayfiyyaa ayfanaw danddayenna; qassi iita mithaykka lo77o ayfiyyaa ayfanaw danndayenna.

19 Lo77o ayfiyyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

20 Hewaa diraw, hintte unttunttu ayfiyyaa ayfiyyaawaan unttuntta eranita.

21 “Saluwan de7iyaa Ta Aabbu geeddawaa oothiyaa uray saluwaa kawutethaa gelanaappe attin, ‘Godaw, Godaw’ giyaa ubbay gelenna.

22 Pirdda gallassi daro asay taana, ‘Godaw, Godaw, nuuni ne sunthan Xoossay kiittowaa odibeykkoo? Ne sunthan xalahatuwaa kessibeykkoo? Qassi nuuni Xoossay oothiyaa maalalissiyaabaa ne sunthaan oothibeykkoo?’ yaaganawantta.

23 Taani he wode unttuntta, ‘Taani hinttena ubbakka erikke; iitabaa oothiyaawanttu hintte ta matappe haakkite’ yaagana.

*Laa77u Mala Gollatuwaa
(Luq 6:47-49)*

24 “Hewaa diraw, hawaa ta qaalaa sisiide oothiyaa ubbay mino zaallaa bolla bare golliya keexxeedda wozanaama asaa mala.

25 Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugeedda. Shin golli mino zaallaa bolla keexetteedda diraw, kunddibeenna.

26 “Hawaa ta qaalaa sisiide oothenna asay ubbay, bare golliya shafiyaa bolla keexxeedda booza asaa mala.

27 Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugina, golli ellekka kunddeedda. He golli wolqqaama kunddethaa kunddeedda.”

28 Yesuusi bare haasayiyawaa wursseedda wode, asay I tamaarissiyawaan maalaletteed-dino.

29 Ayissi gooppe, I unttuntta tamaarissiidde, Muse higgiya tamaarissiyaawanttudaan giden-naan, maatay de7iyaa asaadan tamaarisso diraassa.

8

*Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 1:40-45; Luq 5:12-16)*

1 Yesuusi deriyaappe wodhdheedda wode, cora asay A kaalleedda.

² He wode oolluu * oyqqeenda itti bitani Yesuusakko yi A sinthaan gulbbatiide, “Godaw, ne shene gidooppe, taana pathaade geeshshanaw danddayaa” yaageedda.

³ Yesuusi bare kushiyaa yeddi A bochchiide, “Taani koyyay; paxaade geeyya!” yaageedda. Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggeedda.

⁴ Yesuusi A, “Simmi hawaa oossinne odoppa; shin qeesaakko baade ne paxaade geeyyeeddawaa A bessa; ne paxaade geeyyeeddawaa asaa erissanaw Muse azazeedda yarshshuwaa Xoos-saw yarshsha” yaageedda.

*Yesuusi Xeetuwaan Kaappuwaan Qoomaa
Patheedda
(Luq 7:1-10)*

⁵⁻⁶ Yesuusi Qifrinaahooma katamaa geleedda wode, itti Roomaa gade Xeetuwaan Kaappuu aakko yiide, “Ta Godaw, ta qoomaa bollay gunddina, daro sakettiidde, soyin giseedda; hayyagodo taw pathaarikki” yaagi woosseedda.

⁷ Yesuusi, “Taani baade A pathana” yaageedda.

⁸ Shin xeetuwaan kaappuu zaariide, “Ta Godaw, neena ta soy gelissanaw taw bessenna; shin neeni qaalaa xalalaa haasaya; ta qoomay paxanawaa.

⁹ Ayissi gooppe, taani taappe bollanna de7iyaawanttoo eeno giyaa asa; qassi taappe garssaanna wottaaddaratuu de7iino. Taani ittuwaan, ‘Ba!’ gooppe bee; qassi yokkuwaa,

* **8:2** Oolluu oyqqeenda asaa bollay booxxee. Hawe sakkiyaa asay hewode de7uwan asaanna de7iyaa wogaa ubbaappe shaakettiide de7ee. Qaykka geeshsha gidenna geetettiide hara asaan xeesettee.

8:4 Wog 14:1-32

‘Haaya!’ gooppe yee; ta qoomaa, ‘Hawaa ootha!’ gooppe oothee” yaageedda.

10 Yesuusi hewaa siseedda wode maalalettiide, barena kaalliyaa asaa, “Taani hinttew tumuwaa oday; taani hawaa mala ammanuwaa haray atto, Isra7eeliya gadiyankka be7abeykke.

11 Cora asay awayfi doliyaa baggappenne wul-liyaa baggappe yiide, Abraahaamonna, Yisaaqan-nanne Yayiqoobanna saluwaa kawutethaa gayi-taan ittippe uttanawantta yaagay.

12 Shin kawutethaan de7anaw bessiyaa asay wolqqaama dhumaa garssa kare olettana; hewaan unttunttu yeekkananne barenttu achchaa dhaqanawantta” yaageedda.

13 Hewaappe kaalla Yesuusi xeetuwa kaap-puwaa, “Ne soy ba; neeni ammaneeddawaadan new hano” yaageedda; xeetuwa kaappuwaa qoomay he saatiyankka paxi aggeedda.

*Yesuusi Cora Asatuwa Unttunttu Harggiyaappe
Patheedda
(Mar 1:29-34; Luq 4:38-41)*

14 Yesuusi Phexiroosa soy biide, A bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunno be7eedda.

15 Izi kushiyaa Yesuusi bochchina, qoxuu izo bashi aggeedda; izakka denddaade aw miyaabaa giigissaaddu.

16-17 Sa7ay omarsseedda wode, asay iita ayyaanatu oyqqeedda cora asaa Yesuusakko aheedda; nabiyyaa Iisiyaasi, “I nu daaburaa barew akkeedda; qassi nu harggiyaakkka tookkeedda” yaageeddawe polettana mala, Yesuusi iita

ayyaanatuwaa bare qaalaan kessiide, harggeedda asaa ubbaakka patheedda.

*Yesuusa Kaalliyaaawantta Gakkyyaa Metuwaa
(Luq 9:57-62)*

¹⁸ Yesuusi cora asay bare yuushshuwaan de7iyaawantta be7iide, abbaappe hefintha pinnana mala, barena kaalliyaaawantta azazeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyaa Muse higgiyaa tamaarissiyaa ittuu aakko yiide, “Tamaarissiyaa-woo, neeni biyaasaa ubbaa taani neena kaallana” yaageedda.

²⁰ Yesuusi A, “Worakanatuwassi ollay de7ee; kafatuwaassikka keethay de7ee; shin Taw, Asaa Na7aw, shemppa akkiyaasaykka baawa” yaageedda.

²¹ Qassi kaalliyaaawanttuppe ittuu Yesuusa, “Godaw, taani sinthata baade ta aabba mooganaw ba yaagaarikkii” yaageedda.

²² Shin Yesuusi A, “Neeni taana kaalla; hayqqeeddawantu barenttu anhaa moogino” yaageedda.

*Yesuusi Gotuwanne Beetaa Co77u Ootheedda
(Mar 4:35-41; Luq 8:22-25)*

²³ Yesuusi wonggiriyaan geloode, A kaalliyaaawantu aananna beeddino.

²⁴ Beetay wonggiriyaan mittana gakkanaw, abbaan wolqqaama hobbii denddeedda; shin Yesuusi gemi77isheedda.

²⁵ A kaalliyaaawantu aakko biide, gemi77ishuwaappe dentheeddino; hewaappe

simmide A, “Godaw, nuuni dhayeetto; nuuna ashshaarikkii” yaageeddino.

26 Yesuusi unttuntta, “Ha ammanuu pacceeddawanttoo, ayissi yayyiitee?” yaageedda. Hewaappe guyyiyan denddiide, gotuwanne beetaa aggitte giina, gotuunne beetay co77u geedda.

27 Asay maalalettiide, “Hawe laa haray atto, gotuunne beetay azazettiyaawe ayba asee?” yaageeddino.

*Yesuusi Iita Ayyanay Oyqqeenda Laa77u Asat-uwaa Patheedda
(Mar 5:1-20; Luq 8:26-39)*

28 Yesuusi Galiilaa abbaappe hefinthan de7iyaa Gerggesenoona geetettiya gadiyaa pinneedda; iita ayyaanatuu oyqqeenda laa77u asatuu he gadiyaan de7iyaawantu duufuwaappe kesiide, aananna gaketteeddino. Unttunttu daro iita gidiyaa diraw, ooninne he ogiyaanna aadhdhanaw danddayibeenna.

29 Unttunttu barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Xoossaa Na7aw, nuunanna new ayi allaalli de7ii? Wodii gakkennaan nuuna muranaw yaaddii?” yaageeddino.

30 Unttunttuppe laafaa haakkiyaasan gudunthaan wudii heemettee.

31 Iita ayyanatuu Yesuusa, “Neeni nuuna kessiyawaa gidooppe, hini gudunthaa wudiya giddo yeddaarkkii” yaagiide woosseeddino.

32 Yesuusi unttuntta, “Biite!” giina unttunttu bitanatuwaappe kesi biide, gudunthatuwan geleeddino. Gudunthaa wudii ubbay kakaan

lanqqiyanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeeddino.

³³ Gudunthaa wudiya heemmiyaawantu baqatiide katamaa bi aggeeddino; beeddasaan iita ayyanatuu oyqeedda asatuu haneeddabaa ubbaa odeeddino.

³⁴ Hewaa siseedda katamaan de7iyaa asay ubbay Yesusanna gakettanaw keseeddino; A be7eedda wode, barenttu gadiyaappe baana mala woosseeddino.

9

*Yesuusi Bollay Gunddeedda Bitaniyaa
Patheedda
(Mar 2:1-12; Luq 5:17-26)*

¹ Hawaappe kaalla Yesuusi wonggiriyaan geliide, abbaa pinniide, bare katamaa yeedda.

² Amareedda asay bollay gunddeeddda itti bitaniyaa shanchchamaan tookkiide, Yesuusakko aheeddino; Yesuusi unttunttu ammanuwaa be7iide, bollay gunddeeddda bitaniyaa, “Ta na7aw, yayyoppa; ne nagaray atto geetetteedda” yaageedda.

³ Higgiyaa tamaarissiyaawanttuppe ittu ittu barenttu wozanaan, “Laa ha bitani Xoossaa bolla iitabaa haasayeetee!” yaagi qoppeeddino.

⁴ Yesuusi unttunttu qofaa eriide, unttuntta hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wozanaan hawa mala iitabaa ayissi qoppiitee?

⁵ ‘Ne nagaray atto geetetteedda’ yaagiyaaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade hametta’ yaagiyaaawe matee?

6 Shin sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw taw, Asaa Na7aw, maatay de7iyaawaa taani hint-tena erissana” yaagiide, hewaappe guyye I he bollay gunddeedda bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade, ne golle ba” yaageedda.

7 Gunddeedda bitaniikka denddi eqqiide, bare golle beedda.

8 Shin daro asay hewaa be7iide yayyeeddino; asaw hawaa mala maataa immeedda Xoossaa galateeddino.

*Yesuusi Leewiyaa Maatoossa Xeeseedda
(Mar 2:13-17; Luq 5:27-32)*

9 Yesuusi hewaanna aadhdhiidde, Maatoossa yaagiyaawe qaraxaa qanxxiyaa saan utteeddawaa demmiide A, “Taana kaalla” yaageedda.

Maatoossikka denddi eqqiide, A kaalleedda.

10 Yesuusi Maatoossa gollen qumaa maanaw utti de7ishshin, qaraxaa akkiya cora asaynne nagaranchchatuu yiide, aanannanne A kaalliyawanttunna ittippe gayitaan utteeddino.

11 Itti itti Parisaawatuu hewaa be7iide, Yesuusa kaalliyawantta, “Hinttena tamaaris-siyaawe qaraxaa qanxxiyaawanttunnanne nagaranchchatuwanna qumaa ayissi ittippe mii?” yaageeddino.

12 Shin Yesuusi untunttu yaagiyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwaassappe attin, paxatuwaassi aakimii koshshenna.

13 Shin hinttenttu biide, Xoossaa Max-aafay, ‘Taani maerotethaa koyyayppe attin, yarshshuwaa koyyikke’ yaagiyaawe

waagiyaawentto erite; ayissi gooppe, taani nagaranchchatuwa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwa xeesanaw yabeykke” yaageedda.

*Xoomaabaa Oochcheedda Ooshaa
(Mar 2:18-22; Luq 5:33-39)*

14 He wode Yohaannisa kaalliyawantu Yesuusakko yiide, “Nuuninne Parisaawatuu ubba wode xoomeetto; shin neena kaalliyawantu ayissi xoomikkino?” yaagiide A oochcheeddino.

15 Yesuusi untuntta, “Bullachchaa yeedda asay machchatto akkiyawe barenttunna de7ishshin, kayyottanaw danddayiinoo? Danddayikkino; shin machchatto akkiyawaa untunttu matappe afana wodii yaana; untunttu he wode xoomanawantta” yaageedda.

16 “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothiide sikkiyaa asay baawa; ayissi gooppe, ooratha dhefi eca mayuwaa peedhereethana; peedhethaykka kasewaappe daranawaa.

17 Ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa asay baawa. Shin naa77ooppe, he woyiniyaa eessay ogoruwaa daakkana; barewukka woofettana; ogoruukka bayanawaa. Shin, ho77o woyiniyaa eessaa ooratha ogoruwaan naa77anaw bessee; laa77uukka baykkino” yaageedda.

*Yaa7iroosa Naattibaanne Yesuusa Mayuwaa Bochcheedda Mishirattibaa
(Mar 5:21-43; Luq 8:40-56)*

18 Yesuusi untunttoo hewaa odishshin, Ayihude Woosa Golle kaappatuwaappe ittuu aakko yi A sinthaan gulbbatiide, “Ta naatta ha77i

hayqqaaddu; shin neeni yaade ne kushiyaa izi bolla wothaarikkii; iza de7uwaan de7anawunnu” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi denddiide, barena kaalliyawant-tunna ittippe bitaniyaa kaalliide beedda.

²⁰ He wode tammanne laa77u laythaa kumen-thaa, izi bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta guyenna shiiqaade, Yesuusa mayuwaa macaraa bochchaaddu.

²¹ Hawaa iza udowe, iza bare wozanaan, “Taani A mayuwaa xalala bochchantto paxana” yaagaade qoppaaddu.

²² Shin Yesuusi yuuyyi izo xeelliide, “Ta naat-tee, yayyoppa; neena ne ammanuu patheedda” yaageedda. He man77iyankka mishiratta paxaa aggaaddu.

²³ Yesuusi Ayihuda Woosa Golle kaappuwaa soy gakkeedda wode, yeekuwan dinkkaa punniyaa asaanne yeekkiyaa asaa be7iide,

²⁴ “Kare kesite; guutha naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda. Hewaappe guyyiyan asay A bolla darii miicceedda.

²⁵ Shin cora asaa kare I kesseeddawaappe guyyiyan, golle geliide, naatti kushiyaa oyqqeedda; naattakka dendda aggaaddu.

²⁶ He waarii, he man77iyankka he gadiyan ub-baan siseteedda.

Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheedda

²⁷ Yesuusi hewaanna aadhdhiide biyaa wode, laa77u qooqatuu barenttu qaalaa dhoqqu udiide, “Daawite na7aw, nuuna maaraarikki” yaagiidde A kaalleeddino.

28 Yesuusi golle geleedda wode, qooqatuu aakko yeeddino; Yesuusi untuntta, “Taani hawaa oothanaw danddayiyaawaa ammaniitee?” yaageedda.

Untunttu, “E Godaw” yaagi zaareeddino.

29 Hewaappe guyyian, Yesuusi untunttu ayfiyaa bare kushiyaan bochchiide untuntta, “Hinttew hinttenttu ammanuwaadan hano” yaageedda.

30 Untunttu ayfii dooyetti aggeedda; Yesuusi untunttoo, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide minissiide odeedda.

31 Shin untunttu biide, he gadiyaa ubbaan Yesuusabaa odeeddino.

Yesuusi Itti Duudiya Patheeda

32 Untunttu kesiide biya wode, amareedda asay iita ayyanay oyqqina duudeedda bitaniyaa Yesuusakko aheeddino.

33 Yesuusi iita ayyaanaa kesseeddawaappe guyyian, duude bitani haasayeedda. Asay, “Hawe oorathabaa; hawaa malabay Isra7eeliyaa gadiyaan ubbakka hanibeenna” yaagi maalaletteeddinno.

34 Shin Parisaawatuu, “I iita ayyaanatuwaa kaappuwaa wolqqaan xalahatuwaa kesee” yaageeddinno.

Yesuusi Asaassi Qaretteeda

35 Yesuusi untuntta Ayihuda woosa golletuwan tamaarissiiddenne kawutethaa wonggalaa mishi-raachchuwaa odiidde, qassi harggiyaa ubbaap-penne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde, wogga

katamatuwaninne qeeri katamatuwaa ubbaan yuuyyeedda.

³⁶ Cora asaa be7iide, heemmiyaa asay baynna dorssaadan asay hirggettiyaa dirawunne assaa maaddiyaabay baynna diraw, asaw qaretteedda.

³⁷ Yaatiide barena kaalliyaaawantta, “Qoychchaw gakka kathay dara; shin cakkiyaa asay guutha.

³⁸ Simmi kathaa Goday kathaa cakkanaw oosanchchatuwaa yeddana mala, A woossite” yaageedda.

10

Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77u Asat-uwaabaa

(Mar 3:13-19; Luq 6:12-16)

¹ Yesuusi bare tammanne laa77u kaaliyawantta xeesiide, untuntuntu iita ayyaanaa kessana mala, qassi harggiyaa ubbaanne sakuwaa ubbaa pathana mala, untunttoo maataa immeedda.

² Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuwaa sunthay, koyrowe Phexiroosa geetettiyaa Simoonanne A ishaa Inddiraasa, Zabiddiyoosa naanaa, Yayiqoobanne Yohaannisa,

³ Piliphphoosa, Barttalamoosa, Toomaasa, qaraxaa akkiya Maatoossa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqoobanne Taadoosa;

⁴ bare gadew qarettiyyaa Simoonanne Yesuusa aathi immeedda Asqqorootu Yihudaa.

*Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77atuu
Tamaarissanaw Kiitteteeddino
(Mar 6:7-13; Luq 9:1-6)*

5 Yesuusi ha tammanne laa77atuwaan hawaadan yaagiide kiitteedda; “Ayihuda gidenna asaa gadiyaa booppite; qassi Samaaretuwaan katamaakka geloppite;

6 hewaa diraa bayeedda dorssaakko, Isra7eeliya asaakko

7 biide, ‘Saluwaa kawutethay mateedda’ yaagide odite.

8 Hargganchchatuwaan pathite; anhaa hayquwaappe denthite; oolluu oyqqeeddawantta pathite; iita ayyanatuwakka kessite. Hinttenttu coo akkeeddia; coo immite.

9 Worqcaa woy biraa woy santtimiyaa hinttenttu kiisiyan oyqqoppite;

10 woy ogew qarcciitiyaa, woy laa7ethiyyaa mayuwaa, woy caammaa woy xam77aa oyqqoppite. Ayissi gooppe, oosanchchaw koshshiyaabay qumaa.

11 “Hinttenttu geliyaa katamaan woy geeri katamaa ubbaan hinttena mokkanaw nashettiyaawe oonentto akeekan xomoosite; hinttenttu hewaappe kesana gakkanaw, hewaan uttite.

12 Qassi golle geliidde sarotite.

13 He gollen de7iyaa asay hinttena mokkooppe, hinttenttu saroteedda sarotay unttuntta gakko. Shin unttunttu hinttena mokkennaan ixxooppe, hinttenttu saroteedda sarotay hinttew guyye simmo.

14 Qassi itti itti golli woy katamay hinttena mokkennaan woy hinttenttu odiyaawaa sisennaan ixxooppe, he golleppe woy he katamaappe kesiidde, hinttenttu gediyaappe baanaa shocite.

15 Taani hinttew tumuwaa oday; Xoossay pirdiyaa gallassi he katamaa asaappe, Sodoomaa katamaa asawunne Gamooraa katamaa asaw pirddaa kawushissana.

*Goday Yaanaappe Kasetiide, Yederssuunne
Metuu Hanana
(Mar 13:9-13; Luq 21:12-17)*

16 “Be7ite! Taani hinttena dorssaa wallatuwaa giddo yeddiyaawaadan yedday. Hewaa diraw, shooshshaadan cincca gidite; qassi haraphphiyaadan, ashikke gidite.

17 Shin asaappe naagettite. Ayissi gooppe, asay hinttena pirdda gollew aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa golletuwaanikka hinttena lissuwan peeddana.

18 Gadiyaa ayissiyaawantu sinthaaninne kaatatuwaa sinthaan ta diraw hinttenttu eqqiide, unttuntussinne Ayihuda gidenna asaa sinthaan taw markka gidanita.

19 Shin unttunttu hinttena pirddaw aathiyya wode, hinttenttu haasayanabaa he saatiyaan Xoossay hinttew immiya diraw, hinttenttu gaanabawunne woy waagiide haasayanenttonne hirgoppite.

20 Ayissi gooppe, hinttenttu aqiide haasayiyaawe hinttenttu Aawuuwaa Geeshsha

Ayyaanaappe attin, haasayiyaawantu hinttentta gidikkita.

²¹ “Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa bolla denddana; naanay barenttu aattinne aawuwaa bolla denddiide, unttuntta wodhissana.

²² Qassi asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixxana; shin wursethay gakkanaw gencciyaaawe attanawaa.

²³ Unttunttu hinttena itti katamaappe yederssooppe, hara katamaa biite. Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa gay; taani, Asaa Na7ay, yaana gakkanaw, hinttenttu hintte oosuwaa Isra7eeliyaa katamaa ubbaan oothiide wurssikkita.

²⁴ “Tamaariyaawe barena tamaaris-siyaawaappe darennna; qoomaykka bare godaappe darennna.

²⁵ Tamaariyaawe barena tamaarissiyaawaa keena gidiyaawe, qoomaykka bare godaa keena gidiyaawe aw gidana; unttunttu golle godaa Bi7eel-Zeebula giide xeesooppe, A golle assaa waagi xeesaneeshsha!

*Oossi Yayyanaw Bessintto
(Luq 12:2-7)*

²⁶ “Simmi asaassi yayyoppite; ayissi gooppe, genthi wotheeddabay qoncciyaa kesennaan attenna; qoseeddabaykka erettennaan attenna.

²⁷ Taani hinttenttoo dhumaani odiyaabaa poo7uwan haasayite; hinttew haythaan saasukkiide odeeddawaa, dhoqqa saan awaayyite.

²⁸ Ashuwaa wodhiyaawantoo yayyoppite; unttunttu, shemppuwaa wodhanaw danddaykkino.

Shin shemppuwaanne ashuwaa Gaannamiyan dhayissanaw danddyiyaa Xoossaassi yayyite.

²⁹ Laa77u suunniyaa kafatuu santtimiyaan zali77ettikkinoo? Hinttenttu Aawuuwaa sheniyya gidana dhayooppe, he suunniyaa kafatuwaappe ittinnakka sa7aan wodhdhaade bayukku.

³⁰ Shin haray atto, hinttenttu huuphiyan de7iyaa binnanay ubbaykka payduwaan de7ee.

³¹ Simmi yayyoppite; daro suunniyaa kafatuwaappe hinttenttu aadhdhiita.

*Kiristtoosabaa Markkattanaw Bessee
(Luq 12:8-9)*

³² “Hewaa diraw, asaa sinthaan tabaa markkattiyaa oossi gidoopenne, taanikka saluwan de7iya ta Aabbu sinthan markkattana;

³³ shin asaa sinthaan taana kaddiyaa oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan A kaddana.

³⁴ “Taani sa7aassi sarotethaa ahanaw yeeddawaa hinttessi malatoppo; taani tooraa ahanaw yeeddawaappe attin, sarotethaa ahanaw yabeykke.

³⁵ Ayissi gooppe, taani na7aa A aabbuppe, naatto izi daayippe, na7aa machchattokka izi bol-lottippe shaakkanaw yaaddi;

³⁶ asaassi morkketuu A golle asatuwaa gidanawannta.

³⁷ “Bare aabba woy bare daayo taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna; bare attuma na7aa woy bare macca naatto taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna.

38 Bare masqqaliyaa tookkiide, ta geeduwaa kaallennawe tawaa gidanaw bessenna.

39 Bare shemppuwaa ashshiyaawe bayizzanawaa; shin ta diraw bare shemppuwaa bayizziyaawe ashshanawaa.

40 “Hinttentta mokkiyaawe taana mokkee; qassi taana mokkiyaawe taana kiitteeddawaa mokkee.

41 Nabiyyaa, nabiyyaa sunthaan mokkiyaawe, nabiyyaa gatiyaa aananna gishettanawaa; qassi xilluwaa, xilluwaa sunthaan mokkiyaawe, xilluwaa gatiyaa aananna gishettanawaa.

42 Ooninne ha taana kaalliyaaawanttuppe guuxxiyaa ittoo, haray atto buliyaa haathaa xalalaat ushanaw immooppekka, taani hinttenttoo tu-muwaa gay; I bare gatiyaa akkana” yaageedda.

11

*Xammaqiyaa Yohaannisappe Yesuusakko Kitetteedda Asatuwaa
(Luq 7:18-35)*

1 Yesuusi bare tammanne laa^{77u} kaalliyawantta azaziyaawaa poleedda wode, hewaappe denddiide, katamatuwaan tamaarissanawunne odanaw beedda.

2 Xammaqiyaa Yohaannisi qasho gollen de⁷⁷ⁱidde, Yesuusi ootheeddawaa sisiide, barena kaalliyawantta aakko kiittiide,

3 “Yaanawe neeneeyee? Woy haraa naaganee?” yaagi oochchanaadan udedda.

4 Yesuusi zaariide, unttunttoo hawadaan yaageedda; “Biide hinttenttu be⁷⁷ⁱyaawaanne sisiyaawaa Yohaannisaw odite;

5 qooqatuu xeelliino; wobbatuu hamettiino; oolluu oyqqeeddawantu paxiide geeyyiino; * tullatuu sisiino; hayqqeeddawantu denddiino; hiyyeesatuu wonggalaa mishiraachchuwaa sisiino.

6 Tabaa sidhenna uray anjjetteeddaawaa" yaageedda.

7 Yohaannisa kaalliyawantu simmi beedda wode, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqeedda asaassi hawaadan yaagi haasayeedda; "Ayaa be7anaw asay de7enna mela biittaa keseedditee? Carkkuu qaathiyyaa maqqaa be7anaw keseedditee?

8 Yaatina, ayaa be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeedda bitaniyyaa be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeeddawantu kaatatuwaa gollen de7iino.

9 Yaatina, ayaa be7anaw keseedditee? Nabiyyaa be7anaw keseedditee? E, Taani hinttew oday; nabiyaappekka aadhdhiyaawaa be7eedita.

10 Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafan, 'Xoossay, "Be7a, taani kiittiyaawaa neeppe sinthaw yeddana.

I new ogiyaa giigissanawaa" yaageedda geetettiide Yohaannisabay xaafetteedda.

11 Taani hinttenttoo tumuwaa oday; aatti uluwaappe yeletteedda asaa ubbaan Xammaqiyaa Yohaannisappe aadhdhiyaawe ooninne denddibeenna; shin saluwaa kawutethaan ubbaappe laafiyaaawe aappe aadhdhana.

* **11:5** Paxiide geeyyiino giyaawaa loythi akeekanaw 8:2 xadenna de7iyaa bilethaan xaafetteeddaawaa be7ana danddayettee. **11:5**

Isa 35:5-6; 61:1 **11:10** Mil 3:1

12 Xammaqiyaa Yohaannisa wodiyaaappe doom-miide, hachche gakkanaw, saluwaa kawutethatta daro naaqettaw; minni baaxetiyaawantu izo demmiino.

13 Ayissi gooppe, nabatuu ubbatuunne Muse higgii Yohaannisa wodii gakkanaw, timbbitiyyaa haasayeeddino;

14 simmi hinttenttu unttunttu haasayowaa ammananawaa gidooppe, yaanawaa geetetteedda Eelaas ha Yohaannisa.

15 Sisiyaa haythay de7iyaawe siso!

16 “Shin taani ha wodiyaa asaa ayaanna leemisoo? Unttunttu qocaan uttiyaa naanaa malatiino; unttunttu barenttu laggethatuwaa xeesiide,

17 ‘Nuuni hinttenttoo hixixiyaa punneeddo; shin duribeykkita; yeekuwaa yethaakka kesseedo; shin yeekkibeykkita’ yaagiino.

18 Ayissi gooppe, Yohaannisi xoomiiddinne woyiniyaa eessaa ushennaan yiina unttunttu, ‘A bolla iita ayyanay de7ee’ yaageeddino.

19 Taani, Asaa Na7ay, maaddenne ushaadde yiina, unttunttu taana, ‘Ha nafisaamaanne woyiniyaa eessaa ushiyaawaa be7ite; qaraxaa qanxxiyaawantunnanne nagaranchchatuwanna siiqettee’ yaagiino; shin Xoossaa aadhdheedda eratethay bare oosuwaan tuma gidiide beettee” yaageedda.

*Ammanennaan Ixxeedda Diraw Toshetteedda
Katamatuwaa
(Luq 10:13-15)*

20 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare malaataappe dariya baggaa ootheedda katamatuwaan de7iya asay barenttu nagaraappe simmibeenna diraw, unttuntta hawadaan yaagiide, toshiyaa doommeedda;

21 “Koraaziine katamaw, new aayyero; Beete-sayda katamaw, newukka aayyero; ayissi gooppe, hinttenttu bolla Xoossay ootheedda malaatay Xi-iroosa katamaaninne Sidoonaa katamaan oosettowaa gidintto, unttunttu maaqiyaa mayyiide, bidinthaa okettiide, beni barenttu nagaraappe simmanawanttashshin.

22 Taani hinttew oday; pirdaa gallassi Xoossay hintteppe Xiiroosa katamawunne Sidoonaa kata-maw pirdaa kawushissana.

23 Qassi Qifirinaahooma katamaw, neeni saluwaa pude dhoqqu gaanaw koyyaaddii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; ayissi gooppe, ne bolla Xoossay ootheedda malaatay Sodoomaa katamaan oosettowaa gidintto, Sodoomaa katamay hachche gakkanaassikka de7anawaashshin.

24 Taani hinttew oday; pirdaa gallassi Xoos-say neeppe Sodoomaw pirdaa kawushissana” yaageedda.

*Yesuusan Shemppuwaa Demmiyaawaa
(Luq 10:21-22)*

25 Yesuusi he wode zaariide, hawadaan yaageedda; “Ta Aabboo, saluwaa sa7aa Godaw, neeni hawaa aadhdheedda eranchchatuwaap-penne akeekanchchatuwaappe genthaade,

11:21 Isa 23:1-18; Hiz 26:1-28:26; Iyu 3:4-8; Amo 1:9-10; Zak 9:2-4

11:23 Isa 14:13-15; Dom 19:24-28

erenna naanatuwassi qonccisseedda diraw,
neena galatay;

²⁶ E ta Aabboo, ayissi gooppe, hawe ne
sheniyaadan oosetteedda.

²⁷ “Ta Aabbu taw ubbabaa immeedda;
Aawuwaappe haray Na7aa erenna; Na7aappenne
Na7ay Aawuuwaa qonccissanaw koyyiyaa
asaappe attin, haray Aawuuwaa erenna.

²⁸ “Daaburanchchatoo, deexuwaa tookkowant-
too ubbatoo, taakko haa yiite; taani hinttentta
shemppissana.

²⁹ Taani garanne ta wozanaan ashikke gido
diraw, ta morgge mithaan waaxettite; taappe
tamaarite; hinttenttu sheemppuwassikka hintte
shemppuwaa demmana.

³⁰ Ayissi gooppe, ta morgge mithay giigaa; qassi
taani hinttentta tosseeddawekka kawushsha”
yaageedda.

12

Sambbataabaassi Shiiqeenda Ooshaa (Mar 2:23-28; Luq 6:1-5)

¹ Yesuusi he wode Sambbata gallassi,
tisha banggaa giddonna aadhdhishshin A
kaalliyawantu koshattiide, tisha banggaa
duuthiide, muussaa doommeeddino.

² Shin Parisaawatuu hewaa be7iide Yesuusa,
“Be7a, neena kaalliyawantu Sambbata gallassi
oothanaw woga gidennabaa oothiino” yaageed-
dino.

³ Shin Yesuusi unttunttussi hawadaan
yaageedda; “Daawitenne aananna

de7iyaawantu koshatteedda wode, Daawite ootheeddawaa nabbabibeykkitee?

⁴ Daawite Xoossaas golle geliide, qeesatuwaal xalalay maanaappe attin, iinne aananna de7iyaawantu maanaw woga gidenna Xoossaassi yarshsheedda qumaa meedda.

⁵ Woy Sambbataa ubbaan Geeshsha Golliyan de7iya qeesatuu Sambbataa wogaa menthiyaawaa, qassi unttuntussi hewe bayizzo gidennawaa Muse higgiyan nabbabibeykkitee?

⁶ Shin taani hinttew oday; Geeshsha Golliyaappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

⁷ Xoossaas Maxaafay, ‘Taani maarotethaa koyyayuppe attin, yarshshuwaa koyyikke’ yaagiyaawe waagiyaaawento hinttenttu eriitentto, bayizzuu baynna asaa bolla pirddikkita.

⁸ Ayissi gooppe, taani, Asaa Na7ay, Sambbataa Godaa” yaageedda.

*Yesuusi Kushii Gunddeedda Bitaniyaa
Patheedda
(Mar 3:1-6; Luq 6:6-11)*

⁹ Yesuusi hewaappe denddiide, Ayihuda woosa golle beedda.

¹⁰ Hewaan kushii gunddeedda itti bitani de7ee; Yesuusa mootanaw gaasuwaal koyyiyaa asatuu, “Sambbataan, hargganchchaa pathiyaawe wogee?” yaagiide A oochcheeddino.

11 Yesuusi untunttu, “Hinttenttu giddon itti dorssay de7iya uray, he dorssay Sambbata gallassi ollaan kunddooppe, oyqqiide kessennawee oone?

12 Yaatina, asay dorssaappe wooti loythiide darennee! Hewaa diraw, Sambbata gallassi lo77obaa oothiyaawe woga” yaageedda.

13 Hewaaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiyaa piddi ootha” yaagina bitani piddi oothowaappe guyyiyan, A kushii yokko kushiyaawadankka paxi aggeedda.

14 Shin Parisaawatuu kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto maqquetteeddino.

Xoossay Dooreedda Ayilliya

15 Shin Yesuusi untunttu zoretaa eriide, hewaaappe aggiide biya wode, daro asay A kaalleedda; hargeedda ubbaa patheedda.

16-17 Xoossay nabiyyaa Isiyaasa bagganna odeddawe polettana mala, Yesuusi asatuwassi, “Tabaa hara asaassi odoppite” yaageedda.

18 Xoossay Isiyaasa bagganna hawadaan yaageedda;

“Taani dooreedda ta ayillii,

taani siiqiyyaa, taana nashechchiyaawe haweku.

Taani ta Ayyaanaa A bolla wothana.

I suure pirddaa asaw ubbaw odanawaa.

19 I palumettenna; woy waasseenna.

Bare qaalaakka ogiyan sissenna.

20 Suure pirdday xooni kesana gakkanaw,

tinccetteedda maqqaa menthenna *
 qassi cuwattiyaa muqaaddaa qunccuutiyaakka I
 toyissenna.

²¹ Ayihuda gidenna asay ubbay
 aabolla barenttu hidootaa wothana”
 yaageedda.

Yesuusabaanne Bi7eel-Zeebulabaa
(Mar 3:20-30; Luq 11:14-23)

²² Hewaappe guyyian, amareedda asatuu iita
 ayyanay oyqqina duudeedda itti qooqa bitaniyaa
 Yesuusakko aheeddino; Yesuusi he duude bi-
 taniyaa patheedda; bitaniikka haasayaanne xee-
 laa doommeedda.

²³ Asay ubbay maalalettiide, “Laa hawe Daawite
 na7aa gidanddeeshsha?” yaageeddino.

²⁴ Shin Parisaawatuu hewaa sisiide, “Ha bi-
 tani iita ayyaanatuwaa kaappuu ‘Bi7eel-Zeebuli’
 barew wolqqaa immina, xalahatuwaa kessee”
 yaageeddino.

²⁵ Shin Yesuusi untunttu qofaa eriide,
 untuntta hawadaan yaageedda; “Bare giddon
 shaakettiya kawutethay ubbay dhayana; qassi
 bare giddon shaakettiya katamay woy gollen
 de7iyaa asaykka minnenna.

²⁶ Qassi Seexaanay Seexaanaa kessiyaawaa
 gidooppe, bare giddon shaakettee; yaatina, A
 kawutethay waaniide minni eqqanawee?

* **12:20** A@ Tinccetteedda maqqaa menthenna; hawa guussay,
 maaduu baynnawanttussinne daaburanchchatuwaassi Yesuusi
 keekanne garaa guussa. B@ Cuwattiyaa muqaaddaa qunccu-
 tiyaakka I toyissenna guussay, Yesuusi daaburanchchatuwaassi
 guzuma gidenanadan keeka guussaa.

²⁷ Taw Bi7eel-Zeebuli wolqqaa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidooppe, hinttenttu asaw wolqqaa ooni immina xalahatuwaa kessanee? Hewaa diraw, untuntuntu hintte bolla pird-dana.

²⁸ Shin Xoossa Geeshsha Ayyaanay taw wolqqaa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidooppe, simmi Xoossa kawutethay hintte bolla yidiggeeda.

²⁹ “Woy asay kasetiide, wolqqaama asaa qachchennaan de7iidde, A golle geliide, A miishshaa bonqyanaw waaniide danddayii? Qachcheedawaappe guyyian, A miishshaa bonqyanaw danddayee.

³⁰ “Ta bagga gidenna uray tawaa ixxee; qassi taananna ittippe shiishshennawee laalee.

³¹ Hewaa diraw, taani hinttew oday; Xoossay asaw ay nagaraa gidinakka, qassi ay bore gidinakka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa boriyaawaa atto geenna.

³² Ta bolla, Asaa Na7aa bolla, iitabaa haasayiyaa O nagaraanne Xoossay atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iitabaa haasayiyaa O nagaraanne sa7aan gidina, saluwankka Xoossay atto geenna.

Lo77o Mithay Bare Ayfiyan Erettee (Luq 6:43-45)

³³ “Lo77o ayfiyaa demmanaw lo77o mithaa dichchanaw bessee; iita mithaa hinttenttu dichchooppe, iita ayfiyaa demmanita; ayissi gooppe, mithay erettiyaawe bare ayfiyaa ayfiyawaana.

³⁴ Shooshshatoo, hinttenttu iita gidiidde, wooti lo77obaa haasayanaw danddayiitee? Ayissi

gooppe, doonay wozanaa giddon kumeeddawaa haasayee.

³⁵ Lo77o asay bare lo77o minjuwaappe lo77obaa kessee; qassi iita asay bare iita minjuwaappe iitabaa kessee.

³⁶ Taani hinttenttoo oday; asay bare haasayeedda maaddenna haasayaa ubbaw pirddaa gallassi zaaruwaa immanawaa.

³⁷ Ayissi gooppe, ne haasayay neena xillissana; woy ne haasayay ne bolla pirddissana” yaageedda.

*Malaataa Be7anaw Shiiqeenda Ooshaa
(Mar 8:11-12; Luq 11:29-32)*

³⁸ Hewaappe guyyiyaa, higgiya tamaarissiyyaa itti itti asaynne Parisaawatuu zaariide Yesuusa, “Tamaarissiyyaawoo, neeni malaataa oothishshin, nuuni be7anaw koyyeetto” yaageeddinno.

³⁹ Shin I zaariide, unttunttoo hawadaan yaageedda; “Ha wodiyaa asay iitanne Xoossaa ammanenna diraw, malaataa koyyee; nabiyyaa Yoonaasa malaataappe attin, hara malaatay imettenna.

⁴⁰ Yoonaasi wogga moliyaa uluwaan heezzu gallassaanne heezzu qammaa de7eeddawaadan, Asaa Na7aykka, biittaa giddon heezzu gallassaanne heezzu qammaa de7anawaa.

⁴¹ Nennewe asay Yoonaasi odeeddawaan barttu nagaraappe simmeedda diraw, pirddaa gallassi denddiide, hinttentta mootanawantta; beyte, Yoonaasappe aadhdiyaawe hawaan de7ee.

⁴² Duge bagga gadiya kaatatta Solomonew de7iyaa aadho eratethaa sisanaw sa7aa gaxaappe yeedda diraw, pirddaa gallassi

Maatoossa 12:43

liv

Maatoossa 12:48

denddaade, hinttentta mootanawunnu; beyte,
Solomoneppelka aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

*Iita Ayyaanay Asaa Garssa Simmiide
Geliyaawaa
(Luq 11:24-26)*

43 “Iita ayyaanay asaappe keseedda wode,
barew shemppiyaasaa koyyiide, haathay baynna
melasaanna yuuyyee; shin demmenna.

44 He wode, ‘Taani aggaade yeedda ta golle
simmana’ yaagee; simmiide yiaya wode, gollii
mela de7iyaawaanne pitetti geeyyiide, giigi ut-
teeddawaa demmee.

45 Hewaappe guyyiyan, biide bareppe iitiya
laappu hara ayyaanatuwa akkiide yee; he
ayyaanatuu geliide, hewaan de7iino. He
bitaniyaa de7uu kasewaappe darii iitee. Ha
wodiyaa iita asawukka qassi hewaadhan hanana”
yaageedda.

*Yesuusa Daayonne A Ishaatuwa
(Mar 3:31-35; Luq 8:19-21)*

46 Yesuusi daro asaw haasayishshin, A
daayanne A ishatuu aananna haasayanaw
koyyiide, karen eqqeeddino.

47 Hewaan de7iyaa asaappe ituu A, “Ne
daayanne ne ishatuu neenanna haasayanaw
koyyiide, karen eqqeeddino” yaageedda. †

48 Shin Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Ta
ishatuu oone?” yaageedda.

12:42 1Ka 10:1-10; 20d 9:1-12 † **12:47** Itti itti Geeshsha Max-
aafaa bilethaan ha payduu baawa.

⁴⁹ Bare kushiyan barena kaalliyaaawanttukko xorssiide, “Beyte, ta daayanne ta ishatuu hawant-tushi.

⁵⁰ Ayissi gooppe, saluwan de7iyaa ta Aabbu sheniyyaa oothiyaa ubbay, ta ishaa, ta michchat-tonne ta daayo” yaageedda.

13

Zeriyaawaa Leemisuwaan (Mar 4:1-9; Luq 8:4-8)

¹ Yesuusi he gallassi soyippe kesiide, abbaa gax-aan utteedda.

² Daro cora asay bare yuushshuwaan yuuyyi aadhdhiide shiiqina, wonggiriya giddo geliide utteedda; asay ubbay abbaa gaxaan eqqeedda.

³ Asaassi leemisuwan darobaa hawaadan yaagiide odeedda; “Itti bitani zerethaa zeraanaw keseedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; yaatina kafuu yiide meedda.

⁵ Qassi itti itti zerethay ancco gideedda biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay baynna diraw, he zerethay ellekka doleedda.

⁶ Shin away keseedda wode carshshay shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw melii aggeedda.

⁷ Itti itti zerethay agunthaa giddon wodhd-heedda; hewaan doleeddawaa agunthay dicciide cuulleedda.

⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaan wodhdhiide doleedda; ittuu xeetu ayfiyaa, ittuu usuppun tam-muwaa, ittuu hattamuwaa ayfeedda.

9 Sisiyaa haythay de7iyaa uray siso!" yaageedda.

*Yesuusi Leemisuwan Odo Gaasuwaa
(Mar 4:10-12; Luq 8:9-10)*

10 Yesuusa kaalliyaaawantu aakko shiiqiide, "Neeni ayissi asaassi leemisuwan oday?" yaageeddino.

11 Yesuusi zaariide, unttunttussi hawadaan yaageedda; "Hinttenttu saluwaa kawutethaa xuuraa erussay imetteedda; shin unttunttussi imettibeenna.

12 Ayissi gooppe, de7iyaawoo gujettana; aw daranawaa; shin baynnawaappe haray atto, he de7iyaawekka akettanawaa.

13 Taani unttunttu xeelliidde xeellennawaadan, sisiidde sisennawaadan haniyaa diraw, woy qassi akeekenna diraw unttunttoo leemisuwan oday.

14 "Isiyaasi unttunttubaa hawaadan odowe pollettanawaa;

'Hinttenttu sissaa sisana;
shin hinttenttoo gelenna;
hinttenttu xeelaa xeellana;
shin be7ikkita.

15 Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda;
barenttu haythaa tullisseeddino;
barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.

Hawe baawentto, unttunttu barenttu ayfiyan
be7ana;

barenttu haythaan sisana;
barenttu wozanankka akeekaanna;
unttunttu taakko, Xoossaakko simmana;
taanikka untuntta pathana'

yaagee.

¹⁶ “Shin hinttenttu ayfii xeelliyaan dirawunne hinttenttu haythaykka sisiyaa diraw, hinttenttu anjetteeddawantta.

¹⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; daro nabatuunne xillatuu hinttenttu be7iyaawaa be7anaw amotteeddino; shin be7ibeykkino. Hinttenttu sisiyaawaa sisanaw amotteeddino; shin sisibeykkino.

*Yesuusi Zeriyaawaa Leemisuwaa Bilethaa
Odeedda*
(Mar 4:13-20; Luq 8:11-15)

¹⁸ “Simmi kathaa zeriyaawaa leemisuwaa bilethay giyawaa sisite.

¹⁹ Kawutethaa qaalaa sisiide, akeekenna ooninne ogiyaa doonan wodhdheedda zerethaa mala; xalahiyaa kaappuu yiide, unttunttu wozanaan zeretteeddawaa maxi diggee.

²⁰ Ancco biittaan wodhdheedda zerethay qaalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiyawantta malatee.

²¹ Shin he asatuu ha77issaappe attin, unttuntun xaphuu baawa; qaalaa gaasawan metuu woy yedesay yiaya wode, ellekka dhubetti aggiino.

²² Qassi agunthaa giddon wodhdheedda we qaalaa sisiyaawaa bessee; shin ha sa7aa de7uwaassi hirgussaynne duretethaa siiqussay qaalaa cuullee; ha gasuwaan he zerethaykka ayfennaan atti aggee.

²³ Tu7e biittaan zeretteeddawe, qaalaa sisiide, akeekiyyaa asaa bessee; ikka ayfee; ituu xee-

tuwaa, ituu usuppun tammuwa, ituu hattamuwa ayfee” yaageedda.

Zaaringgiyaa Leemisuwa

24 Yesuusi untunttoo hara leemisuwa hawaadan yaagiide oodeedda; “Saluwa kawutethay bare goshshan lo77o zerethaa zereedda bitaniyaa malatee.

25 Shin qamma asay gemi77ishidiggina, A morkkii yiide, zarggaa zereeddawaa bolla zaaringgiyaa zeriide beedda.

26 Shin zarggay doli ayfeedda wode, zaaringgi he wode beetteedda.

27 “A qoomatuu aakko yiide, ‘Godaw, neeni ne goshshan lo77o zerethaa zerabeykkii? Yaatina, zaaringgi haqappe yeeddee?’ yaageeddino.

28 “Hewaappe guyyiyaa goday, ‘Hewaa morkkii ootheedda’ yaageedda.

“Qoomatuu, ‘Nuuni biide shoddanaadan dosay?’ yaageeddino.

29 “Shin I, ‘Aggit, zaaringgiyaa hinttenttu shoddiidde, zarggaanna shoddanita.

30 Bochchoppite; qoyciyaa wodii gakkanaw, ittippe diccino. Qoyciyaa wodii gakkooide, taani qoyciyaawantta, kasetiide zaaringgiyaa maxite; tamaan guuddanaw pochchiyan pochchiyan qachchite; shin zarggaa shiishshiide diyyiyan qolite’ gaana” yaageedda.

*Sannaaficiyaa Geetettiyaa Mithatti Zerethaa
Leemisuwa
(Mar 4:30-32; Luq 13:18-19)*

31 Yesuusi unttunttoo hara leemisuwaan yaagiide odedda; “Saluwaan kawutethay sannaaficiyaa geetettiyaan guutha mithatti ayfiya malatee; he mithatti ayfiya asay akkiide, bare goshshan zereedda.

32 He zerethatta hara zerethaa ubbaappe guuxxaw; shin dicceedda wode, hara atakilttiyaa ubbaappe daraw; kafuu yiide, izi qankkaan keexxiyaawaa keena wogga mithaa gidaaddu” yaageedda.

*Irshshuwaa Leemisuwaan
(Luq 13:20-21)*

33 Qassikka Yesuusi hara leemisuwaan unttunttoo yaagiide odedda; “Saluwaan kawutethay itti mishiratta heezzu keriyaan dhiiliyaa akkaade, munaqqeedda munaqay ubbay denddana gakkanaw, aani tigeedda irshshuwaa malatee” yaageedda.

*Yesuusi Leemisuwan Tamariseedda Gaasuwaa
(Mar 4:33-34)*

34-35 Yesuusi asaw he ubbaa leemisuwan odedda; leemisuun baynnaan I ittibaakkaa odenna; nabii,

“Taani unttunttoo haasayiyaa wode,
leemisuwan haasayay.

Alamii medhettoodeuppe doommiide
geemmeedda yewatuwaa oday”
yaageeddawe polettana mala, hewaa I odedda.

*Yesuusi Zaaringgiyaa Leemisuwaan Bilethaa
Odedda*

36 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa aggiide, soy geleedda; A kaalliyaaawantu aakko biide, “Goshshan de7iyaa zaaringgiya leemisuwaan bielethaa nuussi oda” yaageeddino.

37 Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Lo77o zerethaa zeriyaawe Asaa Na7aa;

38 goshshay ha alamiyaa; lo77o zerethay Xoos-saa kawutethaa asaa; zaaringgi xalahiyaa kaap-puwaan naanaa.

39 Zaaringgiya zereeddawe morkkiyaa xalahiyaa; qoychchaa wodii, wodiyaa wurs-sethaa; qassi qoyciyaawantu kiitanchchatuwaan.

40 “Hewaa diraw, zaaringgiya maxiide, tamaan guuddiyaawaadan, wodiyaa wurssethaan hewaa mala gidanawaa.

41 Asaa Na7ay, kiitanchchatuwaan kiittanawaa; unttunttu A kawutethaa giddon nagaraw gaaso gidiyaa ubbatuwaanne iitabaa oothiyaawantta maxiide kessanawantta.

42 Yaatiide to7enna tamaan olanawantta; hewaan unttunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

43 He wode xillatuu barenttu aabbu kawutethaan awaadan poo7ana. Sisiyaa haythay de7iya uray siiso!

Moogetteedda Miishshaa Leemisuwaa

44 “Saluwaa kawutethay goshshaan mooget-teedda miishshaa bessee; itti bitani he miishshaa demmiide, zaariide moogi aggeedda; daro nashet-tiidde biide, barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, he goshshaa shammeedda.

*Inqquwaa Geetettiya Daro Al77o Shuchchaa
Leemisuwaa*

⁴⁵ “Qassi saluwaa kawutethay inqquwaa geetettiya daro al77o shuchchaa shammanaw koyyiya zali77anchchaa malatee.

⁴⁶ He zali77anchchay daro al77o inqquwaa demmiide, biide barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, A shammeedda.

Dabbaa Leemisuwaa

⁴⁷ “Qassi saluwaa kawutethay ubba qommo moliyaa oyqqiyaa, abbaan yegeteedda dabbaa malatee.

⁴⁸ Molii dabbaa kumeedda wode, moliyaa oyqqiyaa asatuu abbaappe gaxaa kesiide utteeddino; yaatiide lo77o moliyaa qoriide, yeggiyaa miishshaan yeggeeddino; shin iita moliyaa wora oleeddino.

⁴⁹ Wodiyaa wurssethaan hewaadan hanana; kiitanchchatuu yiide, nagaranchchatuwa xil-latuwa gidooppe qoriide,

⁵⁰ to7enna tamaan olanawantta; hewaan unttunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

⁵¹ “Hawe ubbay hinttenttoo geleeddee?” yaagide unttuntta oochcheedda.

Unttunttu, “E,” yaageeddino.

⁵² I, “Hewaa diraw, saluwaa kawutethaa xuuraa loythi eriyaa, higgiyaa tamaarissiyyaa ubbay, bare miishshaan shiishshi wotheedda golliyaappe ooratha miishshaanne eca miishshaan shaakki kessiyyaa izawa malatee” yaagi zaareedda.

*Naazireeten Yesuusa Gakkeedda Ixuwaa
(Mar 6:1-6; Luq 4:16-30)*

53 Yesuusi ha leemisatuwaa odi wurssowaappe guyyiyan, hewaappe denddiide,

54 bare katamaa Naazireete beedda. Ayihuda woosa gollen tamaarissiyaawaa siseedda assay maalalettiide, hawaadan yaageedda; “Hawe ha aadho eratethaanne Xoossay oothiyaa malaataa oothanaw wolqqaan haqappe akkeeddee?”

55 Hawe anaaxiyaa na7aa gidennee? A daaya Mayraamo gidekkee? A ishatuu Yayiqoobaa, Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidikkinoo?

56 A michchatuu ubbay nuunanna de7ikkinoo? Yaatina, I ha eraa ubbaa haqappe demmeeddee?” yaageeddino.

57 Unttunttu I giyaabaa akkennaan ixxeeddino. Shin Yesuusi he asaassi, “Nabii bare gadiyaninne bare soy asaan bonchchettena; shin harasaa ubbaan bonchchettee” yaageedda.

58 Unttunttu ammanibeenna diraw, Yesuusi daro malaataa he saan oothibeenna.

14

Xammaqiyaa Yohaannisa Hayquwaa (Mar 6:14-29; Luq 9:7-9)

1 He wode Galiilaa gadiyaa ayissiyaa Heroodise Yesuusabaa siseedda;

2 yaatiide bare qoomatuwaassi, “Hawe hayquwaappe denddeedda Xammaqiyaa Yohaannisa; Xoossay oothiyaa wolqqaama malaataa I oothiyaawe hewaassa” yaageedda.

3 Ayissi gooppe, Heroodisi bare ishaa Piliphphoosa machchatti Heeroodiyaadi gaasotaan Yohaannisa oythi qashissiide, qasho gollen yeggi wotheedda.

⁴ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni Heeroodiyaado, ne ishaa machchatto akkanaw higgii diggee” yaageedda.

⁵ Heroodisi Yohaannisa wodhanaw koyyeedda; shin Yihudaa asay nabiyaadan Yohaannisa xeelleedda diraw, asaw yayyeedda.

⁶ Shin Heroodisi yeletteedda gallassaa baalay gakkina, Heeroodiyaadi naatta asaa sinthaan duraade Heroodisa nashechchaw.

⁷ Heroodisi naatto, “Neena lo77eeddawaa ayaanne gidooppe, taana oochcha; taani new immana” yaagiide iziw caaqqeenda.

⁸ Naatta bare daay zoriyaa akkaade Heroodisa, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa ha wociitiyaan wothaade taw imma” yaagaaddu.

⁹ Kaatii aw qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne barenanna maaddaan utteedda imathaa diraw, iziw Yohaannisa huuphii imettana mala azazeedda.

¹⁰ Kaatii kiittiide, Yohaannisa qoodhiyaa qasho gollen muucisseedda.

¹¹ Huuphiyaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeeddino; naatta he huuphiyaa bare aattikko afaaddu.

¹² Yohaannisa kaalliyawantu yiide, A an-haa afiide moogeeddino; hewaappe simmiide ha yewuwaa Yesuusaw biide odeeddino.

*Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Mizeedda
(Mar 6:30-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14)*

¹³ Yesuusi hewaa sisiide, wongiriyaan geliide, hewaappe barekka asay baynnasaa beedda; asay

hewaa sisiide, katamaappe denddiide, gediyan A kaalleeddino.

¹⁴ Yesuusi wonggiriyaappe keseedda wode, daro asaa be7iide, he asaw qaretteedda; yaatiide unttuntunna de7iyaa hargganchchatuwaa patheedda.

¹⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyawantu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynnasaa; ha77i sa7ay qammidiggeedda; asay ubbay qeeri katamatuwaa biide, barenttoo qumaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.

¹⁶ Shin Yesuusi unttuntta, “Asay baanaw koshshenna; asaw meetettiyaabaa hinttenttu immite” yaageedda.

¹⁷ Unttunttu zaariide A, “Nuussi hawaan ichcheshu ukithaappenne laa77u moliyaappe attin, haray baawa” yaageeddino.

¹⁸ Yesuusi unttuntta, “Hewantta, haa taakko ahite” yaageedda.

¹⁹ Asay maataani uttana mala, Yesuusi azazeedda; ichcheshu ukithaanne laa77u moliyaa oyqqiide, saluwaa pude xeelliide, Xoossaa galateedda; he ukithaa menthiide, barena kaalliyawanttussi immina, unttunttu cora asaw gisheeddino.

²⁰ Asay ubbay miide kalleedda; atteedda suuppa dokkaa tammanne laa77u zambbeeliyyaa kumeeddawaa dentheeddino.

²¹ Meedda asay macca asaanee naanee payden-naan, ichcheshu sha77aa gidiyaawaa keena.

*Yesuusi Abbaa Bollanna Hameettiidde Beedda
(Mar 6:45-52; Yoh 6:15-21)*

22 Yesuusi cora asaa moyizziidde, barena kaalliyawantta wonggiriyaan geliide, bareppe sinthatiide, abbaappe hefintha pinnana mala azazeedda.

23 Asaa moyizziide, Xoossaa woossanaw de-riyaa huuphiyaa barekka keseedda; sa7ay qammi digginakka hewaan barekka de7ee.

24 Shin wongirii he wode, abbaa bollan de7ishshin, sintha bagganna carkkuu carkkiyaa diraw, beetay wonggiriyaan yaanne haanne sugee.

25 Bayra kuttuu waassi simmina, Yesuusi abbaa bolla hamettiidde, unttunttukko yeedda.

26 A kaalliyaawantu abbaa bolla I hamet-tishshin be7i dagammiide, “Hawe moytilliyyaa gi-dennee!” gi yayyiide waasseeddino.

27 Shin Yesuusi ellekka unttuntta, “Aynne baawa; taanattennee; yayyoppite!” yaageedda.

28 Phexiroosi zaariide A, “Ta Godaw, hawe neena gidooppe, taani haathaa bollanna neekko baana mala, taana azazaarikkii” yaageedda.

29 Yesuusi Phexiroosa, “Haaya!” yaageedda.

Phexiroosi wonggiriyaappe wodhdhiide, haathaa bollanna hamettiidde, Yesuusakko buussaa doommeedda.

30 Shin carkkuwaa wolqqaa be7iide, yayyeedda; haathay barena mituwaa doommeedda wode, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw taana ashshaarikkii!” yaagi waasseedda.

31 He man77iyankka Yesuusi bare kushiyaa yeddi Phexiroosa oyqqiide, “Laa ha ammanuu laafeeddawoo! Ayissi sidhaaddii?” yaageedda.

32 Unttunttu laa77uu wonggiriyaan geleedda wode, carkkuu woppu geedda.

33 Wonggiriyaan giddon de7iyaa A kaaliyaawantu Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gideeddawe tuma” yaagiide aw goyinneeddino.

*Yesuusi Gensaareexen Hargganchchaa
Patheedda*
(Mar 6:53-56)

34 Unttunttu abbaa pinniide, Gensaareexa geetettiyyaa gadiyaa gakkeeddino.

35 He gadiyaa asay Yesuusa gidiyaawaa ereed-dino; hewaa heeraa gadiyaa ubbaa kiittiide, harggiyaa asaa ubbaa aakko aheeddino.

36 Harggiyaa asay A mayuwaa macaraa xalalaabochchana mala, A woosseeddino; A mayuwaa macaraa bochcheedda ubbaykka paxeedda.

15

*Aawatuwaa Wogaabaa
(Mar 7:1-13)*

1 Hewaappe guyyiyan, higgiya tamaarissiyyaa itti itti asaynne Parisaawatuu Yeerusalaameeppe Yesuusakko yiide,

2 “Neena kaallyyawantu ayissi nu aawotuwa wogaa bayzziinoo? Ayissi gooppe, unttunttu qumaa maanaappe kasetiide, barenttu kushiyaa meecettikkino” yaageeddino.

3 Yesuusi zaariide, unttuntta hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wogaa diraw, Xoossaa azazuwaa poliyaawaa ayissi ixxiitee?

⁴ Ayissi gooppe Xoossay, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ qassi, Bare aabba woy bare daayo boriyaawe hayqqo yaageedda.

⁵⁻⁶ Shin hinttenttu, ‘Itti asay bare aabba woy bare daayo maaddiyaabay barew de7iina, “Hewe Xoossaawaa” gooppe, bare aabba woy bare daayo bonchchanaw bessenna’ yaagiita; yaatiide hinttenttu hinttenttu wogaa polanaw Xoossaa qaalaw azazettikkita.

⁷ Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, Isiyaasi balen-naan hinttenttbaw timbbitiyaa odiidde,

⁸ ‘Xoossay hawadaan yaageedda;
“Hawe asay taana

bare bolla doonan bonchchee;
shin untunttu wozanay
taappe haakuwan de7ee.

⁹ Asay taw mela goyinnee;
ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa
Xoossaa higgiya malatissiide
tamaarisseeddino” geedda’ ”
yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta
(Mar 7:14-23)

¹⁰ Yesuusi daro asaa barekko xeesiide,
“Sisitenne akeekite;

¹¹ asaa tunissiyaawe doona giddo geliyaawaa
gidenna; shin asaa tunissiyaawe doonaappe ke-siyaawaa” yaageedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, A kaalliyawantu aakko yiide, “Parisaawatuu neeni haasayeeddawaa siside, hanqgeteeddawaa akeekay?” yaageeddino.

¹³ Shin Yesuusi zaariide, “Saluwan de7iya ta Aabbu tokkibeenna mithaa ubbay shodettanawaa.

¹⁴ Unttunttoo hirggoppite; unttunttu qooqaa kaalethiyaa qooqatuwaa; qooqay qooqaa kaalethooppe, laa77uukka ollaan kunddee” yaageedda.

¹⁵ Phexiroosi zaariide, “Ha leemisuwaa bilethaa nuussi odaarikkii” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi unttuntta hawaadan yaageedda; “Hinttenttoo qassi ha77i gakkanawukka gelibeennee?

¹⁷ Doonaanna geliyaa ubbay uluwaa giddo bide, qassi uluwaappe kare kesiyaawaa erikkitee?

¹⁸ Shin doonaappe kesiyaawe wozanaappe kesee; asaa tunissiyaawe hewaa malaa.

¹⁹ Ayissi gooppe, wozanaa giddoppe iita qofay, wodhiyaawe, woshummiyaawe, qassi woshummanaw kajjeeliyaawe ubbay, wuu77iyaawe, wordduwaan markkattiyaawe, borii kesee.

²⁰ Hewaa malatiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, meeccibeenna kushiyaan miyaawe asaa tunissenna” yaageedda.

Kanaane Asa Gideedda Itti Maccawunni Am-manuwaa

(Mar 7:24-30)

²¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaappe aggide, Xiiroosanne Sidoonaa geetettiyaan katamatuu de7iya gadiya beedda.

²² Kanaane geetettiyaan gadiya maccawunna ittinna hewaappe Yesuusakko yaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade, “Ta Godaw,

Daawita na7aw, taw qarettaarikkii; ta naatto iita ayyanay lo77enna oythaa oyqqeedda” yaagaaddu.

²³ Shin Yesuusi iziw ay qaalaanne qaattibeenna; A kaalliyawantu aakko yiide, “Ha mishiratta nu geeduwaa kaalla kaallaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade odaw; hewaa diraw, neeni izo yed-daarkkii” yaagiide woesseeddino.

²⁴ Yesuusi zaariide, “Taani bayeedda dorssaw, Isra7eeliya asa xalalaw kiitettaaddi” yaageedda.

²⁵ Shin iza yaade, “Ta Godaw, taana maad-daarikkii!” yaagaade aw goyinnaaddu.

²⁶ Qassi I zaariide, “Naanaa qumaa akkiide, kana maraw oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.

²⁷ Mishiratta, “E ta Godaw, hewe tuma; shin haray atto kana maratuu barenttu godatuu miina, samppaappe laaletteedda suuppaan minotinnee” yaagaaddu.

²⁸ Yesuusi zaariide izo, “Ha mishirattee, ne ammanuu wolqqaama; neeni koyyeeddawaadan new hano” yaageedda. Izi naatta ellekka paxa aggaaddu.

Yesuusi Cora Hargganchchatuwaa Patheedda

²⁹ Yesuusi hewaappe denddiide, Galiilaa Abbaa mataa beedda; qassi itti deriyaa bolla kesiide, hewaan utteedda.

³⁰ Daro asay wobbatuwaa, qooqatuwaa, quunatuwaanne duudetuwaa, qassi hara coratuwaa aakko ahiide, A mataan wotheedda. Yesuusi untuntta patheedda.

³¹ Hewaa diraw, asay duudatuu haasayishshin, quunatuu suurishshin wobbatuu hamettishshin,

qooqatuu xeellishshin be7i maalalettiide,
Isra7eeliyaa Xoossaa galateeddino.

*Yesuusi Oyddu Sha77a Asaa Mizeedda
(Mar 8:1-10)*

³² Yesuusi barena kaalliyawantta barekko xeesiide, “Ha cora asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gami77eedda diraw, taani ha asaw qarettay; unttunttoo ha77i miyaawe baawa. Qassi unttunttu ogiyaan daaburiide kunddenna mala, qumaa mizennaan unttuntta mela yeddanawukka koyyikke” yaageedda.

³³ A kaalliyawantu zaariide Yesuusa, “Nuuni ha bazzwan hawaa keena asaa kalissiyaa qumaa haqappe demmanee?” yaageedda.

³⁴ Qassi Yesuusi unttuntta, “Hinttenttoo aappun ukithay de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Unttunttu, “Laappu ukithaynne moletuwaappe amareeddawantu de7iino” yaageedda.

³⁵ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaageedda.

³⁶ He laappu ukithaanne moliyaa oyqqiide, Xoossaa galateedda; menthereethiide barena kaalliyawanttussi immeedda; qassi unttunttu cora asaassi immeedda.

³⁷ Asay ubbay miide kalleedda; miina atteedda laappu zambbeeliyaa kumeedda suuppaan A kaalliyawantu dentheeddino.

³⁸ Meedda asay macca asaanne naanaa payden-naan, oyddu sha77a attuma asaa.

³⁹ Yesuusi asaa yeddowaappe guyyiyan, wong-giriyaan geliide, Megedoone geetettiyaan gadiya beedda.

16

*Malaataa Be7anaw Oochcheedda Ooshaa
(Mar 8:11-13; Luq 12:54-56)*

¹ Itti itti Parisaawatuunne Saduqaawanatuu Yesuusakko yiide, A paaccanaw koyyeeddino; yaatiide barentta saluwaappe malaata bessana mala woosseeddino.

² Shin Yesuusi zaariide, unttuntta hawadaan yaageedda; “Sa7ay qammiyaa wode hinttenttu, ‘Saluu zo77eedda diraw, sa7ay shammanawaa’ yaagiita;

³ wonttumaathaan qassi, ‘Saluu zo77iide gubba-needda diraw, hachche iray bukkanawaa’ yaagita; saluwaaxeelliide, sa7ay hananawaa eranaw danddayiita; shin ta yuussaa wodiyaa malaataa shaakki eranaw danddaykkitee? *

⁴ Ha wodiyaa asay iitaynne woshummiyaawe, Xoossaw ammanettennawe, malaataa koyyee; nabiyyaa Yoonaasa malaataappe attin, hara malaatay aw imettenna” yaageedda. Hewaappe simmiide, unttuntta aggiide beedda.

*Parisaawatuwanne Saduqaawanatuwaa
Irshshuwaa
(Mar 8:14-21)*

⁵ A kaalliyawantu abbaa pinneedda wode, qumaa afanawaa dogeeddino.

⁶ Yesuusi unttuntta, “Parisaawatuwaa irshshuwappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwappenne hinttentta eriide naagettite” yaageedda.

* **16:3** Itti itti Geeshsha Maxaafaa beni bilethatuwan Yesuusa qaalatuun ha paydatuwan baawa.

⁷ Unttunttu barenttu giddon, “I hawaa yaagiyaawe nuuni qumaa ahibeenna diraassa” yaagiide haasaya doommeeddino.

⁸ Shin unttunttu giyaawaa Yesuusi eriide, “Ha ammanuu pacceeddawanttoo, qumay baynna diraw, ayissi hinttenttu giddon haasayiitee?

⁹ Ha77ikka hinttenttoo gelibeennee? Taani ichcheshu ukithaa ichcheshu sha77a asaa mizade kalisseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaan dentheeditentto wozanaa aathikkitee?

¹⁰ Woy taani laappu ukithaa oyddu sha77a asaa miza kalisseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaan dentheeditentto wozanaa aathikkitee?

¹¹ Taani hinttentta Parisaawatuwaa irshshuwaappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwaappe naagettite giyawaappe attin, ukithaabaa hinttenttoo haasayabeennaawaa hinttenttu waaniide akekikkitee?” yaageedda.

¹² A kaalliyawantu Yesuusi barenttoo odeed-dawaa, Parisaawatuwaa timirrtiyaappenne Saduqaawanatuwaa timirrtiyaappe unttunttu naagettana mala odettowaappe attin, munaqaan tigiyaa irshshuwaappe naagettana mala gidennaawaa he wode akeekeddino.

*Phexiroosa Ammanuwaanne Markkatethaa
(Mar 8:27-30; Luq 9:18-21)*

¹³ Yesuusi Qiisaariyaa Piliiphphoosa geetettiyyaa gadiya gakkeedda wode, barena kaalliyawantu, “Asay taana, Asa Na7aa oona gii?” yaagiide ochcheedda.

14 A kaalliyawantu zaariide, “Neena itti itti asay, Xammaqiyaa Yohaannisa yaagee; haranttu qassi Eelaasa yaagiino; qassi haranttu Ermiyaasa woy nabatuwaappe ittuwaa yaagiino” yaageed-dino.

15 Yesuusi untuntta, “Yaatina hinttenttu taana oona giitee?” yaageedda.

16 Simooni Phexiroosi zaariide, “Neeni de7uwa Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaageedda.

17 Yesuusi zaariide, hawadaan yaageedda; “Yoona na7aa Simoonaa, hawaa new saluwan de7iya ta Aabbu erisseeddawaappe attin, asay ooninne neena erissibeenna diraw, neeni anjetteeddaawaa.

18 Phexiroosaa, taani new oday; neeni shuchchaa; taani ha zaallaa bolla ta woosa golliya keexxana; ta woosa golliya haray atto, Si7ooliyaa wolqqaykka xoonanaw danidayenna.

19 Taani new saluwaa kawutethaa qulppiyaa immana; neeni sa7an hano goowe ubbay saluwan Xoossaa sinthan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwankka hanenna” yaageedda.

20 Hewaappe guyyiyan, I Kiristtoosa gideed-dawaa A kaalliyawantu oossilinne odenna mala, untuntta azazeedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne
Hayquwaabaa Koyro Oduwaa Odeedda
(Mar 8:31-33; Luq 9:22-27)*

21 He wodiyaaappe doommiide Yesuusi, “Taani Yeerusalaame biina, taana cimatuu, qeesatuwaa kaappatuunne higgiya tamaarissiyaawantu darii waayissanaw bessee; untunttu taana

wodhanawunne taani heezzentho gallassi hayquwaappe denddanaw bessee” yaagiide, barena kaalliyawanttussi geeshshiide oduwaa doommeedda.

²² Phexiroosi A itti bagga zaariide, “Ta Godaw, Xoossay neena hewaappe ashsho; hawe ne bolla ubbakka yeenna” yaagiide A zoranaw doommeedda.

²³ Shin Yesuusi guyye simmiide Phexiroosa, “Ha Seexaanaw, neeni ta matappe kichcha; neeni asay dosiyaawaa qoppiyaawaappe attin, Xoossay dosiyaawaa qoppenna diraw, taw dhubo gi-daadda” yaageedda.

*Yesuusa Kaallanaw Bessiyaa Ogiyaa
(Mar 8:34-9:1; Luq 9:23-27)*

²⁴ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta hawadaan yaageedda; “Taana kaallanaw koyyiya uray de7ooppe, barena kaado; yaatiide bare masqqaliyaa tookkiide, taana kaallo.

²⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa ashshanaw koyyiya uray bayizzanawaa; shin bare shemppuwaa ta diraw bayizziya uray ashshanawaa.

²⁶ Itti uray sa7an de7iya ubbabaa barew shishshiide, bare shemppuwaa bayizzooppe, A aaya maaddanee? Woy itti uray bare shemppuwaa wozanaw aaya immana danddayii?

²⁷ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, ta Aabbu bonchchuwan ta kiitanchchatuwaanna yaana hanay; asaa ubbaw he wode A oosuwaa gatiyaa immana.

28 Taani hinttenttoo tumuwaa gay; amareedda asatu, taani, Asa Na7ay, kaatiyaa gidaade yiyaawaa be7ana gakkanaw, hayqqennawantu hawaan de7iino” yaageedda.

17

*Yesuusa Malay Laametteedda
(Mar 9:2-13; Luq 9:28-36)*

1 Yesuusi usuppun gallassaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne, Yayiqooba ishaa Yohaannisa akkiide, unttunttu xalalaat wogga deriyaa huuphiyaa kesseedda.

2 Qassi unttunttu xeellishshin, unttunttu sinthaan laametteedda; A deemuu awayfiayaadaan poo7eedda; A mayukka poo7uwaadan phooleedda.

3 Musenne Eelaas Yesuusanna haasayishshin, ha heezzu A kaalliyawantu be7eeddino.

4 Phexiroosi Yesuusa, “Ta Godaw, nuuni hawaan de7iyaawe nuussi lo77a; neeni dosooppe, nuuni hawaan heezzu daasiyaa ittuwa new, ittuwa Musew, ittuwa Eelaasaw keexxana” yaageedda.

5 I haasayishshin, poo7iyaa shaarii yiinne unttunta kammi aggeedda; shaariyaa giddoppe, “Hawe taani siiqiyyaa taana nashechchiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite” giya qaalay yeedda.

6 A kaalliyawantu he qaalaas siseedda wode, daro yayyiide, guufanni aggeeddino.

7 Yesuusi unttunttukko yiide, unttunta bochchiide, “Denddite; yayyoppite” yaageedda.

8 Unttunttu dhoqqu giide xeelliya wode, Yesuusa xalalaappe attin, hara asaa oonanne be7ibeykkino.

9 Unttunttu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi unttunta, “Taani Asa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, ha hinttenttu be77eeddawa oossilne odoppite” yaagiide azazeedda.

10 A kaalliyawantu Yesuusa, “Yaatina, higiyaa tamaarissiyaawantu ayissi, ‘Eelaas kasetide yaanaw bessee’ giinoo?” yaagiide oochcheed-dino.

11 I zaariide yaageedda; “Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissanawaa.

12 Shintaani hinttenttoo oday; Eelaas hawaappe kase yidiggeedda. Hewode asay A, parenttoo koyyeeddawaadan ubbaa ootheeddawaappe attin A eribeykkino; hewaadankka, qassi taana, Asa Na7aa, asay waayissanawaa” yaageedda.

13 A kaalliyawantu he wode parenttoo Yesuusi Xammaqiyaa Yohaannisabaa odiyaawaa akee-keeddino.

*Yesuusi Iita ayyanay Oyqqeedda Na7aa
Patheedda*

(Mar 9:14-29; Luq 9:37-43)

14 Unttunttu daro asaakko yeedda wode, itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthaan gulbbatiide,

15 “Ta Godaw, ta na7aa wozanaa bayizziya harggii oyqqina, I daro wode tamaan, qassi daro

wode haathaan kunddiyaa diraw, I darii sakettee;
A pathaarikki.

¹⁶ Neena kaalliyawanttukkokka A ahaaddi;
shin pathanaw danndayibeykkino” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi zaariide unttuntta, “Ammanenna ha
wodiyaa geella asaw! Taani hinttenanna awude
gakkanaw de7anee? Qassi hinttenttubaa awude
gakkanaw danndayanee? Na7aa taakko haa akki-
ide yiite” yaageedda.

¹⁸ Yesuusi iita ayyanaa, “Aappe kesa” giide azaz-
ina, iita ayyanay na7aappe kesi aggeedda; ellekka
na7ay paxi aggeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyan, A kaalliyawantu
barenttu xalala Yesusakko yiide, “Nuuni iita
ayyanaa kessanaw ayissi danndayibeykkoo?”
yaageeddino.

²⁰ Yesuusi unttuntta yaageedda; “Hewe
hinttenttu ammanuu guuxxeedda diraassa;
taani hinttenttoo tumucaa oday; hinttenttoo
sannaaficiyaa geetettiyaa guutha mithatti
ayfiya keena ammanuu de7intto, hinttenttu
ha deriyaa, ‘Hawaappe yaa shiiqa’ yaagintto I
shiiqana; hinttenttu ayaanne oothanawukka
danndayanita.

²¹ Shin hawaa malaa woosaappenne
xoomaappe harabay kessanaw danddayenna”
yaageedda.

*Yesuusi Bare Hayquwaabaa Laa7enthuwaa
Odeedda
(Mar 9:30-32; Luq 9:43-45)*

22 A kaalliyawantu Galiilaan, ittippe shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi untuntta, “Taana, Asa Na7aa, asay asaw aathiide immana.

23 Asay taana wodhanawaa; hewaappe guyyyiyan taani heezzenthiyaa gallassi hayquwaappe denddana” yaageedda. A kaalliyawantu daro qaretteeddino.

Geeshsha Golliyaa Giiraa Giiriyaawaa

24 Yesuusinne A kaalliyawantu Qifirinaahooma katamaa yeedda wode, Geeshsha Golliyaassi qaraxaa akkiyawantu Phexiroosakko yiide, “Hinttentta tamarissiyaawe Geeshsha Golliyaa giiraa giirennee?” yaageedda.

25 I zaariide, “Giiree” yaageedda.
Phexiroosi soy geleedda wode, Yesuusi kasetiide A, “Simoonaa, ne qofay ayee? Ha sa7aa kaatatuu qaraxaa woy giiraa ooppe akkiinoo? Barenttu gadiya asaappe akkiinoo woy hara gadiya asaappe akkiinoo?” yaageedda.

26 Phexiroosi, “Hara gadiya asaappe akkiino” yaageedda.

Yesuusi Phexiroosa, “Yaatooppe, gadiya asay giiranaw bessenna.

27 Shin nuuni ha asatuwa hanqqethanaw koyyokko; neeni abbaa baade aani dabbaa yegga; yaataade koyro kesiyaa moliyaa oyqqaade, A doonaa pooqiyaa wode, giiraw gidiyaa miishshaa neeni demmania. Hewaa akkaade, ta giiraanne ne giiraa untunttoo imma” yaageedda.

18

*Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?
(Mar 9:33-37; Luq 9:46-48)*

¹ A kaalliyawantu Yesuusakko he wode yiide, “Saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawe oone?” yaageeddino.

² Yesuusi itti guutha na7aa xeesi unttunttu gid-don essiide, hawadaan yaageedda;

³ “Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Xoossaakko hinttenttu simmiide, guutha naanaadan hanana dhayooppe, saluwaa kawutethaa ubbakka gelanaw danndayikkita.

⁴ Simmi ha guutha na7aadan, barena kawushshiyaa ooninne saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawaa.

⁵ Qassi hawaa mala na7aa ta sunthaan mokkiyaa ooninne taana mokkee.

⁶ Shin taana ammaniyyaa ha guutha naanaappe ittuwa balethiya ooninne, gaacciyyaa woggaa woxaa bare qoodhiyaan qachchiide, abbaa ciimmuwaan mitettiyaawe aw lo77a.

*Dhubuwaassi Gaaso Gidiyaawaa
(Mar 9:42-48; Luq 17:1-2)*

⁷ “Alamii asaa dhubbiyaa diraw, sa7aw aayyero; ayissi gooppe, dhubbiyaabay yuussaa aggenna; shin dhubuu A gaasotaan yiayaa uraw aayyero.

⁸ “Neena kushii woy ne gedi neena balethooppe, neeppe qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaannanne laa77u gediyanna medhinaa tamaan olet-tiyyawaappe wobba woy duuxa kushiyaanna medhinaa de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁹ Qassi ne ayfii neena balethoopppe, neeppe wooca kessa ola; neeni laa77u ayifiyanna Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe itti ayifiyanna medhinaa de7uwaa geliyaawe new lo77a.

¹⁰ “Hinttenttu ha guuthatuwappe ittuwanne kadhenna mala, hinttentta naagite; ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; saluwan unttunttu kitanchchatuu ubba wode, saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan de7iino.

¹¹ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, bayeed-dawaa ashshanaw yaaddi.

*Bayeedda Dorssaa Leemisuwaa
(Luq 15:3-7)*

¹² “Itti asaw xeetu dorssatuu de7iyaawanttuppe ittuu bayooppe, udduppu tammanne uddup-punuwaa deriyaan aggiide, he bayeeddawaa koyyanaw beennee? Hinttenttu waagiitee?

¹³ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; I dem-mooppe, bayibeenna udduppu tammanne ud-duppu dorssatuwaappe aathiide, he itti dorssaan nashettee.

¹⁴ Hewaadankka, saluwan de7iya hinttenttu Aabbu ha guuthatuwappe ittuu bayanawaakka koyyenna.

Bayzzeedda Asaassi Oothanaw Bessiyaabaa

¹⁵ “Ne ishay neena naaqqooppe, neerekka aakko baade, A naaquwaa aw oda; I newaa sisooppe, ne ishaa balaappe zaaraadda.

¹⁶ Shin I newaa sisennaan ixxoopppe, laa77u woy heezzu markkay markkattowaan yewuu ub-bay tumattiyaan diraw, hara itti woy laa77u asaa neenanna ittippe afa.

17 I unttunttubaa sisennaan ixxooppe, ubbabaa ammaniyyaa asaw oda; qassi ammaniyyaa asay giyaawaakka I sisennaan ixxooppe, ammanenna asaadaaninne qaraxaa shiishshiyaa asaadan A payda.

18 “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; neeni sa7aan hano goowe ubbay saluhan Xoossaa sinthaan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwankka hanenna.

19 “Qassikka taani hinttenttoo oday; hintteppe laa77u uray sa7an Xoossaa woossiyaawaan ay yewuwaaninne itti wozanaa gidooppe, saluhan de7iya ta Aabbu hewaa hinttenttoo immana.

20 Ayissi gooppe, laa77u uray woy heezzu uray ta sunthaan shiiqiyasaan, taani hewaan untuntu gidduwaa de7ay” yaageedda.

Atto Giyaawaa

21 Phexiroosi; he wode Yesuusakko yiide, “Godaw, ta ishay taana aappu kaalla naaqqooppe taani aw atto gaanaw bessii? Laappunuwaa gakkanaw naaqqineeyee?” yaagiide A oocheedda.

22 Yesuusi zaariide A, “Gidenna, taani neena laappun tammu kaalla laappunuwaa gayippe attin, laappunuwaa xalalaat giikke.

23 “Ayissi gooppe, saluwaa kawutethay bare qoomatuwaanna miishshaa heetettanaw qoppeedda kaatiyaa bessee.

24 He kaatii miishshaa heetettanaw doommeedda wode, daro miiloonie biraa acuu de7iyaa itti bitaniyaa aakko aheeddino.

25 Shin he qoomaw acuwaa ciggiyaawe dhayina, A goday he acuwaa cigganaw, A machchattanee iinne A naanay, qassi aw de7iya ubbabay zali77ettana mala, A azazeedda.

26 Hewaa diraw, qoomay bare godaa sinthaan gulbbatiide, ‘Ta godaw, hayyagodo guutha wodiyaa naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana yaagiide A woosseedda.

27 A goday aw qarettiide, A yeddi aggeedda; A acuwaakka aw maarii aggeedda.

28 “Shin he qoomay kesiide, bare laggethaa qoomatuwaappe ittuu bareppe xeetu biraananttimiyyaa tal77eeddawaanna gakettiide, ‘Ne bolla de7iya ta miishshaa cigga’ yaagi oyqqiide, A culleedda.

29 “Yaatina he A laggethaa qoomay A sinthaan gulbbatiide, ‘Ha77i ta7ishay guutha wodiyaa naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana’ yaagiide A woosseedda.

30 “Shin ixxi akki biide, A laggethay he acuwaa qanxxana gakkanaw, qasho golle gelisseedda.

31 Hewaa diraw, A laggethaa qoomatuu hewaa be7iide, daro yiloteeddino; barenttu godaakko biide, I ootheedda ubbabaa aw odeddino.

32 “Hewaappe guyyiyan, goday he qoomaa xeesiide, ‘Ha iita qoomaw, neeni taana woosseedda diraw, taani he acuwaa ubbaa new maaraa aggaaddi.

33 Taani new he acuwaa maareeddawaadaan, neenikka ne laggetha qoomaw maaranaw bessennee?’ yaageedda.

34 Hewaappe simmiide aw daro hanqqettiide, bare acuwaa ubbaa I ciggi wurssana gakkanaw,

paxa kaa7ettana mala, qasho golle gelisseedda.

³⁵ “Hinttenttu huuphiyan huuphiyan hinttenttu ishaw wozanappe atto gaana dhayooppe, he goday bare qoomaa ootheeddawaadan, saluwan de7iya ta Aabbukka hinttentta hewaadan oothana” yaageedda.

19

Yesuusi Geluwaabaanne Akaabaa Tamaaris-seedda

(Mar 10:1-12)

¹ Yesuusi he haasayaa wurssowaappe guyyyian, Galiilaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan de7iya Yihudaa gadiya beedda.

² Daro asay A kaalliide beeddawaa hewaan patheedda.

³ Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay ay gaasuwaaninne, bare machchatto yeddanaw nu higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Xoossay koyro unttuntta medhdhiidde, attumawaananne maccawunno ootheedda.

⁵ Hewaa diraw, ‘Itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittippe de7ee; unttunttu laa77uu itti asaa gidiino’ yaagiyaa qaalaa nabbabibeykkitee?

⁶ Hewaa diraw, unttunttu itti asa gidiyaawaappe attin, laa77u asa gidikkino; hewaa diraw, Xoossay ittippe de7anaadan gathowaa assay shaakkoppo” yaageedda.

7 Parisaawatuu Yesuusa, “Yaatina, Muse ayaw itti uray bare machchatto pirimaa peedhiide yeddana mala azazeeddee?” yaageeddino.

8 Yesuusi zaariide, “Hinttenttu hinttenttu machchatuwaa yeddana mala, Muse hinttentta azazeeddawe, hinttenttu odina sisenna guzuma gido diraappe attin, koyro hewaa mala gidenna.

9 Taani hinttenttoo oday; bare machchatto woshummennaan de7ishshin yeddiide, hararo akkiya ooninne woshummee; haray yeddeed-dawunno akkiyawekka woshummee” yaageedda.

10 Yesuusa kaalliyawantu A, “Asinaa gidduwaniinne machchatti gidduwaan de7iya wogay hewaa mala gidooppe, akkennaaninne gelennaan de7iyaawe lo77a” yaageeddino.

11 Shin Yesuusi untuntta yaageedda; “Hewaa mala timirttii Xoossay immowantussappe attin, asaa ubbaassa gidenna;

12 ayaw gooppe, barenttu daayi uluwaappe yelettiyaa wodekka, shuufa gideeddawantu de7iino; qassi asay qaaratina mureesa gideed-dawantu de7iino; qassi saluwaa kawutethaa diraw, barentta shuufa udeddawantu de7iino; ha timirttiyaa akkanaw danddayiyaawe ooninne akko” yaageedda.

*Yesuusi Qeeri Naanaa Bolla Bare Kushiyaa
Wotheedda*

(Mar 10:13-16; Luq 18:15-17)

13 Yesuusi he wode bare kushiyaa guutha naanaa bolla wothiide, Xoossaa woossana mala, itti itti asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawantu he asaa ahenna mala hanqquetteeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi, “Qeeri naanay taakko yiyaawaa diggoppite; ayaw gooppe, saluwaa kawutethay hewanttu malaassä” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe simmiide bare kushiyaa unttunttu bolla wotheeddawaappe guyyian, hewaappe bashi beedda.

*Yalaga, Dure Bitaniyaa Ooshaa
(Mar 10:17-31; Luq 18:18-30)*

¹⁶ Itti bitani Yesuusakko yiide, “Tamaaris-siyaawoo, taani medhinaa de7uwaa demmanaw lo77obaa ayaa oothoo?” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi A, “Lo77obay ayentto taana ayaw oochchay? Ittuwaa xalalay lo77a; shin neeni med-hinaw de7anaw koyyooppe, azazatuwaa naaga” yaageedda.

¹⁸ Bitani, “Haqawantta?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa markkattoppa;

¹⁹ ne aabbanne ne daayo bonchcha; ne shooruwaakka ne huuphiyaadaan siiqa” yaageedda.

²⁰ He yalaga bitani Yesuusa, “Taani hewaa ubbaakka guuthatethaappe doommaade naagaaddi; yaatina, taw pacchiyaawe ayee?” yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polo asa gidanaw koyyooppe, baade new de7iyaawaa zali77aade, he miishshaa hiyeesaw imma; neeni saluwan durettana; yaataade yaade taana kaalla” yaageedda.

22 Shin he yalaga bitani hewaa siseedda wode, I daro dure gidiyaa diraw, qarettiidde bashi beedda.

23 Yesuusi barena kaalliyawanttussi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; dure asay saluwaa kawutethaa gelanawe daro meto gidanawaa.

24 Taani gujjaadekka hinttenttoo oday; dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaappe, gaaluu marppiyaalukuwaanna aadhdhanawee matattee” yaageedda.

25 A kaalliyawantu hewaa sisi maalalettiide, “Yaatina, ooni attanaw danndayii?” yaageeddino.

26 Yesuusi unttuntta caddi xeelliide, “Hawe asaw danndayettenna; shin Xoossaw ubbabay danndayetee” yaageedda.

27 Phexiroosi he wode zaariide Yesuusa, “Be7a, nuuni nuussi de7iya ubbabaa bashiide, neena kaalleeddo; yaatiide nuuni aaya demmaneeshsha?” yaageedda.

28 Yesuusi unttuntta hawadaan yaageedda; “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; taani, Asa Na7ay, ooratha gadiyan ta kawutethaa oydiyaan uttiyaa wode, taana kaalleedda hinttenttukka tammanne laa77u Isra7eeliya zaratuwaa bolla pirddanaw, tammanne laa77u kawutethaa oydiyaan uttanita.

29 Ta sunthaa diraw, golliya woy ishatuwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa aggeedda ooninne, xeetu dakkuwaappe daruwaa akkana; qassi medhinaa de7uwaakka laattana.

30 Shin coratuu ha77i sinthateeddawantu guyyetanawantta; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawantu sinthatanawantta.

20

Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa Oosanchchatuwaa Leemisuwaa

1 “Saluwaan kawutethay woyiniyaa geetettiya turaa gidduwaa oothiyaawantta uniyaa oosisanaw, wontta guuraan keseedda woyiniyaa turaa godaa bessee.

2 I he oosanchchatoo hachche hachche ootheed-dawaa wolqqaal gatiyaa cigganaw unttuntunna giigiide, bare woyiniyaa turaa gidduwaa oosisanaw unttuntta yeddeedda.

3 “Qassi heezzu saatiyaa gidoode kesiide, oosuu baynnaan qocaan eqqeedda hara asatuwa be7iide,

4 unttuntta, ‘Hinttenttukka qassi ta woyiniyaa turaa gidduwaa oothanaw biite; taani hinttenttoo bessiyaa gatiyaa ciggana’ yaageedda; hewaappe guyyiyan unttunttu beeddino.

5 Laa7ethuwaakka usuppu saatiyaaninne ud-duppu saatiyaan kesiide, hewaadan ootheedda.

6 Tammanne itti saatiyaa heran I kesiyaa wode, haranttu hewaan eqqeeddawantta demmiide, ‘Oosuwaa oothennaan kumentha gallassaa hawaan ayaw eqqi peeshedditee?’ yaageedda.

7 “Unttunttu, ‘Nuuna oosissiyaa asay dhayeedda diraw eqqi peesheedo’ yaageedda.

“I, ‘Hinttenttukka qassi ta woyiniyaa turaa gid-duwaa oothanaw biite’ yaageedda.

⁸ “Sa7ay omarssiyaa wode, woyiniyaa turaa goday oothiyaawantu kaappuwaa, ‘Oosanchchatuwaa xeesaade, wurssethaan oosuwan geleeddawanttuppe doommaade koyro geleeddawantta gakkanaw, unttunttu oosuwaan dirggwuwaan cigga’ yaageedda.

⁹ “Tammante itti saatiyaa heeran oosuwaan doommeeddawantu yiide, huuphiyan huuphiyan oothiide peesheeda wolqqaa gatiyaa akkeeddino.

¹⁰ Koyro oosuwaan doommeedda asay yeedda wode, daruwaa akkanaw qoppeeddino; shin unttuntukka huuphiyan huuphiyan barenttu oosuwaan wolqqaa gatiyaa akkeeddino.

¹¹⁻¹² Hewaappe guyyiyan, ‘Ha guyyeppe yeeddawantu itti saatiyaa xalalaa ootheeddino; kumentha gallassaa daaburiide cawotteeda nuwaanna unttunttu oosuwaan dirggwuwaan qaraa oothaadda’ yaagiide barentta oosuwan gelisseeddawaa bolla zuuzummeeddino.

¹³ “Shin I unttunttuppe ittuwa hawadaan yaageedda; ‘Ta laggew, taani neena naaqqabeykki; oothaade peesheeda wolqqaa gatiyaa taananna giigabeykkiyee?

¹⁴ Newaa akkaade ba; taani ha77i wurssethaan oosuwan geleeddawookka newaa keenaa immanaw koyyay.

¹⁵ Taani ta miishshaan ta koyyeeddawaadan oothanaw taw maatay baawee? Woy taani lo77a gideedda diraw, neeni qanaatay?’ yaageedda.

¹⁶ “Hewaadankka, qassi guyyeteeddawantu sinthatanawantta; sinthateeddawantu qay

guyyetanawantta; ayaw gooppe, xeesetteed-dawantu cora; shin dooretteeddawantu guutha” yaageedda.

*Yesuusi Bare Hayquwaabaa Heezzenthuwaa
Odeedda
(Mar 10:32-34; Luq 18:31-34)*

¹⁷ Yesuusi Yeerusalaame biidde, ogiyaan barenanna biya tammanne laa77u barena kaalliyawantta gaxaa kessiide, dumma unttuntussi yaageedda.

¹⁸ “Be7ite, nuuni Yeerusalaame ha77i keseetto. Yaani taana, Asa Na7aa qeesatuwaa kaappatuwaassinne higgiya tamaarissiyaawanttussi aathiide immanawantta; unttunttu ta bolla hayquwaa pirddaa pirddanawantta.

¹⁹ Qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immanawantta; he Ayihuda gidenna asayta bolla qilliiccanawanttanne taana lissuwan shocanawantta; yaatiide masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, taana kaqqanawantta; taani heezzentiyyaa gallassi hayquwaappe denddana” yaageedda.

*Zabiddiyoosa Naanaa Daayi Woosaa
(Mar 10:35-45)*

²⁰ He wode Zabiddiyoosa naanaa daaya bare naanaanna Yesuusakko yaaddu; A sinthaan gulbataade ittibaa A woossaaddu.

²¹ Yesuusi izo, “Ayaa koyyay?” yaagiide oocheedda.

Iza zaaraade, “Ha ta laa77u naanay ne kawutethaan ittuu neeppe ushechcha bagganna, qassi ittuu neeppe haddirssa bagganna uttino yaagaarikkii” yaagaade woossaaddu.

22 Shin Yesuusi zaariide naanaa, “Hinttenttu ayaa woossanaw bessintto erikkita. Taana gakkiya woliqqaama metuwaa metootanitee? Taani xammaqettana xinqqataa xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

Unttunttu, “E danndayana” yaageeddino.

23 Yesuusi, “Taana gakkiya woliqqaama metuwaa tumakka hinttenttu metootanita; shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooranaw taw maatay baawa; shin he sa7ay ta Aabbu immanaw giigissi wotheedawanttussa” yaageedda.

24 Yokko tammu Yesuusa kaalliyawanttu hewaa siseedda wode, he laa77u ishatuwassi hanqqet-teeddino.

25 Shin Yesuusi untunttu ubbatuwakka barekko xeesiide, hawadaan yaageedda; “Ahizaabe asatuwaa kaappatuunne hawantta kaalethiyaa asatu parenttu asaa ayissiyaawaa eriita.

26 Hinttenttu gidduwaan hewaa mala gidenna; shin hinttenttu gidduwaan dhoqqatethaa koyyiyaa ooninne hinttenttoo qooma gidanaw bessee.

27 Qassi hinttenttu gidduwaan ubbaappe bolla gidanaw koyyiyaawe ooninne hinttenttoo aylle gidanaw bessee.

28 Hewaadan taani, Asaa Na7ay, asaw oothanawunne daro asaa wozanaw ta shemppuwaa immanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

*Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheeda
(Mar 10:46-52; Luq 18:35-43)*

29 Yesuusinne A kaalliyawanttu Iyyarkkoppe kesishshin, daro asay unttuntta kaalleedda.

30 Laa77u qooqa asatuu ogiaya doonaan utteed-dawantu Yesuusi hewaanna aadhdhiyaawaa sisiide, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuussi qareettaarikkii” yaageeddino.

31 Daro asay unttuntta, “Hayzzite” giide han-qquetteedda; shin unttunttu barenttu kooshshaa darii dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuuna maaraarikki!” yaageeddino.

32 Yesuusi ogiyaan eqqiide, unttuntta xeesiide, “Taani hinttenttoo ayaa oothana mala koyyiitee?” yaageedda.

33 Qooqatuu, “Godaw, nu ayfiyaa pathaarikki” yaageeddino.

34 Yesuusi unttunttoo qarettiide, unttunttu ayfiyaa bochcheedda; ellekka unttunttu ayfii xeelli aggina, A kaallii aggeeddino.

21

*Yesuusi Wolqqaama Bonchchuwan
Yeerusalame Geleedda
(Mar 11:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19)*

1 Unttunttu Yeerusalame matiide, Debre Zayte geetettiyyaa deriyyaa lanqqiyan de7iya Beetefaage geetettiyyaa qeeri katamaa gakkeeddino; Yesuusi barena kaalliyawanttuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide,

2 unttuntta hawadaan yaageedda; “Hinttent-tuppe sinthaan de7iya qeeri katamaa biite; hewaan itti haratta qashuwan de7ewunno

izi maraanna hinttenttu bi simmo sankka demmanita; unttuntta billiide, taw akki yiite.

³ Ooninne hinttentta oochchooppe, ‘Goday hawantta koyyee’ yaagite; ellekka I unttuntta yeddi agganawaa.” *

⁴⁻⁵ Timbbitiyaa odiyaa nabii,
“Xiyoone katamaa asaw,
‘Be7a, ne kaatii ashikke gidiide,
hariyaa bolla, hare maraa bolla uttiide,
neekko yee’ yaagite”
yaagiide haasayeeddawe polettana mala, hawe haaneedda.

⁶ A kaalliyawantu biide, Yesuusi barentta azazowaadan ootheeddino.

⁷ Harattonne hare maraa ahiide, barenttu mayuwaa unttunttu zokkiyaan wotheeddino; hewaappe simmina Yesuusi toggeedda.

⁸ He cora asaappe dariya baggay bare mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi harantu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan yeggeeddinno.

⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiya cora asaynne qassi A geeduwaa kaalliyaa cora asay, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,
“Daawita na7ay galatetto!

Godaa sunthaan yiyaawe anjetteeddawaa!
Xoossay galatetto!”
yaageedda.

¹⁰ Yesuusi Yeerusalaame katamaa geleedda wode, katamaan de7iya asay ubbay, “Hawe oone?” yaagiide shabbiretteeddino.

* **21:3 Goday:** Haratuwaa godaa guussaa. **21:4-5** Zak 9:9 **21:9**
Maz 118:25,26

11 Asay, “Hawe Galiilaan de7iya Naazireete geetettiyaan katamaappe yeedda nabiyyaa Yesuusa” yaageedda.

*Yesuusi Geeshsha Golliyaa Geleedda
(Mar 11:15-19; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22)*

12 Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawantanne shammiyaawantta ubbaa kare yedersseedda; qassi miishshaa laammiyaawanttu xaraphpheezzaanne dogommuwaa zali77iyaawanttu oydiyaa guphi yeggiide,

13 unttuntta, “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta gollii Xoossaa woossiyaa golliyaa geetettana’ yaaget-tiide xaafetti utteedda; shin hinttenttu A bon-qiqiyaawanttu qosettiyyaa gonggoluwaa kesseed-dita” yaageedda.

14 Qooqatuunne gedi sileeddawantu Yesuusakko Geeshsha Golliyaa yiina, I unttuntta patheedda.

15 Shin qeesatuwaa kaappatuunne higgiya tamaarissiyaawanttu Yesuusi oothiyyaa oorathabaa be7eedda wodenne, guutha naanay Geeshsha Golliyan barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawita na7ay galatetto” yaagiyawaa be7eedda wode hanqquetteeddino.

16 Yaatiide Yesuusa, “Hawanttu giyaawaa sisay?” yaageeddinno.

Yesuusi, “E sisay; Xoossaa Maxaafay, ‘Guutha naanaynne dhammiyaa naanay neena galatana mala, unttuntta erissaadda’ yaagiyawaa ub-bakka nabbabibeykkitee?” yaageedda.

17 Yesuusi untuntta aggiide, he katamaappe Biitaaniyaa geetettiyaat katamaa biide, yaani aqeedda.

*Ayfi dhayeedda Balasiyaa Mithatto
(Mar 11:12-14,20-24)*

18 Yesuusi wontta guuraanna katamaa beedda diraw koshatteeda.

19 Ogiyaa doonaan itti balasiyaa geetettiyaat mithatto be7iide, iikko beedda; bi gakkiya wode he mithattin haythaa xalalaappe attin, ayfiya aynne demmibeenna; izo, “Laa7ethuwaa medhinawukka ayfoppa” yaagina, he balasatta man77iyan melaa aggaaddu.

20 A kaalliyawanttu hewaa be7iide maalalettiide, “Ha balasatta waanaade itti kuthaan mela aggaaddee?” yaageeddino.

21 Yesuusi zaariide, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; hinttenttu ammanuu de7iyaawanttanne sidhennawantta gidooppe, ha balasatto taani ootheedawaa mala xalalaat oothikkita; shin haray atto hinttenttu ha deriyaa, ‘Denddaade abbaan kundda’ ginttokka hanana;

22 hinttenttu ammaniide Xoossaa woos-siayaawaa ayaa gidinttokka akkana” yaageedda.

*Yesuusa Maatay Yeeddasaa
(Mar 11:27-33; Luq 20:1-8)*

23 Yesuusi Geeshsha Golliyaa yiide tamaarissishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatuu aakko yiide, “Neeni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? New ha maataa oone immeeddawee?” yaageeddino.

24 Yesuusi zaariide untuntta, “Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; hinttenttu taw hewaa

odooppe, taani hawaa ay maataani oothaytanto,
hinttenttoo odana;

²⁵ Yohaannisi xammaqiyaa maatay haqappe
yeeddee? Xoossaappe yeeddeyee asaappe
yeeddee?" yaageedda.

Unttunttu barenttu gidduwaan palumaa doom-miide, "Nuuni, 'Xoossaappe yeedda' yaagooppe I nuuna, 'Yaatooppe, Yohaannisi odeeddawaa ayaw ammanibeykkitee?' yaaganawaa.

²⁶ Shin nuuni, 'Asaappe yeedda' yaagooppe, asay ubbay Yohaannisi nabiyyaa gideeddawaa eriya diraw, asaw yayyeetto" yaageeddino.

²⁷ Unttunttu Yesusaw, "Nuuni erokko" yaagide zaareeddino.

Yesuusi, "Taanikka hawaa ay maataani oothaytantto, hinttenttoo odikke" yaageedda.

Laa77u Naanaa Leemisuwaa

²⁸ "Shin hinttenttu ayaa qoppiitee? Laa77u naanay de7iya itti bitani de7ee; he bitani bayra na7aakko biide, 'Ta na7aw, hachche baade ta woyiniyaa turaa ootha' yaageedda.

²⁹ Na7ay zaariide, 'Biikke' geedda; shin guyyeppe bare wozanaan qoppi akkiide, woyiniyaa turaa oothanaw beedda.

³⁰ Aawuu yokko na7aakko biide, bayraw geed-dawaadankka aw geedda; teefa na7ay zaariide, 'Lo77a ta godaw' yaageedda; shin bibeenna.

³¹ Ha laa77u naanaappe bare aawuu koyyeed-dawaa ootheeddawe haqawee?" yaageedda.

Unttunttu, "Bayraa" yaageeddino.

Yesuusi unttuntta hawaadan yaageedda; “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; qaraxaa akkiyawantunne woshummiyaawantu hintteppe sinthatide, Xoossaa kawutethaa gelana.

³² Ayissi gooppe, Xammaqiyaa Yohaannisi xillotethaa ogiyyaa tamaarissiidde, hinttekko yiina, I giyaawaa ammanibeykkita. Shin qaraxaa akkiyawantunne woshummiyaawantu I giyaawaa ammaneeddino; hinttenttu haray atto hewaa be7iidikka, hinttenttu nagaraappe simmiide, I giyyawaa ammanibeykkita” yaageedda.

*Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa
Goshshanchchatuwaa Leemisuwaa
(Mar 12:1-12; Luq 20:9-19)*

³³ Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; “Hara leemisuwaakka sisite; woyiniyaa geetettiyyaa turaa tokkeedda itti bitani de7ee; woyiniyaa turaa yuushshi aathiide direedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw adussa shuchchaa gimbbeedda. Hewaappe guyyiyan, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

³⁴ Woyiniyaa ayfiyaa maxiyaa wodii gakkina, barena gakkiyawaa akkiide yaana mala, bare qoomatuwaa bare kothawatuwaakko kiitteedda.

³⁵ Kothawatuu A qoomatuwaa oyqqiide, ittuwa wodheeddino; qassi yokkuwaa shuchchan phalqqeeddino.

³⁶ Qassikka he bitani kasewanttuppe dariya hara qoomatuwaa kiitteedda; kothawatuu he

goomatuwaakka kasewanttuwaadaan ootheed-dino.

³⁷ “Shin wurssethaan I, ‘Ta na7aa unttunttu bonchchanawantta’ yaagiide bare na7aa unttunttukko kiitteedda.

³⁸ “Shin kothawatuu na7aa be7iide, barenttu gidduwaan, ‘Gadiyaa laattanawe hawaa; biide A wodhiide, gadiyaa nuuni laattana’ yaageeddino.

³⁹ Na7aa oyqqiide, woyiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessiide wodheeddino.

⁴⁰ “Simmi woyiniyaa turaa goday yiya wode, he kothawatuwa wootanee?” yaagiide oochcheedda.

⁴¹ Unttunttu, “I he iita asatuwa wodhi wurssiide, woyiniyaa turay ayfiya wode barena gakkiyawaa wodiyaan sheedhdhiyaa hara kothaawatuwaassi immana” yaageeddino.

⁴² Yesuusi unttuntta hawadaan yaageedda;
“ ‘Gimbbiyaawantu kadhiide ixceedda shuchchay
godaa xaphuwaa minissiyaa, ubbaappe aadhdiyaa shuchchaa gideedda.

Hawe Goday ootheeddawaa;
qassi nu xeelawukka maalalissiyaawaa’
yaagiyaaawaa Xoossaa maxaafaappe ubbakka nabbabibeykkitee?

⁴³ “Hewaa diraw, taani hinttenttoo oday; Xoos-saa kawutethay hintteppe akettiide, lo77o ayfiyya immiya asaw imettanawa.

⁴⁴ He shuchchaa bolla kunddiyaa ubbay me7erettana; qassi he shuchchay asaa bolla

kunddooppe, he kunddeedda uraa liqissana” yaageedda.

45 Qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusi odedda leemisuwaas siseedda wode, barenttuwaa haasayiyawaa ereeddino.

46 Untunttu Yesuusa oyqqanaw koyyeeddino; shin Yesuusa daro asay nabiyaa giide qoppi ut-teedda diraw, he asaw yayyeeddino.

22

Akaanne Geluwaa Oduwaa Leemisuwa (Luq 14:15-24)

1 Yesuusi asaw laa7ethuwaa leemisuwan hawadaan yaagiide haasayeedda;

2 “Saluwaa kawutethay bare na7aw machchiyaa immanaw ubbabaa makkeedda kaatiyaa mala.

3 He kaatii bullachchaw odi wotheedda asat-uwa xeesanaw bare qoomatuwaa kiitteedda; shin asatu yaanaw koyybeykkino.

4 “Qassi hara qoomatuwaa, ‘Xeesetteed-dawantta, “Taani qumaa giigissaaddi; ta sanggatuunne ta modhdho miyatuu shuketteeddino; ubbabaykka maketteedda. Bulachchaa haa yiite” yaagite’ yaagiide kiitteedda.

5 Shin xeesetteeddawanttu koyyennaan ixxiide, barenttu oosoo beeddino; ittuu bare goshshaw biina, yokkuu bare zali77ew beedda.

6 Atteeddawanttu qassi kaatiyaa qoomatuwaa oyqqi wadhdhiide wodheeddino.

7 “Kaatii daro hanqquetteedda; qassi bare wottaaddaratuwaa yeddiide, he shemppuwaa wodheeddawantta wodhissiide, unttunttu katamaa guudisseedda.

8 Hewaappe guyyiyan, bare qoomatuwaa, ‘Bullachchay maketteedda; shin xeesetteeddawantu bullachchaw bessiyaa asa gidikkino.

9 Hewaa diraw, wogga qadhdhaa biide, hinttenttu demmeedda asaa ubbaa bullachchaw xeesite’ yaageedda.

10 He qoomatuu qadhdhaa biide, barenttu demmeedda asaa ubbaa lo77uwaa iitaa shiishshiide, bullachchaa daasiyaa kuntheeddino.

11 “Shin kaatii qumaa maanaw utteedda asaa be7anaw geleeddda wode, bullachchaa mayuwaa mayyibeenna itti bitaniyaa hewaan be7iide,

12 ‘Ta laggew, bullachchaa mayuwaa mayyen-naan waanaade hawaa gelaaddii?’ yaagina bitani co77u geedda.

13 “Hewaappe guyyiyan, kaatii bare qoomatuwaa, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne gediya qachchiide, kare dhumaan kessi olite; I hewaan yeekkananne achchaa dhaqana’ yaageedda.

14 “Ayissi gooppe, xeesetteeddawantu dara; shin dooretteeddawantu guutha” yaageedda.

*Giiraa Wooti Giiranentto Oochcheedda Ooshaa
(Mar 12:13-17; Luq 20:20-26)*

15 Hewaappe guyyiyan, Parisaawatuu biide, A haasayaappe balaa demmiide, A oyqqana mala maqqetteeddino.

16 Qassi barentta kaalliyawanttupenne Heroodisa baggatuwaappe amareeddawantta

aakko kiitteeddino. Unttunttu, “Tamaaris-siyaawoo, neeni tumuwaa haasayiyaawaanne Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamaarissiyaawaa nuuni ereetto; ayaw gooppe, neeni asaappe asaa shaakkakkanne dummayakka.

¹⁷ Ne qofay ayentto nuussi oda; nuuni Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaarew giiraa giiriyaawe wogeyee woga gidennee?” yaageeddino.

¹⁸ Shin Yesuusi unttunttu iita qofaa eriide, “Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, ayaw taana paacci-itee?

¹⁹ Giiraa giiriya miishshaa taana bessite” yaageedda. Hewaappe guyye unttunttu biraasanttimiyaa aw aheeddino.

²⁰ I, “Ha malaynne sunthay oowee?” yaageedda.

²¹ Hewaappe simmiide unttuntta oochchina, unttunttu, “Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaare-waa” yaageeddino.

Hewaappe guyyiyan, Yesuusi unttuntta, “Yaa-tooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoossaawaa Xoossaassi immite” yaageedda.

²² Unttunttu hewaa siseedda wode, maalaletti-ide A aggiide beeddino.

Hayqqeeddawantu Dendduwaabaa

(Mar 12:18-27; Luq 20:27-40)

²³ Hayqqeedda asay denddenna giyaa Saduqaawanatuwaappe itti itti asatuu he gallassi Yesuusakko yiide, hawadaan yaagiide, A oochcheeddino;

²⁴ “Tamaarissiyaawoo, Muse, ‘Itti asay na7aa yelennaan hayqooppe, he hayqqeeddawaa ishay A

machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee' yaageedda.

25 Nuunanna laappu ishatuu de7iino; bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqeedda; hewaappe guyyiyan A machchatto A ishay akkeedda.

26 Qassi laa7ethiyaawekka hayqeedda; heezzethiyaawekka, laappuntha gakkanawukka hewaadan haneeddino.

27 Ubbaappe guyyiyan, he mishiratta hayqqaaddu.

28 Yaatina, hayqeedda asay hayquwaappe denddiyaa gallassi he mishiratta laappunatuwaappe haqawoo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatuu ubbakka izo akkeeddino" yaageeddinno.

29 Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; "Xoossaa Maxaafatuwaa woy A wolqqaa hinttenttu erenna diraw baliita.

30 Ayissi gooppe, hayqeedda asay hayquwaappe denddiyaa gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatuwa mala gidanaappe attin, attuma asaynne akkenna; macca asaynne gelenna.

31-32 Shin hayqeeddawantu dendduwaabaa gidooppe, Xoossay, 'Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa' yaagiide hinttew odeeddawaa ubbakka nabbabibeykkitee? Xoossay paxa de7iyaawantu Xoossaa gidiyaawaappe attin, hayqeeddawantu Xoossaa giden'na" yaageedda.

33 Daro asay hewaa sisiide, A timirttiyan maalaletteedino.

*Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa
(Mar 12:28-34; Luq 10:25-28)*

34 Shin Yesuusi Saduqaawanatuwaa co77u ootheeddawaa Parisaawatuu siseedda wode, ittisaa shiiqeeddino.

35 Unttunttu giddoppe higgiya tamaarissiyaa it-tuu, Yesuusa paaccanaw ittibaa oochcheedda.

36 “Tamaarissiyaawoo, higgiya gidduwaan ubbaappe aadhdhiyaa azazu haqawee?” yaagiide A oochcheedda.

37 Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “ ‘Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumentha wozanaappe, ne kumentha shemppuwaappe, ne kumentha qofaappe siiqa’ yaageedda.

38 Hewe ubbaappe dariya azazuwaanne qassi ubbaappe aadhdhiyaa azazuwa.

39 Qassi laa7ethiyaa azazuukka A mala; hewe, ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphiyaadaan siiqa’ giyaawaa.

40 Muse higgiya ubbaynne nabatuwaa timirttii ha laa77u azazatuwaan qashettee” yaageedda.

*Kiristtoosabaa Oochcheedda Ooshaa
(Mar 12:35-37; Luq 20:41-44)*

41-42 Parisaawatuu ittisaa shiiqeeddasaan Yesuusi unttuntta, “Kiristtoosabaa waagiide qoppitee? I O na7ee?” yaagiide oochcheedda.

Unttunttu, “Kiristtoosi Daawita na7aa” yaageeddino.

43 Yesuusi unttuntta, “Yaatina, Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina Kiristtoosa waagiide, ‘Godaa’ giide xeesii?

44 Qassikka Daawite,
‘Goday ta Godaa,

“Taani ne morkketuwaa neeni yedhdha eqqiyawaa oothana gakkanaw, hawaan taappe ushechcha bagganna uttaade taananna ittippe daannata geedda’ yaageedda.

45 Daawite Kiristtoosa, ‘Godaa’ giide xeesooppe, yaatina, Kiristtoosi waaniide Daawita na⁷aa gidi?” yaageedda.

46 Yesuusaw itti qaalaa zaaranaw danddayeedda itti asaynne baawa; qassi he gallassaappe doommina, hara ooshaa A oochchanaw xaleed-dawe ooninne baawa.

23

*Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawanttunne
Parisaawatuwa Iitatethaa
(Mar 12:38-39; Luq 11:43-46; 20:45-46)*

1 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqeedda asawunne barena kaalliyaaawanttoo hawaadan yaagiide haasayeedda;

2 “Higgiyaa tamaarissiyaawanttunne Parisaawatuu Muse higgiyaa tamaarissiyyaa maataanna de⁷iino.

3 Hewaa diraw, hinttenttu oothana mala, unttunttu hinttentta azaziya ubbabaa oothitenne qassi naagite; shin unttunttu oothiyaawaadan

oothoppite; ayaw gooppe, unttunttu barenttu odiyaawaa oothikkino.

⁴ Tookkanaw deexiyaa tookuwaa unttunttu qachchiide, asaa toossiino; shin barenttu huuphiyaan haray atto, he tookuwaa biradhdhiyan bochchanawukka koyyikkino.

⁵ “Shin unttunttu barenttu oosuwaa ubbaa assay be7anaadan oothiino; ayaw gooppe, barenttu som77iyaaninne barenttu kushiyaa qessiyan qachchiyaa xiqisiyaanna de7iya kitaafaa aassiinonne barenttu mayuwaa macaraakkka adussiino.

⁶ Asay barentta shoobbiide afosaan bonchcho utuwaa dosiino; qassi Ayihuda woosa golletuwaanikka daro lo77iyaa oydiyaa dosiino.

⁷ Asay gewaan barentta bonchchiide sarotana malanne ‘Tamaarissiyaawoo’ giide barentta xeesanaadan koyyiino.

⁸ “Shin hinttentta tamaarissiyaawe ittuwa xalalaa gideedda dirawunne hinttenttu ubbay ishatuwaa gideedda diraw, ituu ittuwa, ‘Tamaarissiyaawoo’ giide xeesoppite.

⁹ Ha sa7an oonanne ‘Aawuwaa’ giide xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo saluwan de7iya itti Aawuu de7ee.

¹⁰ Ittu ittuwaa, ‘Tamaarissiyaawoo’ giidekka xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo itti Goday, Kiristtoosa xalalay de7ee.

¹¹ Hinttenttu giddon ubbaappe dariyaawe hinttenttoo qooma gidanaw bessee.

¹² Barena darissiyaawe ooninne tooshettana; qassi barena toochchiyaawe ooninne dhoqqu

gaana.

Higgiya *Tamaarissiyaawanttunne*
Parisaawatuu Boretteeddino
(Mar 12:40; Luq 11:39-42,44,52; 20:47)

13 “Lo77a malatiyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo, asaw saluwaa kawutethaa hinttenttu gorddiya diraw, hinttenttoo aayyero; ayaw gooppe, hinttenttu huuphewunne gelikkita; qassi gelanaw koyyiyaawanttakka gelissikkita.

14 “Lo77a malatiyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo am77etuwaa golliyaa hinttenttu bonqqiide, hinttenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiita; hewaa diraw, hinttenttoo aayyero; ubbaappe aadhdhiyaa pirdaa hinttenttu akkana.

15 “Lo77a malatiyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo hinttenttu itti uraa ammanthanaw abbaaninne sa7an yuuyyiayaa dirawunne qassi hinttenttu A ammanthiya wode, he uraa hinttenttuwaappe laa77u kushiyaa iiteedda Gaannamew na7a oothiyaa diraw, hinttenttoo aayyero.

16 “ ‘Ooninne Geeshsha Golliyan caaqqooppe, aynne baawa; shin Geeshsha Golliyan de7iya worqqaan caaqqooppe, he caaquu A gakkee’ giya hinttenttoo qooqi uttiide asaa kaalethiyaawanttoo, hinttenttoo aayyero.

17 Ha eeyatuu, ha qooqatuu, worqqay aadhdhiyee? Worqqaan geeshsha oothiyaa Geeshsha Golli aadhdhii?

18 Qassi hinttenttu, ‘Ooninne yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqooppe, aynneekka baawa; shin ooninne A bolla de7iya yarshshuaan caaqqooppe, he caaquu A gakkee’ yaagiide tamaarissiita.

19 Ha eeyatuu, ha qooqatuu, yarshshuu aadhdhiyee? Woy yarshshuwaa geeshsha oothiyaa A yarshshiyaabay aadhdhii?

20 Hewaa diraw, yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqiya uray he yarshshiyaawaanikka caaqqee; qassi A bolla de7iya ubbabankka caaqqee.

21 Geeshsha Golliyan caaqqiya uray, he Geeshsha Golliyaninne A giddon de7iya Xoossaan caaqqee.

22 Saluwan caaqqiya uray, Xoossaan kawutethaa oydiyaaninne he oydiyaan uttiyaawan caaqqee.

23 “Lo77a malatiyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, karethaan anuugaappe, shillaariyaappenne okashiyaappe asirataa hinttenttu immiita; shin higgiyan de7iya darii koshshiyaawantta aggiita; hewanttu pirddaa, maarotethaanne xillotethaa. Haranttakka aggennaan, hinttenttu oothanaw bessiyaa yewatuu hawantta.

24 Hinttenttoo qooqi uttiide, asaa kaalethiyaawanttoo, hinttenttu ushshaappe udunxxiya gacciide, gaaluwaa mittiita.

25 “Lo77a malatiyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, hinttenttu shaataanne keriyaa bolla baggaa geeshshiita;

shin A gidduwan bonqqiyaaninne uuzetethaan kuntheedita.

²⁶ Ha qooqa Parisaawew, shaataanne keriyyaa garssaa kasetaad geeshsha digga; hewaappe guyyyian, bolla baggakka geeshsha gidanawa.

²⁷ “Lo77a malatiyyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, kare bagganna booshinchchaan okettiide, lo77i uttiide, qassi garssa bagganna hayqqeedda asaa meqethaynne wooqqeeddabay ubbabay kumeedda duufotuwa malatiita.

²⁸ Hewaadankka, qassi bolla bagganna asaa ubbaw xilluwaa malatiita; shin hinttenttoo garssa bagganna lo77a malatiyyaa iitatethaynne makkalay kumi utteedda.

²⁹ “Lo77a malatiyyaa iitatoo, higgiya tamaarissiyaawanttoonne Parisaawatoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, nabatuwaa duufuwaa bolla golliyaa keexxiita; qassi xillatuwaa duufuwaakka loythiita.

³⁰ Qassi hinttenttu, ‘Nuuni beni nu aawotuwa wode de7eeddawantta gidintto, untuntunna ittippe nabatuwaa wodhokko shin’ yaagiita.

³¹ Hewaa gidooppe, nabatuwaa wodheed-dawantu naanaa hinttenttu gideeddawaa hinttenttu huuphiyaan markkattiita.

³² Simmi hinttenttu aawotuu doommeeddawaa polikkitee!

³³ “Ha shooshhatoo, shooshshaa naanaw, Gaannamiyaa pirddaappe waaniide attanitee?

³⁴ Hewaa diraw, beyte, taani nabatuwaa aadho eranchchatushaanne higgiya tamaaris-

siyaawantta hinttekko kiittana. Unttunttuppe ittuwa ittuwa hinttenttu wodhananne masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanita; qassi ittuwa ittuwa hinttenttu woosa golletun lissuwan shocanitanne katamaappe katamaa yederssanita.

³⁵ Hewaa diraw, xilluwaa Aabeela wodhoodeppe doommiide, Geeshsha Golliyaappenne yarshshiyaasaappe gidduwan hinttenttu wodheedda Baraakiyya na7aa Zakkaraasa wodiyaa gakkanaw, hayqeedda xillatuwa ubbatuwaa suuthaa diraw, hinttenttu murettanita.

³⁶ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay ha wodiyaa asaa bolla gakkanawaa.

*Yeerusalaamessi Odetteedda Mino Oduwaa
(Luq 13:34-35)*

³⁷ “Yeerusalaame katamaa asaw, Yeerusalaame katamaa asaw, nabatuwa hinttenttu wodhiita; Xoossay hinttenttukko kiitteeddawanttakka shuchchan caddiita; kuttatta bare maratuwaa bare qefiyan haphphiyaawaadan, taani hinttenttu asaa ittisaa shiishshanaw aappu kaalla koyyaaddita! Shin taana diggeedda.

³⁸ Be7ite, hinttenttu golii ubbakka ona gi-danawa.

³⁹ Ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; hinttenttu, ‘Godaa sunthaan yiyaawe anjetteeddawaa gaana gakkanaw, laa7enthuwaa taana be7ikkita’ gay” yaageedda.

24

*Yesuusi Geeshsha Golli Kolettanawaa Kasetiide
Odeedda
(Mar 13:1-2; Luq 21:5-6)*

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesiide biya wode, Geeshsha Golliyaa dirssaa giddon de7iya golliya bessanaw A kaalliyawanttu aakko yeed-dino.

² Yesuusi zaariide unttuntta, “Hewaa ubbaa be7iite? Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha golletuwan de7iya itti shuchchaynne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

*Wodiyaa Wursethaabaa
(Mar 13:3-13; Luq 21:7-19)*

³ Yesuusi Debre Zayte geetettiyyaa deriyyaa bollan uttide7ishshin, A kaalliyawanttu barenttu xalalaan aakko yiide A, “Hewe awude hananentto, nu-uussi odaarikkii; qassi ne yuussawunne wodiyaa wursethaw mallay ayaa gidanee?” yaageeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, unttuntta hawaadan yaageedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite.

⁵ Ayissi gooppe, daro asay ta sunthaan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiidde yaana; yaatiide daro asaa balethana.

⁶ Matan de7iya olaa waasuwanne haakuwan de7iya olaa oduwaa sisanaw hinttenttu de7iita; hewaa malabay hananaw bessiyaa diraw, naaget-tite; hirggoppite; shin wursethay bira.

⁷ Ayissi gooppe, itti gadiya asay hara gadiya asaanna olettana; qassi itti kawutethay hara kawutethaanna olettana; koshaynne biittaa qaathay ubbasan de7anawaa.

⁸ Hewe ubbaykka koyro oythaa mala.

⁹ “Asay he wode hinttentta wayyissananne wodhanawaa; ta sunthaa diraw, gade ubbay hinttentta ixxanawaa.

¹⁰ He wode cora asay ammanuwaa agganawantta; barenttu giddon ittuu ittuwa aathiide immananne ittuu ittuwa ixxanawaa.

¹¹ Qassi worddo nabatuu coratuu denddiide, daro asaa cimmanawantta.

¹² Makkalay dariya diraw, cora asaa siiquu irxxanawa.

¹³ Shin wurssethay gakkanaw gencciyaa uray attanawaa.

¹⁴ Asaw ubbaw markka gidana mala, kawutethaa wonggalaa mishiraachchuu sa7aa ubbaan odettanawaa; hewaappe guyyiyan, wursethay gakkanawaa.

*Bashshaa tunatethaa
(Mar 13:14-23; Luq 21:20-24)*

¹⁵ “Hewaa diraw, nabiyyaa Daaneel odeedda bashshaa tunatethay geeshsha saan eqqeeddawaa hinttenttu be7ana; hewe waagiyaawentto, nabbabiyyaawe akeeko.

¹⁶ “Yihudaa gadiyan he wode de7iyaawantu deriyaakko kesino.

¹⁷ Golliyyaa huuphiyan de7iya uraykka bare soyin de7iyaawaa akkanaw wodhdhoppo.

¹⁸ Gaden de7iyaawe bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁹ He wode shahaara maccawanttussinne dhan-thiyyaa maccawanttussi aayyero.

20 Balguwan woy Sambbataan hinttenttu betenna mala, Xoossaa woossite;

21 ayaw gooppe, alamii medhettoodeppe hachche gakkanaw de7ibeennabaynne qassi hawaappe sinthawukka ubba de7enna iita waayyii he wode de7anawaa.

22 Xoossay he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne attenna; shin I bare dooreedda asatuwa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guuthanawaa.

23 “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite. Kiristtoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Hewaan de7ee’ yaa-gooppe awaa ammanoppite.

24 Ayissi gooppe, worddo Kiristtoosatuunne worddo nabatuu denddana; yaatiide barenttoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawanttakka balethanaw wolqqaama malaataanne maalalissiyaabaa bessanawaa.

25 Be7ite, taani hinttew hewaa kasetaadeda odaaddi.

26 “Hewaa diraw, asay hinttentta, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzawan de7ee’ gooppe, yaa booppite; woy hinttentta, ‘Be7ite, qol77on de7ee’ ginttokka, untuntubaa ammanoppite.

27 Ayissi gooppe, walqqanthay awayfi doliya baggappe walqqammiide, awayfi wulliyaa bagga gakkanaw pholqqugiyaaawaadan, ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, hewaadan hananawaa.

28 “Bakutay de7iyaasaa shorttii shiiqana.

*Asaa Na7ay, Kiristtoosi Laa7ethuwaa Yaana
(Mar 13:24-27; Luq 21:25-28)*

29 “He wode waayyiyaappe guyyiyan,
man77iyan away dhumaana;
agenay poo7iyaawaa agganawaa;
xoolinttatuu saluwaappe kunddanawantta;
qassi saluwan de7iya wolqqatuukka qaaxet-
tanawantta.

30 He wode ta mallay, Asa Na7aa mallay, saluwan
beettanawaa; sa7an he wode de7iya asaa zarii
ubbay yekkanawantta. Qassi taani, Asaa Na7ay,
wolqqaannanne wolqqaama bonchchuwaanna
saluwaappe shaariyaa giddonna yiishshin, unt-
tunttu be7ana.

31 I bare kiitanchchatuwa wolqqaama
malakataanna kiittana; kiitanchchatuu alamew
ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaw, qassi
sa7aan oyddu baggappe aw dooretteedda asaa
shiishshanawaa.

Goday Yaana Gallassaa Malaataa
(Mar 13:28-31; Luq 21:29-33)

32 “Leemisuwaal balasatto geetettiya mithat-
tippe akeekite; balasatta aaciya wodenne izi
haythay qolettiyaa wode, bonii mateeddawaa
hinttenttu eranita.

33 Hewaadankka, hinttenttu he ubbabaa
be7iyaa wode, I matiide penggiyaa shiiqed-
dawaa erite.

34 Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha
ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiyaa asay
hayqqidigenna.

35 Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay
ubbakka aadhdhenna.

24:29 Isa 13:10; 34:4; Hiz 32:7; Iyu 2:10,31; 3:15; Sax 6:12-13

24:30 Dan 7:13; Zak 12:10-14; Sax 1:7

*Goday Yaana Gallassaa Ooninne Erenna
(Mar 13:32-37; Luq 17:26-30,34-36)*

³⁶ “Shin he gallassaanne he saatiyaa Aawuwaan xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iya kitanchchatuwa gidina, woy taana Na7aa gidi-nakka ooninne eriyaawe baawa.

³⁷ Ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, Nohe wode hanowaa mala gidanawa.

³⁸ Ayissi gooppe, bashshaa haathaa yuussaappe kase wode, Nohe markkabiyaan geleedda gallasay gakkanaw, asay meenne usheenue; qassi attuma asay akkeenne macca asay asinaa gelee.

³⁹ Bashshaa haathay yiide, unttunttu ubbaa afana gakkanaw, unttunttu akeeki beykkino; taani, Asa Na7ay, yiaya wodii, hewaa mala gidanawa.

⁴⁰ “He wode laa77u asatuu gaden oothiyaawanttuppe ittuwa afana; ittuu attanawaa.

⁴¹ Laa77u maccawanttu woxaan gaaciyaawanttuppe ittinno afana; ittinna attana.

⁴² “Simmi hintte Goday ay gallassi yaanawentto hinttenttu erenna diraw, naagi uttite.

⁴³ Shin kayisuu qammaappe woysa wodiyaan yaanentto golliya goday ereeddentto, bare gollii bookettenna mala, beegottiide naagi uttanawaa erite.

⁴⁴ Hewaa diraw, hinttenttukka giigi uttite; ayaw gooppe, taani, Asaa Na7ay, hinttenttu qoppenna saatiyaan yaana.

*Iitanne Lo77o Qoomaa Leemisuwaa
(Luq 12:41-48)*

⁴⁵ “Yaatina, bare soy asaw qumaa koshshiyaan wodiyaan immana mala, A goday suntheedda ammanetteedda wozanaama qoomay oonee?

⁴⁶ I hewaadan oothishshin, A goday yiide demmiyaa qoomay anjjeteeddaawaa.

⁴⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; goday he qoomaa barewaa ubbaa bolla sunthana.

⁴⁸ Shin qoomay iita gidooppe, ‘Ta goday gami77iide yaanawaa’ yaagiide bare wozanaan qoppiide,

⁴⁹ bare laggethaa qoomatuwaa wadhaa doommooppe, mathottiyaawanttunna mooppenne ushooppe,

⁵⁰ he qoomaa goday I qoppibeenna gallasaaninne I eribeenna saatiyaan yaana.

⁵¹ Hewaappe guyyiyan A qanxxereethiide, * lo77a malatiyaa iita asatuu de7iyaasaan wothana; hewaan I yeekkananne achchaa dhaqana.

25

Tammu Wodoratuwaa Leemisuwaa

¹ “He wode saluwaa kawutethay barenttu kuraaziyyaa oyqqiide, machchatto akkiyawaa mokkanaw kare keseedda tammu wodoratuwaa malatana.

² Unttunttuppe ichcheshatuu boozatuwaa; qassi ichcheshatuu cincca.

³ Boozatuu barenttu kuraaziyyaa oyqqeeddino; shin lambaa oyqqibeykkino.

⁴ Shin cinccatuu barenttu kuraaziyaanne xaarumusian lambaa oyqqeeddino.

* ^{24:51} *A qanxxereethiide*, guussay kessi kare olanawaa giyaawaa.

5 Machchatto akkiyawe yeennaan gami77ina, he wodoratuu barentta gemi77ishissina gisii aggeeddino.

6 “Bilahe gideedda wode, ‘Be7ite, machchatto akkiyawe gakkeedda; A mokkanaw kare kesite’ yaagiyaa wolqqaama cabbuu denddeedda.

7 “He wode he wodoratuu ubbatuu beegottiide, barenttu kuraaziya giigisseeddino.

8 Boozatuu cinccatuwaa, ‘Nu kuraazi to7ana haniyaa diraw, hinttenttu lambbaappe nuussi immeerikkitee’ yaageeddino.

9 “Shin cinccatuu zaariide unttuntta, ‘Aggitte, nuussinne hinttenttussi gidenna; hewaa dira hinttew zali77iyaawanttukko biide shammi akkite’ yaageeddino.

10 Hewaappe guyye booza wodoratuu lambbaa shammanaw bidiggina, machchatto akkiyawe puttu giina, giigi utteedda ichcheshu wodoratuu aananna ittippe bullachchaa golliyaa geleeddino; ipithaykka gorddetti aggeedda.

11 “Guyyeppe qassi yokko wodoratuu yiide, ‘Godaw, godaw, nuussi dooyyaarikkii’ yaageeddino.

12 “Shin machchatto akkiyawe zaariide, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani hinttentta erikke’ yaageedda.

13 “Simmi taani, Asaa Na7ay, yaana gallassaa woy saatiyaa hinttenttu erenna diraw, naagi uttite.

*Heezzu Qoomatuwaa Leemisuwaa
(Luq 19:11-27)*

14 “Ayissi gooppe, saluwaa kawutethay bare qoomatuwaan xeesiide, barew de7iyaawaa untunttoo sheedhdhiide, ogiyaa baana haniyaa bitaniyaa bessee.

15 Unttunttu huuphiyan huuphiyan unttunttu wolqqaa keenaa ittoo ichcheshu sha77a biraa, ittoo laa77u sha77a biraa, qassi ittoo itti sha77a biraa immiide, bare ogiyaa beedda.

16 Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay ellekka biide zali77iide, hara ichcheshu sha77a biraa wodhisseedda.

17 Hewaadankka, qassi laa77u sha77a biraa akkeedda qoomay hara laa77u sha77a biraa wodhisseedda.

18 Shin itti sha77a biraa akkeeddawe biide, ollaa bookkiide, bare godaa miishshaa moogi aggeedda.

19 “Daro wodiyaappe guyyiyan, he qomatuwaan goday yiide, bare miishshaa untuntunna heetetteedda.

20 Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay yiide, hara ichcheshu sha77a biraa sheedhdhiidde, ‘Ta godaw, neeni taw ichcheshu sha77a biraa immaadda; be7a, hara ichcheshu sha77a biraa wodhissaaddi’ yaageedda.

21 A goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta’ yaageedda.

22 “Qassi laa77u sha77a biraa akkeeddawekka yiide, ‘Ta godaw, neeni taw laa77u sha77a biraa immaadda; be7a, taani hara laa77u sha77a biraa

wodhissaaddi' yaageedda.

²³ A goday A, 'Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta' yaageedda.

²⁴ "Itti sha77a biraa akkeeddawe qassi yiide, 'Ta godaw, neeni zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa meqethi baynna asa gidiyaawaa taani eray.

²⁵ Taani yayyaaddi; yaataade baade ne biraa biittaan moogaaddi; be7a, ne biray haweku' yaageedda.

²⁶ "A goday zaariide, A hawadaan yaageedda; 'Ha iita azalla ashikkarew, taani zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa asa gidiyaawaa eraaddii?

²⁷ Yaatina, neeni ta miishshaa wodhissiyaawanttu matan wotheeddawaa gidintto, taani simmiyaa wode ta miishshaa wodhiyaanna akkanawaashshin atteedda.

²⁸ Hewaa diraw, he miishshaa aappe wothi akkiide, tammu sha77a biray de7iyaawoo immite.

²⁹ Ayissi gooppe, de7iya ubbaw haray gujettana; I barew gidiyaawaappe darissiide akkana; shin baynnawoo haray atto, he aw de7iya guuthaykka aappe akettanawaa.

³⁰ Go77enna qoomaa kare dhuma kessi olite; hewaan I yeekkananne bare achchaa dhaqana' yaageedda.

Wodiyyaa Wursethaan Hanana Pirddaa

³¹ “Taani, Asaa Na7ay, kiitanchchatuwa ubbatuwanna bonchchuwan yiaya wode, ta bonchcho kawutethaa oydiyaan uttana.

³² Sa7aan de7iya asay ubbay ta sintha shiiqanawantta; heemmiyaawe dorssatuwaa deeshshatuwaappe shaakkiyawaadan, taani he asaa laa77u kessaade shaakkana.

³³ Qassi dorssatuwaa taappe ushechcha bagganna essaade, deeshshatuwaa taappe haddirssa bagganna essana.

³⁴ “Hewaappe guyyiyan, taani kaatii taappe ushechcha bagganna de7iyaawantta hawaadan yaagana; ‘Ta Aabbu anjeeddawantto, haa yiide sa7ay medhettoodeppe hachche gakkanaw, hinttenttoo giigeedda kawutethaa laattite.

³⁵ Ayissi gooppe, taani koshattina mizeeddita; saamettina ushsheeddita; imatha gidaade binakka mokkeeddita.

³⁶ Taani kallottina mayizzeeddita; harggina be7eeddita; qashettina taakko gakkiide oochcheeddita’ yaagana.

³⁷ “Hewaappe guyyiyan, xillatuu zaariide, A hawaadan yaagana; ‘Godaw, neeni koshattina, awude be7iide mizeeddo? Woy neeni saamettina, awude be7iide ushsheeddoo?

³⁸ Neeni imatha gidaade yiina awude be7iide mokkeeddoo? Woy neeni kallottina awude mayizzeedo?

³⁹ Qassi neeni harggina, woy qashettina neekko biide awude neena be7eeddoo?’ yaaganawantta.

⁴⁰ Taani kaatii zaaraade, ‘Taani hinttenttoo tu-muwaa oday; hinttenttu ha ta ishatuwaa ub-

baappe haray atto, laafiyaa ittoo ooheeddawaa gidinttokka, hewaa taw ooheeddita' yaagana.

⁴¹ "He wode, taappe haddirssa bagganna de7iyaawantta taani yaagana; 'Ha sheqetteed-dawanttoo, ta matappe kichchite; biide xalahiyaa kaapponne A kiitanchchatuwaassi giigeedda medhinaa tamaan gelite.

⁴² Ayissi gooppe, taani koshattina, taana mizibeykkita; saamettina ushshibeykkita.

⁴³ Taani imatha gidaade biina, taana mokkibeykkita; kallottina mayizzibeykkita; qassi harggina, qashettinakka taana be7ibeykkita' yaagana.

⁴⁴ "He wode unttunttu qassi hawaadan yaagide zaaranawantta; 'Godaw, neeni koshattina woy saamettina, woy imatha gidaade biina woy kallottina, woy harggina woy qashettina, awude be7iide, neena maaddennaan ixceeddoo?' yaaganawantta.

⁴⁵ "He wode taani kaatii zaaraade unttuntta, 'Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu ha ubbaappe laafiyaa ittuwa maaddennaan ixceed-dawee, taana maaddennaan ixceeddawaa' yaagana.

⁴⁶ Hewanttu medhinaa muraw baana; shin xil-latuu medhinaa de7oo baana" yaageedda.

26

Yesuusa Bolla Maqqetteeddino

(Mar 14:1-2; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurisseedda wode, barena kaalliyaawantta,

² “Laa77u gallassaappe guyyiyaa, Paasigaa Baalaa bonchchiya gallassa gidiyaawaa eriita. He gallassi Taana, Asa Na7aa, asay masqqaliyyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw aathiide immana” yaageedda.

³ He wode qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatuu Qayaafaa geetettiyyaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa wogga golliyan shiiqiide,

⁴ asay erennaan Yesuusa oyqqiide, wodhanaw maqqetteeddino.

⁵ Shin unttunttu, “Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiyyaa gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Itti Macca Mishiratta Yesuusa Shittuwaa Caccafaaddu

(Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8)

⁶ Yesuusi Biitaaniyaa katamaan oolluwaa harggiyaa Simoona soyin de7ishshin,

⁷ itti mishiratta albbasxxiroosa geetettiyyaa shuchchaappe oosetteedda bilqqaasiyyaa kumeedda darii al77o shittuwaa akkaade yeeddawunna qumaa I miina, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan caccafaaddu.

⁸ Shin Yesuusa kaalliyawantu hewaa be7iide, “Ha shittuwaa coo bayizzussay ayaassee?

⁹ Ayissi gooppe, ha shittuwaa al77o gatiyaan zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaageeddino.

¹⁰ Yesuusi unttunttu giyaawaa eriide, unttuntta hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto ayaw waayyissiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu.

¹¹ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7iino; shin taani hinttenanna ubba wode de7ikke;

¹² Iza ha shittuwaa ta bolla tigiyaaawe taana mooganaw giigissanaassa.

¹³ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan ha wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaasan haqaninne, asay izo wozanaa aathana mala, izo ootheeddawe odettanawaa” yaageedda.

*Yihuday Yesuusa Aathiide Immanaw Yewuwaan Giigeedda
(Mar 14:10-11; Luq 22:3-6)*

¹⁴ He wode tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu Yihudaa Asqqorootu yaagettiyaawe qeesatuwaa kaappatuwakko

¹⁵ biide, “Taani hinttenttussi Yesuusa oythooppo, taw ayaa immanitee?” yaagina untunttu aw hattamu biraa qoppiide immeeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, Yihuday Yesuusa aathi immanaw injjetiyyaa wodiyaa wochchee.

Yesuusi Ayihudatu Paasigaa Kawuwaa Barena Kaalliyaawanttunna Meedda

(Mar 14:12-21; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30)

¹⁷ Baalaa daabbuwaa miyaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Yesuusa kaalliyawantu aakko yiide, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa haqan giigissanee?” yaageeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye Yesuusi untuntta, “Katamaa biide, itti bitaniyaa, ‘Tamaarissiyaawe

neena, “Taw wodii gakkeedda; taani taana kaalliyawanttunna Paasigaa bonchchiya gallassaa ne soyin aathana” geedda’ giite” yaageedda.

19 A kaalliyawantu Yesuusi barentta azazowaadan oothiide, Paasigaa bonchchiya gallassi maana qumaa giigisseeddino.

20 Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusi tammanne laa77u A kaalliyaawanttunna qumaa maanaw utteedda.

21 Unttunttu miishshin, Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hintteppi itti uray taana aathiide immanawaa” yaageedda.

22 Unttunttu darii dagammuide, huuphiyan huuphiyan, “Godaw, tumu taaneeshsha?” guussaa doommeeddino.

23 Yesuusi zaariide, “Bare kushiyaa taananna ittippe wociitiyaappe yeddiide tushiyaawe taana aathi immana.

24 Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa Maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin Taana, Asaa Na7aa, aathi immiya uraw aayyero; he uray yelettennaan atteeddentto aw lo77ashshin” yaageedda.

25 A aathi immiyaa Yihuday zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni giyaawe tanee?” yaageedda.

Yesuusi zaariide A, “Neeni ne huuphiyaan gaadda” yaageedda.

*Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa
(Mar 14:22-26; Luq 22:15-20; 1Qo 11:23-25)*

26 Unttunttu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthereethiide, barena kaalliyawanttussi immiidde, “Heyte; miite; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

27 Xuu7aa akkiide, Xoossaa galateedda. Unttunttoo immiidde, “Ubbay hawaappe ushite;

28 ayaw gooppe, hawe daro asaa nagaray atto geetettana diraw gukkiyaa ta suuthaa; ta suuthay ooratha caaquwaa.

29 Shin taani hinttenttoo oday; taani ta Aabbu kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa hinttenttunna ushana gallassay gakkanaw, laa7ethuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

30 Mazimuriyaa yexxowaappe guyyiyan, Debre Zaye geetettiyaan deriyaa beeddino.

Yesuusi Phexiroosi Kaddanawaa Kasetiide Odeedda

(Mar 14:27-31; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38)

31 Yesuusi he wode unttuntta, “Hachche qamma hinttenttu ubbay taana aggiide kichchana; ayaw gooppe, Xoossaa Maxaafay,

‘Xoossay dorssaa heemmiyaawaa wodhanawaa; hewaappe guyyiyan dorssaa wudii laalet-tanawaa’ yaagee.

32 Shin taani hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, hintteppe kasetaade Galiilaa baana” yaageedda.

³³ Phexiroosi zaariide, “Unttunttu ubbatuu neena aggiide kichchanawanta; taani neena ubbakka yeggaade kichchikke” yaageedda.

³⁴ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche qamma kuttuu waassanaappe kase, neeni taana heezzu kaalla kaadanaassa” yaageedda.

³⁵ Phexiroosi zaariide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqinttokka, neena ubbakka kaddikke” yaageedda. Qassi Yesuusa kaalliyawanttu ubbatuukka hewaadan geeddino.

*Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda
(Mar 14:32-42; Luq 22:39-46)*

³⁶ Yesuusi he wode barena kaalliyawanttunna Geetesemaaniyaa geetettiyaasaa biide unttuntta, “Taani hini baade Xoossaa woossishshin, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Phexiroosanne Zabiddiyoosa naanaa laa77uwaa barenanna afiide, daro kayyuwaanne ugaa doommeedda.

³⁸ Qassi unttuntta, “Taani hayqqana gakkanaas-sikka kayyottay; hawaan beegottiide, taananna naagite” yaageedda.

³⁹ Laafaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufannide, “Ta Aabboo, danddayettiyaawaa gidooppe, ha xuu7aa taappe digga; shin neeni koyyiyaawadan hanoppe attin, taani koyyiyaawadan hanoppo” yaagiide Xoossaa woosseedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyawanttukko simmiide yeedda; gemi77ishownatta demmiide Phexiroosa, “Hinttenttu itti saatenttonneekka gemi77ishennaan taananna naaganaw danddayibeykkitee?

41 Paaciyaan hinttenttu gelenna mala, minnittenne Xoossaa woossite; ayyaanay giigi utteedda; shin asatethaa eeshshay daaburanchchaa” yaageedda.

42 Yesuusi qassi laa7enthuwaa biide, “Ta Aabboo, taani ha woliqqaama metuwaa akkennaan de7ishshin xuu7aa denthanaw danddayettenawaa gidooppe, neeni giyaawe hano” yaagiide Xoossaa woosseedda.

43 Qassikka simmi yiide, A kaalliyaaawantu ayfiyaa gemi77ishuu goozi wotheedda diraw, gemi77ishowantta demmeedda.

44 Qassikka untuntta yeggi biide, hezenthuwaa kase qaalaa zaariide, Xoossaa woosseedda.

45 Hewaappe guyyiyan, barena kaalliyaaawanttoo yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteen shemppiitee? Be7ite, Taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwassi aathiide immiya wodii gakkeedda.

46 Denddina boytte; be7ite, taana aathi immiyaawe haweku gakkeedda” yaageedda.

*Yesuusi Bare Morkketuwan Oyqetteedda
(Mar 14:43-50; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12)*

47 Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa77u A kaalliyaaawanttuppe ittuu, Yihuday, gakki wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatuu kiittina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda.

48 Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaa, “Taani yeriyaawe A; A oyqqite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

49 Ellekka Yesuusakko shiiqiide, “Tamaaris-siyaawoo, saro de7ay” yaagiide A yeri akkeedda.

50 Yesuusi Yihudaa, “Ta laggew, neeni oothanabaa ootha agga” yaageedda.

Hewaappe guyyiyan, he cora asay shiiqiide, Yesuusa loythi oyqqeedda.

51 Yesusanna de7iyaawanttuppe ituu bare mashshaa kessiide qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaan qoomaa haythaa qanxxi oleedda.

52 Yesuusi he wode A hawaadan yaageedda; “Ne mashshaa akkeeddasaani zaaraade wotha; ayaw gooppe, mashshaa denthiyaa ubbay mashshaan hayqqana.

53 Ta Aabbu daro sha77a kiitanchchatuwa itti kuthaan yeddiide, taana maaddana mala, taani A woossanaw danddayiyaawaa erikkii?

54 Yaatina, Xoossa qaalay hawaadan hananaw bessee yaageeddawe waaniide polettanaw danddayii?” yaageedda.

55 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaan shiqeedda cora asaa hawaadan yaageedda; “Taana kayiso kessiide, kayisuwaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw mashshaanne xam77aa oyqqiide yeed-ditee? Taani Geeshsha Golliyan tamaarissaadde, gallassan gallassan hinttenttunna oothiyaa wode taana oyqqibeykkita;

56 shin hawe ubbay haneeddawe nabatuu Xoossa qaalaan xaafeeddawe poettanaassa” yaageedda.

Yesuusa kaalliyawantu he wode ubbatuu A yeggi beeddino.

*Yesuusi Pirdda Shanggoo Aadhdheedda
 (Mar 14:53-65; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)*

⁵⁷ Yesuusa oyqqeeddawantu qeesatuwaan ubbatuwaa kaappuwaa Qayaafaakko, higgiya tamaarissiyaawanttunne cimatuu shiiqeeddasaan aakkiide beeddino.

⁵⁸ Shin Phexiroosi qeesatuwaan ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa giddo gakkaw, haakuwan A kaalleedda; yewuwaa wurssethaa be7anaw dirssaa giddo geliide, naagiyaawanttunna utti aggeedda.

⁵⁹ Qeesatuwaan kaappatuunne shiiqeenda assay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla wordduwaa markkaa demmanaw koyyeeddino.

⁶⁰ Shin haray atto cora asay yiide, A bolla wordduwaan markkattinakka aappe aynne demmibeykkino. Guyyeppe laa77atuu yiide,

⁶¹ “Ha bitani, ‘Taani Xoossaa Geeshsha Golliyaa kolaade, heezzu gallassaan zaaraade keexxanaw danddayay’ geedda” yaageedda.

⁶² Qeesatuwaan ubbatuwaa kaappuu denddi eqqiide Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyyaa mootoo new zaariyaabay baawee?” yaageedda.

⁶³ Shin Yesuusi co77u geedda; qassikka qeesatuwaan ubbatuwaa kaappuu A, “Taani neena de7uwa Xoossaa sunthaan callay; neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidooppe nuussi oda” yaageedda.

⁶⁴ Yesuusi zaariide, “Neeni ne huuphewukka gaadda; shin taani hinttenttussi oday; hawaappe sinthaan, hinttenttu taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushechcha bagganna

utteeddawaanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana” yaageedda.

⁶⁵ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa ubbatuwaan kaappuu bare mayuwaa pheedhi oliide, “Hawe boreedda; nuuna hawaappe sinthan ayaw hara markkaa koshshii? I ha77i boriyaawaa hinttenttu siseeddu.

⁶⁶ Hinttenttu qofay ayee?” yaageedda.

Unttenttu, “Aw hayquu bessee” yaagiide zaa-reeddino.

⁶⁷ Hewaappe guyyiyan, unttunttu A deemuwaan cuchchiide, A dechcheeddino; haranttu qassi A baqqiide,

⁶⁸ “Kiristtoosa! Neen neena nabe gaasashshin, neena shoceeddawe oonentto ane nuussi oda!” yaageeddu.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(Mar 14:66-72; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Phexiroosi golliyaappe karennä dirssaa gid-don uttide7ishshin, itti ashikkaratta aakko yaade, “Neenikka Galilaa Yesuusanna ittippe de7aa” yaagaaddu.

⁷⁰ Shin I unttunttu ubbaa sinthaan he ashikkaratto, “Neeni giyaawe ayentto taani erikke” yaagiide kaadeedda.

⁷¹ Qassi biide dirssaa penggiyaakko kesishshin, hara ashikkaratta A be7aade, hewaan de7iya asatuwassi, “Ha bitani Naazireetyaa Yesuusanna de7ee” yaagaaddu.

⁷² Phexiroosi laa7enthuwaa caaqqiidde, “Taani hewaa bitaniyaa erikke” yaageedda.

⁷³ Laafaa gami77ishshin, hewaan eqqeedda asay Phexiroosakko yiide, “Neenikka tuma untuntunna ittippe de7aa; ayaw gooppe, neeni haasayiyaa haasayaykka neena erissee” yaageed-dino.

⁷⁴ Hewaappe guyyiyan Phexiroosi, “Taani hewaa bitaniyaa erikke!” yaagiide, barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

He wode ellekka kuttuu waassi aggeedda.

⁷⁵ Phexiroosi barena Yesuusi, “Neeni kuttuu waassanaappe kase heezzu kaalla taana kaadanaassa” geeddawaa hassayiide, kare kesiide, seeletti yekkeedda.

27

*Yesuusi Philaaxoosa Sintha Pirddaw Shiiqeedda
(Mar 15:1; Luq 23:1-3; Yoh 18:28-32)*

¹ Wontta guuraan qeesatuwaa kaappatuu ubbatuunne gadiyaa cimatuu Yesuusa wodhanaw maqqetteeddino;

² unttunttu Yesuusa qachchi afiide, gadiyaa ayissiyaa Philaaxoosaw aathi immeeddino.

³ Yesuusa he wode oytheedda Yihuday Philaaxoosi Yesuusa bolla pirddeeddawaa be7iide, “Aayy-eero! Oyhennaan aggaarikkita!” yaagiide, he man77iyankka hattamu biraa qeesatuwaa kaap-patoonne gadiyaa cimatoor guyye zaariide,

⁴ “Taani geeshsha asaa oythaade nagaraa oothaaddi” yaageedda.

Shin unttunttu A, “Hewe nuussi ayaa metee? Hewe ne shene” yaageeddinno.

⁵ Yihuday biraa Geeshsha Golliyan oli aggeedda; unttunttu matappe biide, suletti hayqqeedda.

6 Qeesatuwaa kaappatuu biraa akkiide, “Ha biray suuthaa miishshaa gidishshin, nuuni Geeshsha Golliyaa miishshaanna gathiyaaawe woga gidenna” yaageeddino.

7 Hewaappe guyye ittippe zorettiide, imatha asaw moogo gadiya oothanaw urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiyaa shammeed-dino.

8 Hewaa diraw, he gadii hachche gakkanawukka, suuthaa gadiya geetettiide xeesettee.

9 Nabiyyaa Ermiyaasi, “Unttunttu aw immanaw qoppeedda hattamu shuchchaa biraa akkiide,

10 Goday taana azazowaadan, urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiya shammanaw immeeddino” geetettowe he wode poletteedda geedda.

*Philaaxoosi Yesuusa Ubbabaa Oochcheedda
(Mar 15:2-5; Luq 23:3-5; Yoh 18:33-38)*

11 Yesuusi gadiyaa ayissiyaawaa sintha shiiqina, gadiyaa ayissiyaawe A, “Neeni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi A, “Neenikka gade7aa” yaageedda.

12 Qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatuu A mootina, untunttoo aynne zaaruwaa immibeenna.

13 He wode, Philaaxoosi Yesuusa, “Hawantu neena mootiyaabaa ubbaa sisikkii?” yaageedda.

14 Yesuusi haray atto, itti qaalaakka zaarennaan ixxina, gadiyaa ayissiyaawanttu darii maalaeteedda.

*Yesuusi Hayqoo Pirddeetteedda
(Mar 15:6-15; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-*

16)

¹⁵ Gadiyaa ayissiyaawe Paasigaa bonchchiya gallassaan, asay koyyiya itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee.

¹⁶ He wode itti Barbbaana geetettiya Yesuusi daro eretteedda iita bitani qasho gollen de7ee.

¹⁷ Hewaa diraw, cora asay ittisaa shiiqeeddasaan Philaaxoosi, “Taani hinttenttoo Barbbaana giyaa Yesuusa billoo, woy Kiristtoosa geetettiya Yesuusa billoo?” yaagiide asaa oochcheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, unttunttu qanaatiide Yesuusa ootheeddawaa I eree.

¹⁹ Philaaxoosi pirdda gollen uttide7ishshin, A machchatta aw, “He xillo bitaniyaa aynne oothoppa; ayaw gooppe, taani hachche qamma akumuwan aabaan daro metootaaddi” yaagaade kiittaaddu.

²⁰ Shin qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatuu Philaaxoosi Barbbaana billiide, Yesuusa wodhanaadan, shiiqeenda asay A woossana mala, asaa cimmeeddino.

²¹ Philaaxoosi zaariide unttuntta, “Taani unttunttu laa77atuwaappe hinttew oona billanaadan koyyiitee?” yaagina unttunttu, “Barbbaana billanaadan koyyeetto” yaageeddino.

²² Philaaxoosi, “Yaatina, Kiristtoosa geetettiya Yesuusa wootoo?” yaagiide unttuntta oochchina ubbay, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishet-tiide kaqetto” yaageeddino.

²³ Philaaxoosi asaa, “Ayissi? Ay iitabaa ootheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappekka barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide I kaqetto” yaageeddino.

24 Walassay denddanawaappe attin, aynne hanennawaa Philaaxoosi be7iide, haathaa akkiide, “Ha bitani hayqqiyaawaan taani gelikke; hewaa hinttenttu erite” yaagiide shiiqeedda asaa sinthaan bare kushiyaa meecetteedda.

25 Shiiqeedda asay ubbay zaariide, “A suuthaa gomii nuunanne nu naanaa gakko” yaageedda.

26 Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Barbbaana unttunttoo billeedda; lissuwan Yesuusa shoclide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw unttunttoo aathiide immeedda.

*Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilliicceeddino
(Mar 15:16-20; Yoh 19:2-3)*

27 Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosa wottaaddiratuu Yesuusa gadiyaa ayissiyaawaa beeruwaa afina, wottaaddiratuu ubbay A miyyiyaan yuuyyi aadhdhiide eqqeeddino.

28 A mayuwaa qaari akkiide, zo7o mayuwaa A mayizzeeddino.

29 Qassi agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino; A ushechcha kushiyan maqqaa xam77aa oythiide, A sinthan gulbbatiide, “Ayihudatuwaa kaatew, saro de7ay!” yaagiide, A bolla qilliicceeddino.

30 A bolla cuchcheeddino; he maqqaa xam77aa akkiide, A huuphiyaa shoceeddino.

31 Unttunttu A bolla qilliicceeddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; qassi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqanaw afeeddino.

Yesuusi Kaqetteedda

(Mar 15:21-32; Luq 23:25-43; Yoh 19:17-27)

32 Unttunttu kare kesiide, itti Simoona geetettiya Qereena gade asaa demmiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino.

33 Golgoottaa geetettiyaasaa gakkeeddino. “Golgoottaa” yaagettiyaawe “Huuphiyaasaa” giyaawaa.

34 Hewaan unttunttu cammeedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; I hewaa ganxxi xeelliide, ushennaan ixxeedda.

35 Unttunttu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqowaappe guyyiyan, A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggiide akkeeddino.

36 Hewaappe guyyiyan, A naaganaw hewaan utti aggeeddino.

37 Qassi, “Hawe Ayihudatu Kaatiyaa Yesuusa” yaagiide mootuu xaafettowaa A huuphe bagganna wotheeddino.

38 Yesuusanna he wode laa77u kayisatuwaa ituwa aappe ushechcha bagganna, qassi ituwa aappe haddirssa bagganna, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

39 Ogiyaanna aadhdhiya asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiidde boreeddino.

40 “Geeshsha Golliyaa kolaade heezzu gallassa giddon keexxiyaawoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaan Na7aa gidooppe, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaageeddino.

41 Hewaadankka, qeesatuwaa kaappatuu higgiya tamaarissiyaawanttunnanne cimatuwaanna ittippe Yesuusa bolla qilliicciidde, hawaadan yaageeddino;

42 “Harantta ashsheedda; shin barena ashshanaw danddayenna. I Isra7eeliya kaatiyaa; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi aani ammanana.

43 Xoossaan I ammanettee; Xoossay A ashshanaw kooyooppe ane ashsho; ayaw gooppe, I barena, ‘Taani Xoossaan Na7aa’ gee” yaageeddino.

44 Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteedda kayisatukka hewaadan giide, A bolla qilliicceeddino.

Yesuusi Hayqeedda

(Mar 15:33-41; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)

45 Usuppun saatiyaappe doommiide, udduppu saatiyaa gakkanaw, biittay ubbay dhumeedda.

46 Udduppu saate gidiyaa heeran Yesuusi bare qaalaal dhoqqu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaageedda. Hewaa guussay, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi co77u gaaddi?” guussaa.

47 Hewaan eqqeenda asaappe ittuu hewaa siside, “Ha bitani Eelaasa xeesee” yaageedda.

48 He man⁷⁷iyankka unttunttuppe ittuu woxxiidde, ispponjjiyaa akkiide, caala woyiniyaa eessaa giddo yeggiide, hewaa maqqaa xam⁷⁷aa xeeraan wothiide, ushshanaw A doonaakko shiishsheedda.

49 Shin yokkonttu, “Ane de⁷ashsha, Eelaas A ashshanaw yaanawentto be⁷ana” yaageeddino.

50 Yesuusi laa⁷enthuwaa bare qaalaa dhoqqu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

51 Akekite; Geeshsha Golliyan qaetteedda gaariiduu qommoppe duge gakkanaw, laa⁷⁷u kesiide, pooshetti wodhdheedda; sa⁷ay qaaxxeedda. Qassi zaallaykka phalqqeteedda;

52 cora duufuu dooyetteedda. Xoossaa asaappe coratuu hayqqeeddawantu, hayquwaappe dend-deeddino.

53 Unttunttu duufuwaappe kesiide, Yesuusi hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, geeshsha katamaa beeddino; hewaan unttuntta cora asay be⁷eedda.

54 Xeetuwaan kaappuunne aananna Yesuusa naagiyaa wottaaddaratuu sa⁷ay qaaxxiyaawaanne hewaan haneeddawaa ubbaa be⁷eedda wode daro yayyeeddino; yashshaa gaasuwaan, “Tumu hawe Xoossaa Na⁷aa” yaageeddino.

55 Hewaan cora maccawantu, Galiilaappe doommiide, Yesuusa maaddiidde kaaliyaawantu, haakuwan eqqiide xeelliino.

56 Unttunttu giddon Magdala geetettiyaat katamaappe yeedda Mayraama, Yayiqoobanne

Yooseefo daaya Mayraamanne Zabiddiyoosa naanaa daaya de7iino.

Yesuusi Moogetteedda

(*Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42*)

⁵⁷ Sa7ay omarssiyaa wode, Yooseefa geetetiyyaa itti dure bitani, Armmaatiyaasa katamaa bitani yeedda; I bare huuphewukka Yesuusa kaaliyaawaa.

⁵⁸ Yooseefo Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda; Philaaxoosi Yooseefoo imettana mala azazeedda.

⁵⁹ Yesuusa anhaa akkiide, geeshsha mooguwaa mayuwaan

⁶⁰ xaaxiide barew mogettaw shuchchaa wooceedda ooratha gonggoluwa giddon A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwa doonan woggaa shuchchaa gondedorssi wothiide, bashi beedda.

⁶¹ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne yokko Mayraama hewaan gonggoluwaakko simmiide utteeddino.

⁶² Sambbataassi giigettiyyaa gallassaappe wonttetha gallassi, qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Philaaxoosanna gakettiide, hawaadan yaageeddino;

⁶³ “Godaw, he wordduu paxa de7iya wode, ‘Taani heezzu gallassaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana’ yaagowaa nuuni hassayeeddo.

⁶⁴ Hewaa diraw, A moogeedda gonggoluwa heezzu gallassa gakkanaw, loythi naagana mala azazaarikkii; hewe dhayooppe A kaalliyaaawantu

biide, A anhaa wuu77iide asaw, ‘Hayquwaappe denddeedda’ yaaganawantta; laa7enthiyaa balay kase balaappe ubba yaa iitana” yaageeddino.

65 Philaaxoosi unttuntta, “Hinttenttoo naagiyaawantu de7iino; biide hinttenttoo danddayettiya keenaa naagishshite” yaageedda.

66 Hewaappe guyye unttunttu biide, shuchchaa bolla maatafaa attamiide, qassi naagiyaawaa yaani wothiide, Yesuusa moogeedda gonggoluwaa naagisseeddino.

28

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda (Mar 16:1-10; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

1 Sambbatay aadhdhina Woggaa gallassi wonttaa bakkaaliyan, Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraamanne yokko Mayraama Yesuusi moogeteedda gonggoluwaa be7anaw beeddino.

2 Godaa kiitanchchay saluwaappe wodhdheedda diraw, sa7ay daro qaaxxeedda; he kiitanchchay yiide, shuchchaa gond dorssi oliide, A bolla kesi utteedda.

3 A malay walqgantha malatee; A mayuukka shachchaadan boothaa.

4 Naagiyaawantu kiitanchchaw yashshaa kokkoriide, hayqqeedda asaadhan haneeddino.

5 Kiitanchchay maccawantta hawaadan yaageedda; “Yayyoppite; ayaw gooppe, masqqaliya bolla misimaariyan dhishiide kaqqeedda Yesuusa hinttenttu koyyiyaawaa taani eray.

6 I hawaan baawa; ayaw gooppe, I bare geed-dawaadankka hayquwaappe denddi diggeedda; haa yiide, I moogetti gisosaa be7ite.

7 Hinttenttu ha77i ellekka biide, Yesuusa kaalliyawanttoo, ‘Yesuusi hayquwaappe denddi diggeedda. Qassi I hintteppe kasetiide, Galilaa bee; hinttenttu A yaani be7ana’ yaagiide odite. Be7ite, taani hinttenttussi odaaddi” yaageedda.

8 Unttunttu yayiiddinne qassi daro nashetti-idde, Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa mat-appe ellekka kichchiide, Yesuusa kaalliyawant-too odanaw woxxeeddino.

9 He man77iyankka Yesuusi untuntunna gakettiide untuntta, “Saro de7iitee” yaagi aggeedda; untunttu aakko shiiqi A gediya oyqqiide, aw goyinneeddino.

10 Yesuusi he wode untuntta, “Yayyoppite; ta ishatuu Galilaa baana mala, biide untunttoo odite; untunttu taana yaani be7anawantta” yaageedda.

11 He maccawantu biya wode, gonggoluwaa naagiyaa wottaaddaratuwaappe amareed-dawantu katamaa biide, haneeddawaa ubbaa qeesatuwaa kaappatoo odeeddino.

12 Qeesatuwaa kaappatuu cimatuwanna ittippe shiiqi zorettiide, wottaaddarato daro miishshaa immiide,

13 “ ‘Nuuni gemi77ishuwaan de7ishshin A kaalliyawanttu qamma yiide, A anhaa wuu77eeddino’ yaagite.

14 Ha yewuwaa gadiyaa ayissiyaawe sisoppe, nuuni aw odi ammanthana; qassi hinttentta aynne hirggissennaadan oothana” yaageeddino.

15 Wottaaddaratuu miishshaa akkiide, barenttoo odeddawaadan ootheeddino. Ha yewuu Ayihudatuwaa mataan hachche gakkanaw, odettiidde de7ee.

*Yesuusi Barena Kaalliyaaawanttoo Beettedda
(Mar 16:14-18; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8; 1Qo 15:3-8)*

16-17 Shin tammanne itti A kaalliyaaawantu Yesuusi barentta biite geedda Galilaa gadiyaa biide A be7eedda wode, aw goyinneeddino; shin unttunttuppe ittu ittu sidheeddino.

18 Yesuusi unttunttukko shiiqiide, unttuntta hawaadan yaageedda; “Maatay ubbay saluwaaninne sa7aan taw imetteedda.

19 Hewaa diraw, hinttenttu biide, asaa ubbaa taana kaalliyawantta oothite; Aawuwaa sunthaan, Na7aa sunthaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunthaan unttuntta xammaqite.

20 Taani hinttentta azazeeddabaa ubbaa unttunttu naagana mala, unttuntta tamaarissite; taani wodiyaa wursethay gakkanaassikka ubba wode hinttenttunna de7iyaawaa akeekite” yaageedda.

**Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)**

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71